

Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2021

Innehåll

3 Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2020

Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Niklas Lindberg Alseryd,

Birger Risberg, Ulf Skyllberg, Mikael Ikström och Marcus Östman

123 Fenologirapport

Fåglar i Västerbotten

Fåglar i Västerbotten är VOF:s medlemstidning och får med 2 nummer + fågelrapporten för landskapet Västerbotten varje år.

Tidningen är beroende av att medlemmarna själva är med och bidrar med artiklar, då allt arbete med tidningen görs på ideell basis. Tidningen har högt i tak och både artiklar med vetenskaplig liksom med populärjournalistisk prägel är välkomna. Har du en fågelrelaterad artikel på lager? Kontakta någon i redaktionen!

Västerbottens Ornitologiska Förening (VOF) är en fristående länsförening under BirdLife Sverige. En lokal fågelförening finns för närvarande i Umeå. VOF arbetar för att främja fågelskydd och fågelstudier i Västerbottens län samt att öka kontakten mellan fågelintresserade i länet. Alla, oavsett kunskapsnivå är hjärtligt välkomna i föreningen.

Medlemskap löses genom att sätta in medlemsavgiften på BirdLife Sverigs plusgiro **19 94 99-5**. Årsavgiften för medlemskap är 200:-. Ungdomar under 18 år betalar 100:-. Glöm inte ange namn och adress samt att du bor i Västerbotten vid din inbetalning. Du kan även meddela detta till medlem@birdlife.se

VOF:s styrelse 2021

Bertil Strömberg (ordförande)
Lövöudden 150 913 33 Umeå,
070-656 09 82
bertil.stromberg@eidola.se
Christina Adolfsson, (kassör)
Stöcksjö Åsarvägen 37
905 80 Umeå
christinaadolfsson.stocksjo@gmail.com
Tel: 070-591 51 78

Dag Österlund (webbansvarig)
dag.osterlund@gmail.com

Per-Olof Nilsson (ledamot)
Agnes Eriksson (ledamot)
Hanna Eriksson (ledamot)
Jan Eriksson (ledamot)
Jan-Erik Wallin (suppleant)
Christer Olsson (suppleant)

Vill du nå samtliga i styrelsen gör du det enklast här: vofstyrelsen@gmail.com

FIV redaktionen:

Christer Olsson (ansvarig utgivare och redaktör)
Sofiehemsvägen 76A, 90738 UMEÅ
olssoncito@hotmail.com
070-3727935

Ritu Andersson (redaktör)
ritu.andersson@gmail.com
073-0644936

Dag Österlund (redigerare för Fågelrapporten)

Fågelrapport för Västerbotten år 2021

Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Niklas Lindberg Alseryd, Christer Olsson, Birger Risberg, Ulf Skyllberg, Mikael Wikström och Marcus Östman

Denna rapport omfattar fågelobservationer gjorda i landskapet Västerbotten 2021 och är den 46:e i sitt slag.

Arter där observationerna granskats och godkänts av Sveriges ornitologiska förenings raritetskommitté (Rk) har markerats med två ** efter det vetenskapliga namnet. Arter där observationerna granskats och godkänts av Västerbottens regionala rapportkommitté (rrk) har markerats med en * efter det vetenskapliga namnet eller efter datumet i texten.

För sällsyntare arter och raser med totalt färre än 100 fynd i Vb redovisas i anslutning till artnamnet både antalet fynd respektive antalet exemplar påträffade i landskapet. Presentation av fyndstatistik kan se ut enligt följande:

Smådopping *Tachybaptus ruficollis* (35/39 – 2/3)

De två första siffrorna anger först antalet fynd (35) och sedan antalet exemplar (39) av arten fram t.o.m. föregående års fynd. De två sista siffrorna anger först antalet fynd (2) och sedan antalet exemplar (3) gjorda under året. Det totala antalet godkända fynd och exemplar hittills

i landskapet blir således summan av de första och sista siffrorna. En återvändande individ från tidigare år utgör inte ett nytt fynd/exemplar.

I ett försök att begränsa textmängden förkortas superlokaler som "Umeälvens delta och slätter" och "Holmsunds skärgård" till "Umedeltat" respektive "Hsk". Dessutom utesluts superlokaler för välkända lokaler.

Urvalet av arter grundas dels på Nationella rapportkommitténs (Nrk) direktiv till regionala rapportkommittéerna (rrk) om vilka arter som skall publiceras på nationell nivå. Därutöver publiceras fynd av:

- Arter och raser som bedömts och behandlats av rrk.
- Arter och raser som rrk funnit intressanta på en regional nivå att publicera, till exempel intressanta fenologiska fynd, höga antal, höga sträckssiffror eller arter och raser med vikande eller ökande trender).

Under året påträffades en ny art för landskapet: mindre gulbena. Detta

innebär nu att 362 arter är påträffade i landskapet Västerbotten. Förutom dessa så har det påträffats fyra ej till exakt art bestämda artkombinationer: öken-/mongolpipare, västlig/östlig medelhavsstenskväta, större/mindre beckasinsnäppa samt rost-/moltoni-/rödstrupig sångare.

Förklaringar av termer och förkortningar:

pull = pullus/pulli (entals-/flertalsbenämning på ej flygga ungar)

juv = juvenil (ungfågel i sin första fullständiga fjäderdräkt)

ad = adult (vuxen fågel i sin slutliga dräkt)

1K = En fågel som är född innevarande kalenderår

2K = En fågel som är född föregående kalenderår

2K+ = En fågel som är född föregående kalenderår eller tidigare

förbifl = förbiflygande

honf = honfärgad

rast = rastande

sj = sjungande
sp = spelande
str = sträckande

Under året har arbetet inom kommittén fördelats enligt följande:

Niklas Andersson:
sammankallande, inledning, arttexter och blankettgranskning

Andreas Garpebring: arttexter och blankettgranskning

Niklas Lindberg Alseryd: arttexter och fenologi

Christer Olsson: korrekturläsning

Birger Risberg: arttexter och blankettgranskning

Ulf Skyllberg: arttexter

Mikael Wikström:

blankettgranskning,

korrekturläsning och editering

Marcus Östman: arttexter och blankettgranskning

Till sist vill vi tacka alla rapportörer som bidragit med observationer till årets fågelrapport!

Fågelåret 2021 i Västerbotten

Året 2021 inleddes milt och snöfattigt i Västerbotten; 11-13.1 och 21-23.1 kom två rejäla snödumpar varpå snötäcket växte till över en meter i större delen av landskapet. Den 23.1 mättes ett snödjup på 128

cm i Kusmark utanför Skellefteå. Senare inföll en kylig och högt trycksbetonad period som förutom ett kortare inbrott av mildluft i mitten av februari höll i sig till slutet av februari då nya lågtryck med blåst och snö passerade

landskapet. Fågelmässigt återfanns en hel del ovanliga övervintrare och kvardröjare in på det nya året. En försärla på Holmön och en dvärgbeckasin vid Hörnefors hade upptäckts i slutet av 2020 och dröjde sig kvar in på det nya året. Den 2.1 sågs en sädesärla på Lövöudden vilket var första januarinoteringen av arten i landskapet. Andra ovanliga vinterarter som noterades var trädlärka och enkelbeckasin. Öppet hav gjorde även att en hel del vattenanknutna fåglar dröjde sig kvar in på det nya året, med bland annat fynd av blåsand, kricka, vigg, skrattmåsar samt stor- och smålom. Dålig tillgång på både bär och kottar gjorde däremot att det till stor del saknades övervintrande tallbitar och sidensvansar och att trastar, korsnäbbar och siskor uppträdde sparsamt. Bland rariteter förtjänar en långstannande större turturduva vid en fågelmatning på Tavleliden i östra Umeå ett särskilt omnämnande, liksom en rastande vitnäbbad islom norr om Skellefteå den 4.1.

Vid månadsskiftet mellan februari och mars slog vädret om och blev mildt och vårligt med plusgrader. Nu

noterades även de allra första vårprimörerna med skogsduva och snösparv den 27.2, stare och gråhäger den 28.2, sånglärka den 1.3 och ringduva den 3.3. Därefter skulle det dröja ända till slutet av mars innan det åter blev något varmluftsinflytt och de flyttande vårfåglarna skulle komma igång på allvar. Den 23 mars uppmättes tvåsiffriga plusgrader på flera håll i landskapet. Då noterades även fenologirekord med tidigaste vårnoteringen i landskapet av både skogssnäppa och större strandpipare. Med start den 21.3 började första större vågen vårflyttare välla in mot landskapets södra kusttrakter och flockarna med rastande gäss, svanar, vipor och lärkor fylldes på i slättbygderna.

Efter bottenåret 2020 var gnagarcyklerna åter på uppgång i de västerbottniska skogarna. Framför allt i landskapets sydöstra delar noterades en hel del spelande pärlugglor redan under årets inledande månader. Allt eftersom vårvintern fortskred fylldes det på med spelaktivitet även hos andra ugglearter, även om året på inget sätt kan sägas ha utgjort något toppår. Även på

hackspettsfronten rådde det aktivitet ute i skogarna. I samband med vårvinterinventering efter revirhävande vitryggiga hackspettar noterades inte mindre än 6 par och 8 ensamma individer i lämpliga häckmiljöer. En siffra som man nog måste gå tillbaka till 1970-tal för att finna någon motsvarighet till.

April månad kom att karakteriseras av typiskt aprilväder. Flera lågtryckspassager med blåsigt väder och snöbyar drog fram över Västerbotten och vid flera tillfällen gjorde våren nästan halt efter rejäla snöfall. Fågelmässigt medförde det kyliga och ostadiga vädret att stora mängder kortflyttande vårfåglar kom att ansamlas i det relativt snöfria kustbandet. I Umedeltat noterades rekordsiffror för sångsvan, sädgås och grågås och rastande vipor, spovar och lärkor noterades i höga antal. Även på rovfågelssidan medförde väderförhållandena, kombinerat med gott om rastande fåglar, att många arter kunde ses födosöka i slättbygderna under en lång period. Stäpphöken hade ett rekorduppträdande i landskapet med ca 45

rapporterade individer. Vid april månads slut var större delen av Västerbotten fortfarande snötäckt, endast det södra kustbandet saknade sammanhängande snötäcke. Av rariteter förtjänar en rastande engelsk sädesärla vid Degernäs 7-15.4 samt en kortvisit av en gulhämpling på ett fågelbord i Holmsund den 29.4 ett särskilt omnämnande.

Maj månad inleddes kyligt med flera rejält kalla nätter samt några mindre lågtryckspassager med regn. Först till Kristi himmelsfärd den 13.5 anlände vårvärmen, men då gjorde den det också med besked! I Skellefteå mättes 25 grader och på flera andra håll i landskapet noterades temperaturer på över 20 grader. I samband med varm-luftsinfloppet försvann också det sista av snötäcket i Västerbottens inland. Värmen höll sedan i sig fram till den 17.5 då ett omfattande regnväder drog in över Vb. Därefter inföll en period där flera lågtryck med nederbörd passerade och längs kusterna låg en envis dimma kvar mellan regnvädren. Den 21.5 medförde ett omfattande lågtryck att ishavsvindar svepte ner över

övre Norrland med kylig nederbörd som i nordöstra Västerbotten föll som snö. Kylan höll i sig till den 24,5 då ett högtryck med vårvärme växte in över norra Sverige. Det varma och soliga vädret höll sedan i sig månaden ut. Vårsträcket av änder, lommar och labbar längs kusten blev en synnerligen mager historia utan några egentliga riktiga toppdagar. Bredstjärtad labb noterades med ynka sex individer medan fyra individer vitnäbbad islom ändå får betecknas som en god siffra. Under maj månad återvände ett antal raritetsindivider som noterats även tidigare år på samma lokaler. Den 3,5 dök den sibiriska knölsvärten vid Hörnefors upp, 8,5 dammsnäppan vid Lillskärsudden, 22,5 den vitnackade svärten i Holmsund och den 25,5 spelade åter rördrommen i Älgträsket utanför Lövånger. Den 14,5 var det dags för årets första riktiga ornitologiska skräll – då hittades landskapets första mindre gulbena på Långviksskatan, Täftelandet. Fågeln stannade till den 15,5, men redan den 28,5 hittades en annan individ vid Gärdefjärden utanför Lövånger. Den 15-16,5 sågs en rast-

ande kohäger utanför Boliden, blott andra fyndet i landskapet. Den 16,5 fångades årets första tajga-blåstjärt i nät på Stora Fjäderägg och redan den 19,5 var det dags för nummer två. Den 19,5 hittades även en svarttärna i Hörnefors och en obestämd svarthakad/vitgumpad buskskvätta utanför Taveljö.

Förutom en inledande värmeperiod blev juni månad en kylig och ostadig historia. Av nattsångare och andra arter vars uppträdande i landskapet främst beror av vamt vädret under flyttperioden blev utdelningen över lag skral. Arter som busksångare, vattenrall och mindre flugsnappare uppträdde i relativt normala antal medan lundsångare och flertalet övriga nattsångare hade en dålig säsong. Enda arten som noterades i högre antal än brukligt var näkter-galen. Av ovanligare arter kan en aftonfalk i Nedre Sävarån den 4,6, en rosenstare vid Bjuröklubb den 9,6, en översomrande härfågel i Innertavle samt årets enda sjungande tajga-blåstjärt den 13,6 på Bjuröklubb nämnas. Juli månad inleddes med högtryck och högsommarvärme men ganska snart inföll en längre

period av lågtryckspassager, regn och kyligare väder. Den 10.7 föll det hela 46 mm regn över Rickleå. Först den 25 återkom sommarvärmen vilken höll i sig ända tills de sista dagarna i juli då vädret åter blev lågtrycksbetonat. Fågelmässigt innebar hög sommaren som vanligt lite stiltje och lugn på fågelfronten. Landskapets första konstaterade häckning av rörhöna i en konstgjord damm vid Nydalasjön i Umeå gladde, liksom den första konstaterade häckningen av mosnäppa på flera decennier. Den 10.7 passerade två kentska tärnor Obbolaön, den 23.7 fotograferades en rosenstare på Grubbe i Umeå och den 29.7 hittades en hona citronärla på Degernässlätten. Sistnämnda sågs sedan till och från ända till slutet av augusti. I samband med en lågtryckspassage under månadens två sista dagar inföll ett par bra dagar med sträck av adulta arktiska vadare som kustpipare och kustsnäppa längs Västerbottenskusten.

Augusti månad karakteriserades av snabba växlingar i vädret mellan kortare högtrycksperioder och omfattande lågtryckspassager. Även

om det föll en hel del regn över olika delar av Västerbotten var det ingenstans i närheten av de 161 mm som föll över Gävle under några timmar den 17.8 och orsakade stora översvämningar. Natten till den 23.8 noterades nattfrost ända nere kring Umeå, natten till den 25.8 passerade ett lågtryck med stora mängder regn och kraftig blåst med bl a registrerade stormbyar på Bjuröklubb. Ytterligare ett par bra dagar för sträck av arktiska vadare inföll den 8-9.8, nu med bl a fina summor av sträckande myrspovar. Vid mitten av månaden började dagar med höga summor av sträckande finkar noteras på uddar i kustbandet och under månadens sista dagar kom även sydsträcket av rovfågel i gång på allvar med bl a höga sträcksummor för sparvhök. Bland rarieterna utmärkte sig en svartpannad törnskata som höll till vid Röbbäcksdalen 1-3.8 och en korttålarcka på Röbbäcksslätten 21-31.8 Den 27.8 försågs både dvärgsparv och tajgablåstjärt med ringar på Obbolatippen och på månadens sista dag den 31.8 blev en höksångare ringmärkt på T-vägen.

September och den egentliga

hösten inleddes kyligt med låga temperaturer. Flera dagar orkade inte termometern upp över 10 plusgrader ens mitt på dagen. Under perioden 7-12.9 passerade ett pärlband av olika frontsystem med regn och blåst. Lågtrycken följdes sedan av högtryck med först riktigt kyliga frostnätter och därefter svalt och molnigt väder. Från den 21.9 till den 24.9 passerade åter ett flertal fronter med regn. På Holmön föll 47,2 mm den 24.9 vilket är den högsta uppmätta dygnsnederbörden i september på ön. I Umeå mättes 57,4 mm vilket var den näst högsta uppmätta siffran under ett septemberdygn. September avslutades sedan mildt och mulet. Över lag dominerades månaden av vindar från västsektorn och dagarna med svaga sydostvindar som kan ge utdelning i uppträddandet av östliga rariteter var få, likaså de sydvindsdagar som brukar ge hög utdelning i antal för sträckande ånder. Simandssträcket passerade också i stort sett obemärkt och det saknades helt dagar med höga sträck-siffror för t ex bläs- och stjärtand. För rovfågelsträcket inföll däremot flera dagar med bra sträckväder och

höga siffer-noteringar från olika uddar i kustbandet. Av subrariteter hade rödspoven och tajgablåstjärten ett rekordartat uppträddande medan tajgasångaren hade ett av sina sämsta år i någorlunda modern tid. Landskapets tredje fynd av prärielöpare som sågs på Degernässlätten den 28.9, två fynd av tre olika tuvsnäppor samt två observationer av unga jaktfalkar bidrog ändå till att fylla på katalogen av ovanliga fågelfynd i september.

Oktober månad var mild och nederbördsrik men med flera inbrott av soliga och kyliga perioder. Natten den 16-17.10 föll stora mängder nederbörd, delvis som snö. Morgonen den 17.10 låg ett tunt snötäcke över stora delar av landskapet, vilket dock snabbt smälte undan. Väderstationen i Lövvånger uppmätte en dygnsnederbörd på 54,8 mm, snäppet under oktoberrekordet från 2020 som låg på 55,2 mm. En period med inslag av mer långväga ostvindar under oktober månads inledande del gav äntligen utdelning i form av fynd av fem olika individer av kungsfågel-sångare samt inte minst en rastande videsångare på Holmögadd den

9.10. Av andra sällsyntheter kan en större piplärka som sågs rasta i Degernäs 19-23.10 samt inte mindre än fem olika härfåglar nämnas. Under oktober månad noterades även flera bra sträckdagar för finkar, hackspettar och siden-svansar på olika uddar i havsbandet. Från mitten av månaden började även smågrupper med tallbitar visa sig. Rovfågelssträcket fortsatte imponera med flera bra dagar med höga siffror av orm- och fjällvråk under månadens första halva samt flera bra dagar för kungsörn under månadens andra halva där hela 16 sydsträckande kungsörnar den 17.10 förtjänar ett särskilt omnämnande.

Det ostadiga och regniga vädret fortsatte under inledningen av november. Den 5.11 svepte åter kallluft ner över landet norrifrån. Det blev några rejält kyliga nätter och isarna började lägga sig på mindre sjöar och vikar. Den 9.11 och den 15.11 passerade fronter med nederbörd som i inlandet till stora delar föll som snö och den 15.11 var större delen av Västerbotten förutom kustremsan snötäckt. I

stort sett hela andra halvan av november bestod av passager med nederbörd, som förutom längs kusten till stora delar föll som snö, omväxlat med kortare riktigt kyliga perioder med nattemperaturer på 10 – 15 minusgrader. Vid månadens slut låg hela Västerbotten snötäckt, något som inte hör till vanligheten sett till de senaste decennierna. Trots att november överlag blev en kylig historia gjordes flera noteringar av sena flyttare med fenologirekord för både ljungpipare och trädgårdssångare. Även december blev en relativt kylig månad med bara några kortare avbrott av mildt och ostadigt väder där den sista kom att inträffa under mellandagarna. Sålunda kom 2021 att avslutas så som det inleddes: mildt, blött och åter snöfattigt i kustområdet. Men en viktig skillnad var att det nu fanns stora mängder bär och en episk mängd grankott vilket gjorde att det till skillnad från vid årets inledning var mycket gott om både bär- och frötande fåglar runt om i landskapet.

Artgenomgång

Prutgås *Branta bernicla*

Vår: 6 ex str Holmögadd 6.6 (Niklas Andersson).

Höst: 2 ex str SV St Fjäderägg 14.10 (Andreas Garpebring, Thomas Granfeldt).

Med endast två fynd av arten går 2021 till ett av de sämsta i Vb sedan millennieskiftet. Vårfynd är i o f s alltid ovanliga men under hösten brukar observationerna vara fler. Väderförhållandena ställde sannolikt till det hösten 2021.

Kanadagås *Branta canadensis*

Vinter: 1 ex Norrfjärden, Ivarsboda 2.1 (Christer Larsson), 1 ex rast

Lillklyvan, Hsk 2.1 (Thomas Sundström), 3 ex förbifl Stora

Tuvan, Umedeltat 4.1 (Ralf Norberg), 1 ex rast

Lejonströmsbron, Skellefteälven C 7.1 (Erik Normark), 1 ex Umeälven,

Öbacka, Umeå 2-12.12 (Ann-Katrin AX Sjögren m.fl.), 1 ex Skellefte-

älven C 3-16.12 (Staffan Andersson, Christina Ericsson m.fl.).

Många vår: 500 ex rast Fälten S

Stöcke 6.4 (Thomas Ågren).

Många höst: 600 ex rast Gran,

Umeå 19.8 (Christer Olsson), 1 000

ex rast Degernäsbäcken, S väg,

Umedeltat 30.10 (Ralf Norberg).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Häckningar: 30 par rapporterades

med sammanlagt 94 ungar längs

större delen av Västerbottenskusten

från Norrmjöle i söder till Byske i

norr. Detta är i nivå med den

senaste femårsperioden.

Inlandsfynd: 3 ex rast Holmnäs,

Hössjö 21.5 (Peter Sunesson), 1 par

rast Långviksvallen, Tavelstö 3.6

(Henrik Sporrang). Därtill

rapporterades vitkindade gäss från

trakterna av Brånsjön vid 19

tillfällen 26.4 - 25.9 med som mest 9

ex den 28.8 (Christer Laggår).

Många: 600 ex rast Röbbäcksdalen,

Umedeltat 5.9 (Fredrik Sundberg),

650 ex rast samma lokal 17.9 (Joel

Hallingfors), 685 ex rast Gran,

Umeå 22.9 (Christer Olsson), 400 ex

rast Tjärn, Skellefteå 5.10 (Krister

Jakobsson).

Sträck: En enda dag med större antal sträckande noterades under året. Denna inföll den 9.10 då två större flockar sågs sträcka mot SV; 100 ex str SV Sönerstgrundet 9.10 (Ralf Norberg, Mikael Wikström, Christer Laggar m.fl.), 200 ex str SV Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.). Flockarna flög på olika sidor Holmöarna så det rörde sig om olika fåglar.

Stripgås *Anser indicus* (20/35 - 3/4; fynd sedan 1995)
2 ex rast Lillskärsudden 26.5 - 4.6 (Birger Risberg, John Mo m.fl.), 2 ex rast Holmnäs, Hössjö 30.5 - 4.6 (Peter Sunesson m.fl.), 2 ex Gärdefjärden 20.6 - 21.6 (Allan Larsson), 1 ex str N Gumbodahamn, byn, Änåset 1.8 (Leif Bildström), 1 ex rast Bjännön, Hörnefors 7-10.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson m.fl.), 1 ex rast Lillskärsudden 13-15.8 (Micael Jonsson m.fl.), 1 ex rast Brånsjön 22-24.8 (Christer Laggar, Kurt Bergmann m.fl.), 1 ex rast Degernäs, SV slätten, Umedeltat 1.9 - 8.10

(Håkan Olsson, Johan Forssell m.fl.), 1 ex rast Hästudden, Österfjärden, Umedeltat 10.10 (Anders Hällström). Vårens fynd av två individer på tre olika lokaler bedöms vara samma fåglar som rört sig från söder till norr i länet och därmed utgöra ett fynd. Höstens observationer är lite mer svårtolkade men rrk bedömer att det handlar om två fynd, ett av en nordsträckande individ vid Änåset och ett av en fågel som sällskapade med grågäss och sågs på flera olika lokaler i området Hörnefors, Umeälvens delta och Brånsjön. Arten är nästan årlig i Vb och har noterats med mellan ett och tre fynd per år under 15 av de 22 åren sedan millennieskiftet.

[Snögås *Anser caerulescens*]* (16/22 -1/1)
1 ex Änåset 28.10 - 3.11 (Leif Bildström m.fl.), 1 ex förbifl Obbola industritipp 8.11 (Birger Risberg). Första fyndet av arten sedan 2017. Båda observationerna rör snögås av vit fas och rrk bedömer att det rör sig om samma fågel som först

rastade tillsammans med grågäss utanför Ånäset och sedan sågs förbiflygande i Umeälvens delta. Snögåsen bedöms inte uppträda spontant i vårt land utan de fåglar som ses antas härröra från förrymda parkfåglar.

Bläsgås *Anser albifrons*

Vår: Vårens första bläsgås i Umedeltat sågs vid Bergön den 27.3 (Ritu Andersson). Den 1.4 sågs 4 individer tillsammans varav minst 3 3K+ (Jörgen Andersson, Sören Wulff m fl). Därefter endast observationer av ensamma fåglar fram till 20.4 då 2 2K+ rapporterades (Ulf Skyllberg). Tre 2K fåglar som rastade 24.4 vid Storavan (Niklas Andersson, Emmanuel Naudot, Henrik Sporrang) bedöms som nya och en sådan konstellation sågs sedan alternera mellan Västerfjärden och Storavan fram till 7.5 (Ralf Norberg, Kerstin Årdahl, Lars Sjögren m.fl.) Den 1.5 sågs tillfälligt 4 ex (Christina Adolfsson, Tomas Ågren). Vi bedömer att minimum $4 + 4 = 8$ individer rastade i Umedeltat under våren. Övriga

lokaler: 1 2K Lillskärsudden - Åheden, Sörmjöle 17.4 (Micael Jonsson, Marcus Östman, Elin Näsström, Joakim Linder), 2 ex på fält vid Gärdefjärden 19.4 (Allan Larsson, Mattias Laisfeldt, Patrick Degerman), 1 ex Innerviksängarna, Skellefteå 20-27.4 (Erik Normark, Patrick Degerman), 1 ex Hertsånger, Ånäset 21.4 (Leif Bildström), max 4 2K+ Brånsjön 21.4-1.5 (Ulf Skyllberg, Christer Laggar), 1 3K+ sträck NO Sönerstgrundet 22.4 (Andreas Garpebring), 1-3 ex rast reningsverket, Täfteå 6-14.5 (Lars Berggren, Johan Wester, Lars Berggren, Per-Anders Lindgren), 1 ex Brattby, Vännäsby 7.5 (Jörgen Olsson), 1 ex Selet, Rödåsel 16.5 (Åsa Ljunglöf) samt 1 2K sträck NO Vitskärsudden 21.5 (Emmanuel Naudot). Summering av maxantal per lokal utanför Umedeltat ger: $1+2+1+1+4+1+3+1+1+1 = 16$. Totalt i landskapet blir summan 24 individer, vilket är i nivå med de två tidigare bästa åren 27 ex (2020) och 24 ex (2007).
Höst: Arten noterades endast i Umedeltat. 1 2K rast Degernäs 6.8

(Emmanuel Naudot), 1 2K+ rast vid Dammen N jvg - S Degernäs 27.8 - 20.9 (Martin Lagmo, Joel Hallingfors m fl), 1 3K+ T-vägen och Tåxtet 6-8.9 (Karl-Gunnar Rehn, Emmanuel Naudot), 1-2 2K+ rast 21-13.10 (Joel Hallingfors, Birger Risberg, Ralf Norberg m fl), varav en familj om 1 IK + 2 3K+ sågs tillsammans vid Degernäs 1.10 (Emmanuel Naudot). Vi bedömer $1+1+1+2+3 = 8$ olika individer rastade i Umedeltat. Årsumman slutar på 32 individer.

Grågås *Anser anser*

Vår: Umedeltat:

Dagsmaxnoteringen under vårens räkningar stannade vid 2 378 ex, och inföll så sent som den 27 april (UDF). Antalet grågås dagar blev 47 938 vilken är den högsta summan genom åren. Arten fortsätter att öka och den sena våren hjälpte till ytterligare att ansamla gässen sent i april. Utanför Umedeltat rastade som flest 490 ex vid Brånsjön 21.4 (Ulf Skyllberg), 200 ex vid Gärdefjärde, Lövånger 29.4 (Andreas Garpebring) samt 150 ex Åheden,

Sörmjöle 19.4 (Andreas Garpebring).

Höst: Hela 700 ex kom inflygande för övernattningsplatser i Umeälven vid Vadarön, Gran 27.8 (Vilgot Sagerfors). I Umedeltat sträckte minst 2 000 in från älven på morgonen den 7.9 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg) och 1 968 ex räknades sträcka in i gryningen från övernattningsplatser i Österfjärden mot slätten 20.9 (Christer Olsson). Vid Brånsjön sågs rekordstora ansamlingar som födosökte på lämnade sädesåkrar. Minst 1 500 ex räknades 23.8 (Martin Lagmo, Joakim Linder) och max 1 650 ex 25.9 (Christer Laggar, Christer Olsson). Högsta summan i norra delen av landskapet blev 400 rast ex vid Tjärn, Skellefteå 5.10 (Krister Jakobsson). Sträck: Summan för hösten sträck stannade vid 1 109 mot SV, med toppnoteringen 306 ex mot SV Sönnenstgrundet 23.10 (Birger Risberg, Henrik Ramebäck, Ralf Norberg).

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Vår: Umedeltat - 2 ex rast 31.3 (Joel

Hallingfors, Ralf Norberg). Arten ökade sedan i antal till 4 ex 1.4 (Tommy Magnusson), 6 ex 3.4 (Emmanuel Naudot, Lars-Göran Boström), 7 ex 5.4 (Fredrik Sundberg) och 12 ex 8.4 (Birger Risberg). Totalt 7-10 ex sågs 15.4-1.5 (Ulf Skyllberg, Birger Risberg, Johan Forssell, Fredrik Sundberg, Håkan Olsson). Därefter anlände en större flock och max 45 ex noterades främst runt Västerfjärden, Bergön 2-8.5 (Ulf Skyllberg, Emmanuel Naudot, Leif Johansson, Yngve Wiklund, Rolf Andersson). Våren sista observation blev 1 ex vid T-vägen 19.5 (Fredrik Sundberg). Vi bedömer att 12 ex rastade from till 8.4, och vi antar att de max 10 ex som rastade därefter var nya fåglar och att gruppen av 45 var nyanlända så hamnar totalsumman på 67 ex, vilket är på samma nivå som de tre senaste åren. Utanför Umedeltat från söder till norr: 3-5 ex Åheden-Lillskärsudden, Sörmjöle 15-21.4 (Marie Pfrunder, Maud Tyboni, Rolf Sandberg, Henrik Blommé), 4 ex 3-4.5 (Göran Moheim, Martin Lagmo), 1 ex 19.5 (Andreas

Garpebring) rast på samma lokal, 1 ex rast södra Djäkneböleslätten 21.4 (Håkan Olsson), 17 ex rast Grubbänget N om järnvägen, Umeå 19.4 (Lars Edenius), 3 ex 19.4 (Christer Laggar), 8 ex 21-23.4 (Ulf Skyllberg, Christer Olsson), 13 ex 30.4 (Andreas Garpebring), vid Brånsjön, 9 ex rast Selet, Rödåsel 16.5 (Åsa Ljunglöf), 2 ex rast Hertsånger, Ånäset 11.5 (Christer Olsson), 1 ex rast inre Lövselefjärden, Lövånger 27.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ex rast Gärdefjärden 27.4 (Ralf Norberg), 11 ex rast f.d. Vebomarksträsket, Lövånger 2.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 7 ex rast Kågeälvens delta, Kåge 7.5 (Mats Holmkvist), 1-2 ex rast Ersmarksängena, Kåge 17-20.4 (Patrick Degerman, Joakim Wallström, Mats Holmkvist) samt 5 ex 22.4 (Mats Holmkvist). Om maxantalen per lokal summeras så blir det $5+1+17+13+9+2+1+2+11+7+5=73$ ex rast utanför Umedeltat. Summan rastande individer i landskapet blir således $72+67=140$ vilket är den näst högsta vårnoteringen genom åren efter fjolårets 163 ex.

Sträck: På nordsträck noterades 5 ex vid Sönerstgrundet 12.5 (Ola Erlandsson, Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors), 1 ex på samma lokal 25.5 (Andreas Garpebring).

Höst: 1 ex rast Umeälvens delta och slätter 6.9 - 17.10 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg, Petra Sjödin m.fl.) och under perioden 30.9 - 11.10 tidvis 2 ex (Emmanuel Naudot, Joel Hallingfors), 2 ex rast Bygdsiljum, fälten N om byn 28.9 (Patrick Degerman). Minimum 4 individer är relativt normalt.

Sädgås *Anser fabalis*

Fynd under häckningstid: Inga fynd alls av sädgäss rapporterades från lämpliga miljöer under häckningstid detta år.

Vår: Våren var snörik, kall och utdragen. Efter att de första sädgässen siktades i Umedeltat den 27.3 ankom en första våg med större antal sädgäss under perioden 2-10.4 då 1 635 ex räknades på lokalen (Stefan Delin, Ulf Skyllberg, UDF). Sedan inföll en dryg veckas bakslagsväder och antalet låg kvar på samma nivå till en andra större

våg av sädgäss anlände 19-22.4. Den 22.4 räknades hela 3 670 ex (Tomas Brodin, Per Bernhardsson, Ulf Skyllberg, UDF), vilket är den näst högsta dagssumman genom alla år, endast övertrumfad av 4 200 ex i slutet av april 2012. Gässen i den andra vågen stannade åtminstone en vecka och 3 341 ex räknades den 27.4. Sedan minskade antalet i flera större tapp och den 2.5 återstod endast 198 ex. I Brånsjön räknades som mest 1 272 ex den 21.4 (Ulf Skyllberg), vilket är i nivå med genomsnittet för lokalen för perioden 2007 - 2021. Summan av rastande sädgäss i södra Vb (Umedeltat och Brånsjön) uppgick till maximalt 5 040 ex den 20-21.4, vilket är den högsta genom åren. Utifrån stickprovsmätningar beräknar vi att ca 4 570 av dessa gäss var av underarten *fabalis* och ca 470 av underarten *rossicus*. Summan av *fabalis* i södra Vb är den högsta under perioden 2007 - 2021 och en uppåtgående trend kan anas sedan bottenåret 2013. Utanför Umedeltat och Brånsjön kan noteras 150 - 500 ex (21.4 - 9.5) födosökande vid Herts-

ånger och övernattande i Gumboda-fjärden, Ånäset (Leif Bildström), 600 ex Kågedalen 26.4 (Ulf Boström) samt 200 ex Gärde-fjärden 29.4 (Andreas Garpebring).

Höst: I Umedeltat rastade fler än 50 sädgäss under perioden 28.4 – 9.10. Under kulminationen rastade 220 - 300 ex vid Storavan 4-6.10 (Ralf Norberg, Christer Olsson, Krister Jakobsson). Vid Brånsjön rastade en ren tajgasädgås flock om 145 ex 22.9 (Christer Olsson). På sträcklokaler räknades totalt 353 sydsträckande sädgäss med 70 ex förbi Klubben, Sörmjöle 9.10 som maxnotering (Eskil Nygren).

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*
Vår: Familjer och små grupper med tundrasädgäss sågs som brukligt i flockar tillsammans med tajgasädgäss, främst i Umedeltat och Brånsjön. Stickprovsräkningar av säkert underartsbestämda gäss under rastkulminationen (Ulf Skyllberg) visade att ca 5% av sädgässen i Brånsjön utgjordes av tajgasädgäss (motsvarande 65 ex) och ca 11% i Umedeltat (motsvarande ca 400 ex).

Maximalt beräknas ca 470 rossicus som rastande i södra Vb under kulminationen runt 20-25.4, vilket är fler än normalt. De största ansamlingarna av säkert bestämda tundrasädgäss var ca 200 ex på T-vägsområdet redan den 11.4 (Emmanuel Naudot) och 150 ex vid Storavan 24.4 (Niklas Andersson), samt 25 ex runt Brånsjön 21.4 (Ulf Skyllberg) och 8.5 (Jonas Grahn). Utanför de stora rastplatserna sågs 3 ex vid Hertsånger 18.4 och 7 ex förbifl vid Gumboda hamn 26.4 (Leif Bildström), 5 rast ex vid Djäkneböle 20.4 (Emmanuel Naudot) och 5 ex på sträck förbi Innertavle samma dag (Andreas Garpebring). Vid Vebomarksträsket i Vebomark rastade som brukligt på senare år en flock om 100 ex 2.5 (Niklas Lindberg Alseryd). Vårens sista eftersläntare var 1 ex bland grågäss vid Täfteå Reningsverk 22.5 (Ulf Skyllberg) samt 2 ex rast vid Lövselefjärden, Lövånger 27.5 (Niklas Lindberg Alseryd).
Höst: Rastade grupper och flockar sågs som brukligt i Umedeltat. Det totala antalet som rastade där

bedöms omfatta minst 104 individer (45+40+11+3+4+1) vilket är den högsta höstsumman genom åren. Först noterad 1.9 med 3 ex rast Skärberget (Kerstin Anna-Lena Årdahl, Joel Hallingfors, Fredrik Sundberg). Dagen efter sågs en flock om 14 ex vid Degernäs (Emmanuel Naudot, Anders Hällström) och fyra dagar senare (6.9) hade antalet ökat till 45 ex (Emmanuel, Naudot, Niklas Andersson). Den 28.9 sågs sedan en flock om 40 ex vid Storavan (Anders Hällström) och en flock om 11 ex vid S Degernäs, 5.10 (Ralf Norberg, Birger Risberg). 1-3 individer (2 IK-fåglar) uppehöll sig sedan vid Dammen N Jvg och på Södra Degernäs 11-21.10 (Emmanuel Naudot m fl). En grupp om 4 ex rast vid Röbbäcksdalen 11.10 (Joel Hallingfors) och slutligen sågs 1 ex 15-17.11 vid Stora Tuvan och på Degernäs (Gunnar Ekenberg). Den enda (!) observationen utanför Umedeltat var 50 str individer förbi Sönerstgrundet 9.10 (Mikael Wikström, Christer Laggår, Peder Andersson).

Fjällgås *Anser erythropus*

1 ad individmärkt Holmnäs, Hössjö 6-7.6 (Martin Lagmo m.fl.), 3 ex (familj med 2 ad + 1 IK) rast Degernäsbacken, S väg, Umedeltat 30.8 - 16.9 (Emmanuel Naudot, Joel Hallingfors m.fl.), 1 2K+ individmärkt samma lokal 21.9 - 8.10 (Joel Hallingfors, Emmanuel Naudot m.fl.). Med två till tre fynd under året blev 2021 ett rätt normalt år för arten i landskapet sett till den senaste 15-årsperioden. Observationerna vid Holmnäs i juni och vid Degernäsbacken, Umedeltat i september - oktober kan ha rört samma individ. Den fågeln var färgmärkt med gul ring på vänster ben men övriga ringar gick inte att avläsa vid något tillfälle. Familjegruppen som rastade i drygt två veckor vid Degernäsbacken, Umedeltat i augusti - september bestod av en färgmärkt hona, en omärkt hane och en likaså omärkt ungfågel. Honan, som ingår i fjällgåsprojektet, släpptes som IK ut i Ammarnäs 8.7 2018. Innan familjen dök upp i Umedeltat observerades den i Ammarnäs 3-15.8 2021.

Mindre sångsvan *Cygnus**columbianus** (79/III - 2/3)

1 ad rast Storavan, Stöcke 8.4 (Karl-Gunnar Rehn*, Per-Olof Erixon, Ritu Andersson m.fl.), 2 ad rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 14-16.4 (Joel Hallingfors, Carl-Arne Nyström, Billy Lindblom m.fl.). Rrk Vb bedömer att det rör sig om två olika fynd av arten i april även om det bara skiljer en vecka i tid och några km i avstånd mellan observationerna. Fyndbilden är typisk för arten. Oftast görs något enstaka fynd i Umedeltat samband med de stora sångsvanansamlingarna där i april. Men det är inte alla år arten ses i landskapet. Således saknas fynd under fem av åren sedan millennieskiftet (2005, 2006, 2008, 2013 och 2019).

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Vår: I Umedeltat räknade Umedeltats fältstation (Per Bernhardsson, Stefan Delin, Ulf Skyllberg) under perioden 6-10.4 mellan 8 233 (10.4) och 8 400 (6.10) rast sångsvanar. Noteringen är ett nytt svenskt rekord, som med råge

raderar ut föregående rekord (6 350 ex i april 2020). Sångsvanarna utnyttjade hela slättområdet med en tyngdpunkt på oskördade spannmålsfält runt byn Stöcke och vid Storavan. Antalet sångsvansdagar beräknades till 153 000 vilket även det är ett särklassigt rekord för Sverige och Umedeltat. Under rastkulminationen 6-10.4 rastade samtidigt 10 050 sångsvanar i Västerbotten och Norrbotten vilket skulle kunna ge en fingervisning om storleken på den population av sångsvanar som häckar i Norra Norrland och i angränsande delar på Nordkalotten. Utanför Umedeltat rastade som mest ca 1 300 ex på fälten vid Kusmark och Ersmark i Kågedalen 18.4 (Anders Lindberg, Patrick Degerman, Joakim Wallström. Ingemar Granath). Utanför dessa två lokaler finns inga ansamlingar överstigande 300 ex i landskapet under hela vårrastperioden. Höst: I Umedeltat samlades fler sångsvanar än brukligt även under hösten. Som mest räknades 2 650 ex 26.10 (Stefan Delin). Majoriteten av

dessa födosökte på södra Degernäs-
 slätten. Den 3.11 räknades 950 ex i
 hela Umedeltat (Per Bernhardsson,
 Stefan Delin) och Österfjärden
 räknades 850 ex från Holmen 10.11
 och 650 ex från samma räknings-
 punkt 13.11 (Christer Olsson).
 Utanför Umedeltat sågs större
 ansamlingar om 220 ex vid Esters-
 mark, Ånäset 22.10 (Leif Bildström)
 och max 240 ex vid Nysätra, Ånäset
 26-29.10 (Leif Bildström, Gunnar
 Ekenberg, Ralf Norberg). Högsta
 sträcksumman blev 660 ex mot SV
 vid Sönnertgrundet 26.10 (Birger
 Risberg, Mikael Wikström m fl).

Knölsvan *Cygnus olor*

Häckningar: Elva säkerställda
 häckningar med sammanlagt 35
 ungar. Utöver detta observationer
 av ruvande fåglar på ytterligare åtta
 lokaler. Alla längs kusten i söder,
 från Hörnefors upp till Djäkneboda.
 Många: 33 ex str SV Blågrunds-
 udden 2.1 (Eskil Nygren), 158 ex rast
 Umedeltat 3.11 (Per Bernhardsson,
 Stefan Delin).
 Den häckande knölsvanstammen
 tycks stabil i landskapet. Den är

strikt kustbunden med en markant
 koncentration till den södra kust-
 sträckan. Detta år gjordes inga fynd
 med högre häckningskriterier i den
 norra halvan av kusten. Det gjordes
 heller inga inlandsfynd över huvud
 taget. Novemberräkningen i Ume-
 deltat resulterade i en rekordhög
 siffra. Varifrån kom alla dessa
 knölsvanar? En del kanske även
 från Finland? I Norrbotten är arten
 nämligen mycket ovanlig och
 häckar inte där.

Gravand *Tadorna tadorna*

Samtliga: 1 hona rast
 Obbolstenarna, Obbola skärgård 4.4
 (Daniel Lind m.fl.), 1 hona rast
 Långviksskatan, Täftelandet 5-17.4
 (Ralf Norberg m.fl.), 1 hane rast
 Ytterklintfäboda, Robertsfors 14-17.4
 (Mats Walheim m.fl.), 1 hona str NO
 Vitskärsudden 17.4 (Emmanuel
 Naudot), 1 hona str NO
 Tavastudden 18.4 (Emmanuel
 Naudot), 1 hona rast f.d.
 Vebomarksträsket, Lövånger 28.4
 (Patrick Degerman, Joakim
 Wallström m.fl.), 1 hane förbifl
 Tavastudden 4.5 (Gunnar Odell), 1

hane rast Dammen S Jvg, Ume-deltat 19-24.5 (Tommy Magnusson m.fl.), 1 ex förbifl Långviksskatan, Täftelandet 19.5 (Lars Edenius), 1 IK str SV Sönerstgrundet 7.8 (Micael Jonsson), 3 IK str SV Sönerstgrundet/Ostögrundet 11.8 (Micael Jonsson m.fl.). Uppemot elva fynd av 13 ex är normalt för Vb under det senaste decenniet. Inlandsfynden vid Robertsfors och Lövånger sticker ut.

Mandarinand *Aix galericulata* (21/23 - 1/1; sedan 1995)

1 hane rast Gärdefjärden 15.4 - 7.5 (*Mattias Laisfeldt, Lena Andersson m.fl.). Mandarinanden är inte årlig i landskapet och har setts 14 av 27 år sedan den blev "kryssbar" 1995. Av alla observerade individer, hittills 24 till antalet, har endast en varit en hona!

Skedand *Spatula clypeata*

Häckningar: Tre kullar om tillsammans 25 pull Dammen N Jvg, Umedeltat 19.6 - 29.7 (Micael Jonsson m.fl.), hona med 7 pull Hällögern, Djäkneboda 14-24.7

(Alan Dalton), hona med 5 pull Klumpen, Hsk 17.7 (Vidar Lindroos). Möjliga häckningar: 6 par Brånsjön 30.4 (Andreas Garpebring), 5 par Storavan, Stöcke 13.5 (Viktor Persson, Krister Jakobsson, David Apelqvist), 1 par Tjuvtjärnen, Hörnefors 16.5 (Per Andersson), 1 par Långsjön, Överklinten 20.5 (Ralf Norberg), 1 par Vattuögrarna, Djäkneboda 23.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 hane Rovsundet, Täftelandet 27.5 (Christer Olsson), 2 hane Lövselefjärden, Lövånger 27.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 par Stora Tuvan, Umedeltat 28.5 (Joakim Linder, Ragnberth Helleday), 1 par Nolbyn, Lövånger 30.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 hona Skatagrundet, Djäkneboda 30.5 (Kjell Grankvist), 1 hane Kågeälvens delta, Kåge 30.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 3 hane Gärdefjärden 2.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 par Kamviken, Burträsk 4.6 (Erik Owusu-Ansah), 1 par Bussjön, Stöcke 5.6 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 par Vajsjön,

Norsjö 12.6 (Lars Malmgren).

Skedanden, som i den svenska rödlistan är klassad som nära hotad, torde att döma av spontanrapportering häcka med några tiotal par i landskapet. Huvudsakligen vid kusten eller i vart fall kustnära lokaler, men även vid några inlandslokaler. Under 2021 gjordes observationer som antydde häckning på fyra inlandslokaler (Brånsjön, Långsjön, Kamviken och Vajsjön).

Årta *Spatula querquedula*

Häckning: Hona med 10 pull observerad 14.7 där senare 5 ungfåglar (1K) sågs 12-23.8. Dammen N Jvg, Umedeltat 29.5 - 1.9 (*Viktor Björkert, Emmanuel Naudot m.fl.). Möjliga häckningar: 3 ex (2 hanar + 1 hona) reningsverket, Täfteå 5-24.5 (*Gunnar Odell, Håkan Olsson, Ulf Skyllberg m.fl.), 4 ex (3 hanar + 1 hona) Brånsjön 5.5 - 3.6 (Lars Edenius, Petra Sjödin, Jan Roslin m.fl.), 1 par Gärdefjärden 6.5 - 6.6 (Allan Larsson m.fl.).

Övriga fynd: 1 par rast

Lillskärsudden 18.4 (*Henrik Ramebäck, Peter Englund m.fl.), 1

hane rast Stöcke strandängar, Umedeltat 25.4 (Jörgen Andersson), 1 par rast Vadforsen, Tavelån, Umeå 29.4 (*Roger Olofsson m.fl.), 1 hane rast Rotnäsudden, Umedeltat 6.5 (Martin Lagmo), 1 par förbifl Tidesviken, Nedre Sävarån 10.5 (Joel Hallingfors), 1 par rast Hössjö 12.5 (Peter Sunesson), 1 hane Djupudden, Vajsjön, Norsjö 13.5 (Jonas Jönsson), 1 par Stormyran, Missenträsk, Jörn 15.5 (Lennart Wigenstam), 1 par Flarken, Ånäset 16.5 (Leif Bildström), 1 hane rast Storavan, Stöcke 19.5 (Martin Lagmo), 2 hanar Kågeälvens delta, Kåge 22.5 - 4.6 (Joakim Wallström, Mats Holmkvist m.fl.), 1 hane rast Spelgrundet, Täftelandet 23.5 (Gunnar Odell), 1 hane rast Brännäset, Kåge 24.5 (Patrick Degerman), 1 hane Skäret, Boviken 29.5 (Patrick Degerman), 1 par Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 30.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 hane förbifl Bergön, Umedeltat 6.6 (Micael Jonsson).

En konstaterad häckning och möjliga häckningar på ytterligare

åtminstone tre lokaler. Att det är lätt att förbise häckningar vittnar årets konstaterade häckning om. Trots att den gjordes på en lokal som under sommaren besöks dagligen av lokala skådare så var det en utsocknes skådare som verifierade häckningen den 14.7. Därefter sågs vare sig hona eller ungar på lokalen förrän en månad senare. Årtan tycks ha en mycket liten stam i landskapet och häcka med enstaka par. Observationer görs över hela landskapet, även i inlandet i nordväst. Arten är klassad som hotad i den svenska rödlistan. Sverige ligger i den nordvästra utkanten av årtans europeiska utbredningsområde.

Bläsand *Mareca penelope*

Häckningar: Två kullar med sju plus två ungar Nydalsjön, Södra sidan, Umeå 15.6 - 7.8 (Bertil Brånin, Christer Olsson m.fl.), två kullar med fyra plus två ungar Mariehemsdammen, Umeå 18.6 - 7.7 (Roger Olofsson), kull med fyra ungar Dammen N Jvg, Umedeltat 19.6 - 1.7 (Håkan Olsson m.fl.), 1 ad

hona + 3 pull Gillervattnet, Boliden 28.6 (Fredrik Grahn), kull med sju ungar Dammen S Jvg, Umedeltat 2-19.7 (Emmanuel Naudot m.fl.), 1 hona med 9 ungar Karlgård, Boliden 11.7 (Stefan Andersson, Tore Holsendahl), 2 pull Tväråträsket, Tvärålund 15.7 (Johan Tufvesson). Vinterfynd: 1 honf rast Fodercentralen, Holmsund 1-2.1 (Dag Österlund m.fl.). Tidiga vårfynd: 1 par rast Bergön, Umedeltat 27.3 (Ritu Andersson), 4 hanar plus 1 hona rast Fodercentralen, Holmsund 28-31.3 (Ralf Norberg m.fl.), 1 par rast Vitskärsudden 28.3 (Emmanuel Naudot). Sträck: 1 181 sydsträckande bläsänder finns noterade i sträckdatabasen Picea. De bästa dagarna var: 405 ex str SV Tavastudden 18.9 (Joel Hallingfors), 150 ex str samma lokal 3.10 (Emmanuel Naudot, Elias Rankka, Joel Hallingfors m.fl.). Vinterfyndet rör samma individ som sågs i december 2020. Bara nio lyckade häckningar rapporterades under året, varav några i parkmiljö inne i Umeå stad. Sannolikt en grav

missvisning av artens status som häckfågel i landskapet.

Snatterand *Mareca strepera*

Inlandsfynd: 1 par Brånsjön 29.4 (Thomas Ågren, Lars Sjögren), 1 hane åkrarna V om Brattby f.d. vårdhem, Brånsjön 30.4 - 1.5 (Thomas Ågren, Christina Adolfsson m.fl.), 2 par Hössjöbäcken, Hössjö 14.5 (Peter Sunesson), 1 hane Långsjön, Överklinten 19.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson).
Höstfynd: 1 honf Dammen N Jvg, Umedeltat 10.9 - 3.10 (Joel Hallingfors m.fl.), 1 honf Lillskärsudden 12.9 (Micael Jonsson).
Inga häckningsfynd eller ens observationer som antyder häckning gjordes, men det är inte osannolikt att det förekommer enstaka häckningar i landskapet vilka undgår upptäckt. Ca 25 fynd gjordes av ca 40 individer vilket är lägre än 2020 och 2018 men i nivå med 2019 och 2017.

Stjärtand x gräsand *Anas acuta x platyrhynchos*

1 hane rast Degernäsbäcken, Umedeltat och Storavan, Stöcke 19-29.4 (Isak Vahlström, Yasmine Kindlund, Petra Sjödin m.fl.). Av foton att döma rörde det sig om en och samma fågel som sågs vid Degernäsbäcken och Storavan. Möjligen var det samma individ som även sågs vid Lillskärsudden föregående år. Före år 2020 finns endast ett granskat och godkänt fynd i Vb av denna typ av hybrid.

Stjärtand *Anas acuta*

Möjlig häckning: 2 par Brånsjön 24.5 (Christer Olsson).
Många rastande: 102 ex Stöcke strandängar, Umedeltat 29.4 (Niklas Andersson), 124 ex Gärdefjärdens NR 2.5 (Niklas Lindberg Alseryd).
Sträck: Enligt sträckdatabasen Picea noterades totalt 366 sydsträckande stjärtänder under hösten. Högsta dagsnotering var 121 ex Tavastudden 18.9 (Joel Hallingfors).
Inte heller under 2021 kunde några häckningar konstateras. Sedan 2004

har häckningar bara säkerställts under sex år varav fem perioden 2004 - 2010. Således har under de senaste tio åren häckning av stjärtand bara rapporterats under ett år vilket möjligen talar för en vikande trend för en art som tidigare åtminstone hållits för att ha en liten häckande stam längs kusten. Hur trenden varit i inlandet är svårare att ha en uppfattning om då skådaraktiviteten där är och har varit låg.

Kricka *Anas crecca*

Vinterfynd: 2 honf rast Finlandsfärjetterminalen, Holmsund 1.1 (Dag Österlund, Nils Karlsson m.fl.).
Många: 515 ex rast Storavan, Stöcke 26.4 (Niklas Andersson), 1 850 ex rast Brånsjön 8.5 (Jonas F Grahn), 670 ex rast Lövselefjärden, Lövånger 8.5 (Niklas Lindberg Alseryd).

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Många: 1 000 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 14.4 (Rolf Sandberg).

Brunand *Aythya ferina*

Samtliga: 1 par rast Lillskärsudden

18-20.4 (Håkan Olsson, Ritu Andersson m.fl.), 1 par rast Långviksskatan, Täftelandet 18.4 (Ralf Norberg), 2 hanar + en hona rast Gärdefjärden 22-30.4 (Henrik Sporrang, Stig Holmqvist, Mats Holmkvist m.fl.), 3 ex rast Hällan, SV om Brattby såg, Vännäsby 27-28.4 (Gunnar Ekenberg m.fl.), 1 hane Fabriksviken, Hörnefors 15-16.5 (Eskil Nygren, Petra Sjödin m.fl.), 1 hane Prästsjön, Umeå 19-21.5 (Per Hedström, Johan Forssell m.fl.), 1 hane rast Rovsundet, Täftelandet 27.5 (Christer Olsson).

Upp till sju fynd av tretton ex är en normal årsskörd för landskapet sedan millennieskiftet. Flera av observationerna skulle dock kunna utgöras av fåglar som flugit runt och därmed setts vid olika lokaler. Som vanligt föreligger bara vårfynd. För att hitta något höstfynd i Vb får man leta sig tillbaka till 2008. Arten är sedan länge utgången som häckfågel i landskapet. Alltsedan brunanden etablerade sig som häckfågel i Sverige i mitten på 1850-talet har det svenska beståndet uppvisat en mycket stor dynamik,

med ständiga förändringar i utbredning och förekomst. Av allt att döma var arten som talrikast i landet under slutet av 1950-talet och början av 1960-talet.

Vigg *Aythya fuligula*

Vinterfynd: 1 ex rast Sundgrundsbrom, Skelleftehamn 1.1 (Patrick Degerman), 1 honf rast Umeå uthamn, Holmsund 2-11.1 (Rolf Sandberg m.fl.), 1 ex rast Gråbo-landsviken, Hörnefors 2-3.1 (Martin Lagmo, Thomas Sundström), 1 hane rast Vitskärsudden 3.1 (Kjell Grankvist).

Såväl den honfärgade vid Umeå uthamn som hanen vid Vitskärsudden rörde sannolikt fåglar som även observerades i december 2020.

Bergand *Aythya marila*

Häckningar: 1 pull Djupviken, Yttre Västerfjärden, Umedeltat 27.7 (Maria Westling).

Möjliga häckningar: 1 par Kammarviken 17.5 (Per Andersson), 7 ex Lisbethällan, Lövöudden, Holmsund 22.5 (Joakim Linder), 4 par Tavelskäret, Täftefjärden 27.5

(Christer Olsson), 1 par Sörbölekobbarna, Norrmjöle 1-2.6 (Peter Sunesson, Nils Karlsson), 1 par Nygrundshällorna, Sörmjöle 7.6 (Tommy Magnusson), 4 par Inner-Åhällan, Norrmjöle 17.6 (Bertil Brånin, Hans Bång).

En enda konstaterad häckning. Därutöver ca 14 par på lämpliga häckningslokaler. Ett magert resultat om än inte helt onormalt sett till det senaste decenniet under år då inga riktade inventeringsinsatser gjorts.

Notabelt är att inget fynd med högre häckningsindicer gjordes i de norra två tredjedelarna av kuststräckan.

Inlandsfynd: 1 par Vajsjön, Norsjö 13.5 (Jonas Jönsson).

Sträck: Under våren räknades 102 nordsträckande bergänder in enligt sträckdatabasen Picea. Högsta noteringar var: 40 ex Grundskatan, Bjuröklubb 20.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 28 ex samma lokal 25.5 (Martin Widén). En enda bergand sågs på sträck under hösten!

Sena fynd: 1 ex Gästerviken, Brattåsfjärden 1.11 (Mattias

Laisfeldt), 1 honf Lövbådan, Hsk
18.11 (Thomas Sundström).

Vigg x bergand *Aythya fuligula x marila*

1 ex rast Karlsborg, Holmsund 1.1
(Emmanuel Naudot, Ralf Norberg
m fl). En knepig individ som vållat
en hel del huvudbry. Mycket talade
för bergand men fågeln visade även
en del drag av vigg vilket gjort att
rrk Vb till slut landat i att bedöma
individerna som hybrid mellan
bergand och vigg.

Ejder *Somateria mollissima*

Häckningar: Tolv häckningar där
åtminstone små ungar observerats
längs kuststräckan mellan Hörne-
fors och Tavastudden. Därutöver
fem lyckade häckningar i området
ikring Bjuröklubb/Burvik. Mellan
dessa två områden och norr om
Burvik, dvs längs mer än halva
kuststräckan i landskapet, finns
dock inga konstaterade häckningar
år 2021. Denna fyndbild vad gäller
konstaterade häckningar, såväl
geografi som antalsmässigt, är
normal för det senaste decenniet.

Vinterfynd: 3 honf rast Umeå
uthamn, Holmsund 1-11.1 (Dag
Österlund, Nils Karlsson m.fl.).
Fåglarna sågs även i december 2020.

Vitnackad svärta *Melanitta
perspicillata** (7/7 - 0/0)

1 ad hane stationär Umeå uthamn,
Holmsund 22.5 - 23.6 (*Lajla
Lindgren m.fl.). Rrk Vb bedömer att
det rör sig om samma fågel som
återkom 2021 från att under år 2020
uppehållit sig på samma lokal
under samma tidsperiod på året.
Således inget nytt fynd. Fågeln var
rörlig i området och trots att
skådare ofta besökte lokalen så
förblev den oupptäckt flera dagar
under mellanperioden från första
till sista dag den sågs kring Holm-
sunds uthamn. Av de sex tidigare
fynden i Vb har tre gjorts på 1980-
talet, ett på 2000-talet och två på
2010-talet. I Sverige som helhet har
133 fynd gjorts fram t o m år 2020.
Av dessa är 63% gjorda sedan
millennieskiftet.

Sibirisk knölsvärta *Melanitta
stejnegeri*** (1/1 - 0/0)

I 6K+ hane rast Bådahällan, Hörnefors 3-23.5 (*Karl-Gunnar Rehn, Emmanuel Naudot m.fl.). Nu fjärde året fågeln återkommer till samma kustområde för att, liksom tidigare år, uppehålla sig några veckor på lokalen och där sällskapa med vanliga svärtdor. Första fyndet i Sverige gjordes 2012. Fram t.o.m. 2020 är 12 fynd gjorda. Sannolikt en konsekvens av att skådare fått upp ögonen för att knölsvärta faktiskt går att se i våra vatten och därför målmedvetet börjat spana igenom svärtdorlockarna inklusive att fotografera och i efterhand säkerställa arttillhörighet i förbilflygande flockar med "melanittor" där det kan gömma sig en knölsvärta.

Svärtdor Melanitta fusca

Sträck: I sträckdatabasen Picea finns 1 498 sträckande svärtdor noterade under våren men bara 72 under hösten. De högsta dagssummorna var: 294 ex str NO Grundskatan, Bjuröklubb 20,5 (Niklas Lindberg Alseryd), 154 ex str N samma lokal 25,5 (Martin Widén).

Sjöorre Melanitta nigra

Inlandsfynd: 1 par rast Pumpstation, Brånsjön 17,5 (Christer Laggar), noterad rast södra Tavelsjön 20,5 (Maria Westling).

Sträck: Under våren finns uppgift om totalt 3 779 nordsträckande sjöorrar i sträckdatabasen Picea. Högsta dagssummor var: 605 ex Grundskatan, Bjuröklubb 20,5 (Niklas Lindberg Alseryd), 471 ex Tavastudden 24,5 (Emmanuel Naudot), 805 ex Nornässkäret, Norum 24,5 (Ulf Skyllberg), 531 ex samma lokal 28,5 (Ulf Skyllberg). Under höststräcket rapporterades endast 578 sydsträckande fåglar till sträckdatabasen Picea.

Alfågel Clangula hyemalis

Sommarfynd: 1 honf rast Näset, Hertsånger, Ånäset 27,6 (Leif Bildström).

Sträck: I sträckdatabasen Picea är summan för vårens sträck 426 ex. Högsta dagssummorna registrerades under några få dagar i slutet av maj; 116 ex Nornässkäret, Norum 24,5 (Ulf Skyllberg), 53 ex Tavastudden 25,5 (Emmanuel

Naudot), 135 ex Grundskatan, Bjuröklubb 25,5 (Martin Widén), 64 ex Nornässkäret, Norum 28,5 (Ulf Skyllberg). Från höststräcket finns endast 45 alfåglar rapporterade (Picea).

Knipa *Bucephala clangula*

Många: 520 ex rast Sönnerstgrundet 1,9 (Micael Jonsson), 500 ex samma lokal 12,9 (Andreas Garpebring, Joakim Öhman).

Salskrake *Mergellus albellus*

Inga fynd som tyder på häckning detta år heller.

Många: 20 ex rast Sönnerstgrundet 28,4 (Ola Erlandsson, Rolf Segerstedt).

Storskrake *Mergus merganser*

Många: 1 300 ex rast Holmögadd 4,6 (Niklas Andersson, Jonas Bonnedahl, Joakim Lessmann). Sträck: Under våren är 499 storskrakar registrerade i sträckdatabasen Picea. Bästa dagssumma var 88 ex str N Grundskatan, Bjuröklubb 25,5 (Martin Widén). Under hösten

noterades sammanlagt 1 959 ex mot söder (Picea). Högsta dagssumma var 774 ex Sönnerstgrundet 23,10 (Birger Risberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot m.fl.).

Småskrake *Mergus serrator*

Vinterfynd: 3 ex rast

Gråbolandsviken, Hörnefors 1-3,1 (Tommy Magnusson m.fl.), 10 ex rast Kågnäsudden 2-5,1 (Patrick Degerman m.fl.), 2 honf rast Piren, Holmsund 2,1 (Kjell Grankvist), 1 honf Lillklyvan, Hsk 2,1 (Thomas Sundström), 2 ex Lillskärsudden 3,1 (Martin Lagmo), 1 hane rast Bastuskär, Hsk 23,1 (Emmanuel Naudot), 1 par Lövöudden, Holmsund 24,1 - 23,3 (Kjell Grankvist m.fl.), 1 hane rast Vitskärsudden 25,3 (Ralf Norberg m.fl.).

Sträck: Under våren noterades 1 769 nordsträckande småskrakar enligt sträckdatabasen Picea. Summan för höstens sydsträckande var 300. Högsta dagssumma under våren var 210 ex Sönnerstgrundet 12,5 (Ola Erlandsson).

Dalripa *Lagopus lagopus*

Många: 19 ex Forsliden, Botsmark 19.3 (Birger Hörnfeldt). Kustfynd: 2 ex sp Tåmsvarthen, Byske 19.5 (Lars Sundberg), 1 ex Skäret 254, Täfteå 16.10 (Jörgen Wiklund), 1 ex förbifl Tavastudden 18.10 (Birger Risberg). Totalt finns 30 rapporter från 16 olika lokaler. Detta är en normal mängd för landskapet. Vanligare än så är det inte med observationer av arten i Vb.

Tjäder *Tetrao urogallus*

Tjäderspel rapporterades från sju lokaler under året. På tre av dem fanns fem tuppar eller fler och på den största upp mot 12-15 tuppar. Totalt finns 388 rapporter av tjäder från Vb, väl spridda över landskapet. Det är en för landskapet hög siffra om än i nivå med de tre närmast föregående. Antalet rapporterade spelplatser är dock färre än åren 2018-2020.

Orre *Lyrurus tetrix*

Många: 100 ex parningsceremonier Gryssjömyran, Norum 25.4 (gnm Per Hansson). En extremt hög

mängd tuppar och hönor samlade i spel.

Rackelhane *Lyrurus tetrix x Tetrao urogallus*

1 hane Grundskatanvägen, O delen, Bjuröklubb 26.9 (Anna Mustonen). Fyndet av rackelhane, en korsning mellan tjäder och orre, är blott det sjätte för landskapet.

[**Rapphöna** *Perdix perdix*]

13 ex Löväudden, Holmsund 7.10 (Joakim Linder), 7 ex rast varav 6 ex fångades och ringmärktes Röbäcksslätten, Umedeltat 2.11 - 14.12 (Jan Roslin, Petra Sjödin, Christer Olsson m.fl.). Båda fynden bedöms utgöras av frisläppta eller förrymda fåglar.

[**Fasan** *Phasianus colchicus*]

2 hönor Löväudden, Holmsund 29-30.10 (Gunnar Ekenberg), 1 tupp Eriksv 6, Holmsund, Holmsund 19.11 - 21.12 (Peter Furberg). I båda fallen bedöms det röra sig om förrymda eller frisläppta fåglar och således inte någon spontan förekomst.

Vaktel *Coturnix coturnix*

Samtliga: 1 ex sp Hössjöbäcken, Hössjö 1.6 - 15.7 (Peter Sunesson m.fl.), 1 ex sp Stugunäs, N Sörmjöle 6.6 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 ex sp Ratuträsket, Djäkneboda 6-23.8 (Jörgen Andersson, Niklas Andersson, Ralf Norberg). Bara tre spelande vaktlar detta år och ingen i norra halvan av landskapet. Å andra sidan har det under senare år bara hörts enstaka vaktlar i landskapet. Man får leta sig tillbaka till år 2014 då ett högre antal (20 st) hördes. Det är känt att buruppfödda vaktlar frisläpps eller rymmer, mest vid träning av jakthundar, men i vilken omfattning detta sker är okänt. En absolut majoritet av de i Sverige spelande vaktlarna antas dock vara av spontan härkomst.

Nattskärra *Caprimulgus europaeus**

(52/55 - 1/1)

1 ex rast Romelsön, Byske 15.5 (Aron Andersson). Nattskärnan hade under det tidiga 1900-talet en större utbredning i Sverige. Framst gäller detta Norrlands inland där häck-

ningar rapporterades regelbundet från Dalarna, östra Härjedalen och Jämtland. Även längs Norrlandskusten verkar beståndet ha varit större och arten var en regelbunden häckfågel i Medelpad, Ångermanland och Västerbotten.

Tornseglare *Apus apus*

Häckningar: 2 ad besöker bebott bo i hålträd Högkludden, Vindel-Ånäset 20.6 (Niklas Lindberg Alseryd). Därutöver ca 15 häckande par i olika stadsdelar i Umeå (Ersboda, Sofiehem och Öst-påstan).

Många: ca 500 ex Dammen N Jvg, Umedeltat 21.7 (Niklas Andersson). Tornseglaren är numer klassad som hotad i den svenska rödlistan. Tyvärr är spontanrapporteringen av häckningar ytterst bristfällig i Västerbotten. De blott ca 16 par, varav 15 från Umeå, som rapporterats under 2021 speglar inte alls artens förekomst. Notabelt är dock fyndet av trädhäckande tornseglare vid Vindel-Ånäset.

Skogsduva *Columba oenas*

Möjliga häckningar: Rapporterad från 18 lokaler i Vb under omständigheter som tyder på häckning. Dessa lokaler är samlade i tre geografiska kluster. Flest lokaler i Lövångerstrakten, därefter runt Umeå samt därtill vid Skellefteå. Denna bild överensstämmer med hur det sett ut under senare år.

Vinterfynd: 2 ex förbifl Innertavle 27-28.2 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson).

Många: 15 ex Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 16.11 (Andreas Garpebring).

Ringduva *Columba palumbus*

Vinterfynd: 1 ex Jonskär, Norrmjöle 8-17.1 (Nils Karlsson m.fl.) och 1 ex rast Obbola 30.1 - 15.2 (Antoine Bos, Jörgen Olsson, Peter Nordin m.fl.).

Många: ca 2 000 ex rast Rovogsdiket, Stöcke, Umedeltat 10.4 (Ulf Skyllberg), ca 3 000 ex rast Bergön, Umedeltat 13.4 (Birger Risberg).

Sträck: I sträckdatabasen Picea är summan för sydsträckande ringduvor under hösten extremt

hög 13 681. Högsta dagssummor var 2 311 ex Blågrundsudden 26.9 (Micael Jonsson), 7 203 ex Klubben, Sörmjöle 7.10 (Ulf Skyllberg), 2 550 ex Bergön, Umedeltat 7.10 (Ralf Norberg), 3110 ex Sönerstgrundet 9.10 (Ralf Norberg, Mikael Wikström, Christer Laggår m.fl.). Summan vid Klubben den 7.10 är den särklass högsta genom alla år i Västerbotten, och utlöstes av fint sträckväder efter en lång period av mildt, regnigt väder och ofördelaktiga sträckvindar.

Större turturduva *Streptopelia orientalis*** (5/5 - 1/1)

1 2K+ Tavleliden, Umeå 12.1 - 29.3 (*Linus Möller, Ralf Norberg, Petra Sjödin m.fl.). Fågeln sågs vid en fågelmatning i ett villakvarter där det som skådare tyvärr inte var så lätt att kunna studera den utan att riskera att störa de boende. Därför blev den mindre betittad och fotograferad än önskat. I landet som helhet har det gjorts 37 fynd av större turturduva fram till år 2021. Sex av dem i Västerbotten. Med det toppar Vb landskapsligan.

Norrbotten är tvåa med fem fynd och Västergötland trea med fyra fynd.

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Ca 10 par rapporterades från Umeå (Röbäck, Söderslätt - Tegs centrum, Fridhem - Berghem och Väst-på stan) och ca 5 från Skellefteå (Ursviken, Skelleftehamn och Myckle). Utanför städerna gjordes bara tre spridda observationer: noterad rast Gumbodahamn, byn, Ånäset 26.4 (Leif Bildström), 1 ex Ersmark, Kåge 14.6 (Joakim Wallström), 1 ex rast norra Hissjö 20.12 (Maria Westling). Turkduvan har sedan millennieskiftet ansetts ha en stabil stam om ca 20-30 par i landskapet varav 15-20 i Umeå och 5-10 i Skellefteå. Sammanfattningsvis signalerar dock årets rapporter att arten minskat markant. En effekt av bristfällig rapportering, en reell minskning eller bara en tillfällig sådan får framtiden utvisa.

Vattenrall *Rallus aquaticus*

1 sp Ötjärn, Skellefteå 30.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick

Degerman), 1 sp Degersjön, Hörnefors 6.6 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 sp O Bergvik-holmen, Nedre Sävarån NR 18.6 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 sp Trälhavet, Nedre Sävarån NR 19.6 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 sp Gärdefjärdens NR 27.6 - 4.7 (Håkan Olsson m.fl.), 1 ex lockläte Dammen N Jvg, Umedeltat 3.7 (Micael Jonsson).

Med spelande fåglar på fem lokaler och en hörd på ytterligare en lokal så innebär det liknande fyndbild som de senaste åren. Detta år med en spridning längs kusten från Hörnefors i söder till Skellefteå i norr. Inte på någon lokal hördes spelande fågel någon längre period vilket möjligen kan tala för att individer flyttat på sig för att sedan höras på en annan lokal. Rrk Vb väljer dock att betrakta de sex fynden som olika.

Kornknarr *Crex crex*

Samtliga: 1 ex sp Brånsjön 30.5 - 18.7 (Jonas Gustafsson, Thomas Ågren m.fl.), 1 ex sp södra

Djäkneböleslätten 7-8.6 (Ralf Norberg m.fl.), 1 ex sp Vadforsen, Tavelån, Umeå 9.6 - 20.7 (Roger Olofsson m.fl.), 2 ex sp samma lokal 10.6 (Joel Hallingfors, Maria Westling m.fl.), 1 ex sp SO om Västerås, Vännäs 9.6 (Jonas F Grahn), 1 ex sp åttkantslogen Tavelån, Umeå 18.6 (Roger Olofsson), 1 ex sp Bjurön, Bjuröklubb 26.6 (gnm Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex sp norra Raningen, Estersmark, Ånäset 26.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 ex sp Holmö by, Holmöarna 4-15.7 (Per Hansson, Karl-Henrik Drott m.fl.). Rrk Vb gör bedömningen att det totalt rörde sig om sju fynd av åtta individer 2021. Den fågel som endast hördes en natt vid Vadforsen bedöms vara samma som hördes en knapp km därifrån en vecka senare. Uppträdanget av arten under året innebar en halvering jämfört med föregående år men utgör trots det en normal mängd för landskapet då 2020 var ett ovanligt bra år. Notabelt är att inget fynd gjordes i Skellefteåtrakten eller norr därom.

Även om merparten av fynden vanligen görs i södra delen av Vb så brukar ändå något fynd göras runt Skellefteå ett normalår.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Samtliga: 1 ex sp Nollbyn, Lövvånger 28.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström), 1 ex sp Gullsjö, Tväråbäck 19-24.6 (Henrik Sporrang m.fl.), 1 ex sp norra Tavlefsjärden 20.6 - 4.7 (Martin Lagmo, Micael Jonsson m.fl.), 1 ex sp Brånsjön 22.6 - 18.7 (Thomas Ågren m.fl. Fyra individer innebär en återgång till en normal årsmängd för landskapet. Medianvärdet för de senaste 15 åren är just fyra medan antalet varierat mellan två till tolv individer enskilda år.

Rörhöna *Gallinula chloropus* (88/97 - 0/0)

Samtliga: 1 par fick ut 7 ungar varav åtminstone 3 blev vuxna, Nydaladammen, Umeå 21.4 - 8.10 (Per Sandström, Ann-Katrin AX Sjögren m.fl.). Första konstaterade häckningen av rörhöna i Väster-

botten! Detta för en art som med nöd och näppe är årlig i landskapet och som det ännu inte gjorts 100 fynd av totalt. Redan 2020 sågs 1 par på samma lokal men det året gjordes inga observationer som tydde på häckning. Det finns sedan tidigare fyra fynd med höga häckningskriterier av arten i Vb. Under 1984 sågs ett bobyggande par vid Uttersjöbäcken, 1974 observerades ett rörhönspar under en månads tid vid såväl Gärdefjärden som vid Brånsjön och 2009 sågs ett par kortvarigt vid Prästsjön, Umeå. Men inte vid något tillfälle före 2021 har alltså häckning kunnat konstateras i landskapet.

Sothöna *Fulica atra*

Samtliga: 1 ex rast Hällan, SV om Brattby såg, Vännäsby 21-22.4 (Christer Laggar, Peder Andersson m.fl.), upp till 2 ex Viken, Nydalasjön, Umeå 7-23,5 (Robin Olofsson m.fl.), 1 ex Åvikskärret, Skellefteå 8-30,5 (Anders Lindberg m.fl.), 1 ex rast Storavan, Stöcke 13,5 - 5,6 (Petra Sjödin, Jan Roslin m.fl.), 1 ex Bergön, Umedeltat 1,6 (Johan

Karlsson), 1 ex Sundgrundsbron, Skelleftehamn 24,6 (David Möller), 1 ad rast N:a Innerviksfjärden, Skellefteå 17,9 (Christer Olsson). Totalt sju fynd av åtta individer under året. Inget av dem med tecken på häckning. Sothönan fortsätter därmed att vara en sällsynthet i landskapet. Långt ovanligare än t.ex. stäpphök och lundsångare!

Trana *Grus grus*

Maxnotering för de stora rastlokalerna under våren blev: 663 ex Umedeltat 15,4 (Ulf Skyllberg), 950 ex Brånsjön 28,4 (Jonas Grahm), 800 ex Flarken, Ånåset 1,5 (Leif Bildström), 850 ex Kågedalen 25,4 (Ulf Boström).

Vårsträck: 186 ex mot NO över Innertavle 16,4 (Andrea Garpebring) blev vårens tämligen låga, dock högsta notering.

Maxnotering för de stora rastlokalerna under hösten: 900 ex Umedeltat 9,9 (Niklas Andersson), 700 ex Brånsjön 28,8 (Christer Laggar), 490 ex Gärde, Lövånger 27,8 (Niklas Lindberg Alseryd), 420

ex Åbyn, Burträsk 6.9 (Leif Bildström). Inga anda lokaler noterade över 250 ex, vilket speglar en begränsad rapportering. Höststräck: Bästa dag blev 9.10 då 940 ex räknades på sträck mot SO vid Önesmark, Skellefteå (Patrick Degerman, Joakim Wallström). Dessa tranor gick med all sannolikt ut över Kvarken mot Finland i höjd med Valstuten, Hertsånger. Samma dag räknades 856 ex på sträck mot SV längs fastlandet vid Klubben, Sörmjöle 9.10 (Eskil Nygren). Total sträckte således minst 1 796 tranor denna dag. Även dagssumman om 586 ex mot SV Vid Klubben, Sörmjöle 14.9 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Ralf Norberg m fl) är notabel. Totalt räknades 4 227 tranor på sydsträck vilket är på samma nivå som de senaste åren då Klubben har haft en god bevakning.

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*
(66/79 – 2/2)

Samtliga: 1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 1.7 - 6.8 (Emmanuel Naudot m.fl.), 1 ad Stenpiren, Skellefteälven C 16.11 (Anders

Lindberg). Även i år blev det ett vinterfynd av smådopping i landskapet. Än mer ovanligt var dock ett fynd under sommarhalvåret. Detta var det första rena sommarfyndet i landskapet även om det föreligger några fynd från maj och september.

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Möjliga häckningar: Ca 29 par rapporterades från 20 lokaler under häckningstid. Det är aningen lågt. De sista 10 åren har i medeltal 37 par rapporterats från lämplig häckbiotop men många lämpliga lokaler besöks sällan av ornitologer. Lokalen som hyste flest par var Prästsjön, Umeå med 6 par 11-24.5 (Bertil Brånin, Christer Olsson, Thomas Ågren m.fl.).

Många: 50 ex rast Sörmjöle havsbad 2.5 (Ritu Andersson, Tommy Magnusson), 80 ex rast Rönholmen, Hörnefors 3.5 (Martin Lagmo), 90 ex rast Lillskärsudden 3.5 (Martin Lagmo).

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Häckning: 1 par ruvande Fågel-

tornet vid Lappvik, Älgträsket, Lövånger 30.5 - 1.6 (Mattias Laisfeldt, Birger Risberg, Joakim Wallström m.fl.). Därutöver rapporterades 10 par på sju lokaler under häckningstid vilket är ett magert resultat.

Gråhakedopping *Podiceps griseogenus*

Häckningar: 1 par bobygge Jämtebölesjön, Tväråbäck 14.5 (Henrik Blommé), 1 ex ruvande Mörtviken, Älgträsket, Lövånger 20.5 (John Mo), 1 par ruvande Långsjön, Överklinten 20.5 (Ralf Norberg), 2 häckning (2 pull + 2 pull) bo, ägg/ungar Djupviken, Yttre Västerfjärden 28.5 - 7.8 (Maria Westling, Maud Tyboni, Maria Zetterström), 2 ex besöker bebott bo Finnäs, Norsjö 12.6 (Lars Malmgren), 1 ad misslyckad häckning Kyrkholmen, Skellefteälven C 9.7 (Fredrik Grahn). Utöver dessa sju konstaterade häckningar rapporterades åtta par och ca 10 ensamma fåglar från lämplig biotop under häckningstid. Liksom föregående år rapporterades relativt få gråhakedoppingar från Tavelnsjön

som annars brukar vara ett starkt fäste för arten. Antalet rapporterade par under häckningstid är lägre än för de senaste åren men många potentiella häckningslokaler besöks sällan av fågelskådare vilket gör att spontanrapporteringen inte speglar stammens verkliga storlek i Västerbotten.

Många: 30 ex rast Rönnsjön, Hörnefors 3.5 (Martin Lagmo), 30 ex samma lokal 9.5 (Christer Olsson), 37 ex rast Lillskärsudden 12.5 (Micael Jonsson, Maria Westling, Maud Tyboni).

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Häckningar/troliga häckningar i inlandet: 1 ex ruvande Vännäsby 4-6.5 (Jonas F Grahn, Emma Vidmark), 1 par parning Återvinningscentralen, Tavelnsjön 16.5 (Henrik Sporrang). Dessutom flera ytterligare fynd i Vännäs k:n under häckningstid.

Många: 199 ex str SV Ostögrundet 9.8 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.), 65 ex str SV Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström,

Andreas Garpebring m.fl.)

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*

Möjligen häckningar: 1 ex sp

Stormyran, Vithattsmyrarna NR,

Jörn 19,5 (Kjell Grankvist), 1 hane

Stor-Gryssjömyran,

Sibirienområdet, Sävar 30.5

(Andreas Garpebring), 4 ex sp Stor-

Gryssjömyran-Rävakulberget,

Sibirienområdet, Sävar 30.5

(Andreas Garpebring), 1 ex Norra

Sörbäck-Gårdmyran,

Sibirienområdet, Sävar 30.5

(Andreas Garpebring), 1 ad upprörd,

varnande Ytterstmark, fälten mot

Ytterträsket, Botsmark 20.6 (Niklas

Lindberg Alseryd), 1 ad par

Kummelsmyran, Ivarsboda 1.7 (Per

Hansson, Gunnar Andersson), 1 par

Lammtjärnen, Sävar 14.7 (Andreas

Bernhold).

Tidigt fynd: 2 ex förbifl Ikea-

området - Fälten vid Ekmans,

Umedeltat 1.4 (Ann-Katrin AX

Sjögren).

Många större ansamlingar kunde

ses på flera platser under våren och

här redovisas de högsta

noteringarna per lokal: 700 ex

Holmnäs, Hössjö 9,5 (Peter Sunes-
son, Tommy Larsson), 700 ex

Röbäcksdalen, Umedeltat 11.5

(Joakim Linder, Maria Westling,

Tommy Andersson), 300 ex

Innerviksängarna, Skellefteå 11.5

(Erik Normark, Fredrik Sjöström),

1 100 ex rast T-vägen, Umedeltat 15.5

(Emmanuel Naudot), 450 ex rast

Gärdefjärden 15,5 (Krister Jakobs-

son, David Apelqvist), 300 ex rast

Degernäsbacken, S väg, Umedeltat

16-17.5 (Thomas Ågren, Christina

Adolfsson, Niklas Andersson), 600

ex rast Degernäs, NV slätten,

Umedeltat 18.5 (Micael Jonsson).

Sent fynd: 2 1K rast Svart-Lass, Hsk

16.11 (Joakim Lessmann, Christer

Larsson). Fyndet utgör nytt

fenologirekord med 2 dagar.

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Vårfynd: 1 ad rast inre Täftefjärden

10-11.5 (Ralf Norberg, Gunnar

Odell).

Höststräck: 1 852 kustpipare

räknades in på sydsträck enligt

sträckdatabasen Picea + ytterligare

ett hundratal rapporterade i

Artportalen. Det är en hög

höstsumma. Högsta dagssummorna blev 169 ad 30.7 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Ulf Skyllberg m.fl.), 714 ad 8.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Ralf Norberg m.fl.), 563 ex 9.8 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.), 123 ad 10.8 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström, Ralf Norberg m.fl.), allt vid Ostögrundet. De 714 kustpipare som räknades in den 8.8 är den näst bästa dagssumman genom alla år för arten i Västerbotten.

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Rastande vår: En hel del större flockar med rastande tofsvipor rapporterades under våren. De högsta noteringarna var 200 ex Obsladan, Umedeltat 10.4 (Ralf Norberg), 190 ex T-vägen, Umedeltat 11.4 (Emmanuel Naudot), 175 ex Obsladan, Umedeltat 13.4 (Christer Olsson), max 350 ex T-vägen, Umedeltat 16-18.4 (Birger Risberg, Emmanuel Naudot, Jan Melander m.fl.), 250 ex Ersmark söder om Kågeälven 18.4 (Ingemar Granath).

Sena fynd: 1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 1.11 (Joel Hallingfors), 1 ex rast T-vägen, Umedeltat 2.11 (Fredrik Sundberg).

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Alla: 7 ex rast Degernäs, NV slätten, Umedeltat 18.5 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot, Ralf Norberg m.fl.), 2 ex rast Degernäs, SV slätten, Umedeltat 18.5 (Joakim Linder, Joel Hallingfors), 8 ex rast Buskridån, Obsladan, Umedeltat 18.5 (Martin Lagmo, Fredrik Sundberg), 40 ex rast St Fjäderägg 18.5 (Elias Rankka, Tobias Lllja Nordin, *Eleonor Karlsson m.fl.), 2 ex Degernäsbäcken, SO E4, Umedeltat 18.5 (Jonas Jönsson), 7 ex rast T-vägen, Umedeltat 19.5 (Fredrik Sundberg, Sören Wulff, Christina Adolfsson m.fl.), 1 ex rast Degernäs, Umedeltat 19.5 (Tommy Magnusson), 2 ex str NO Hillskär, Holmsund 22.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 12 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 23-24.5 (Fredrik Sundberg, Aron Dynesius, Christer Olsson), 11 ex rast östra Hössjö 24.5 (Peter Sunesson), 2 ex rast Storsandsjö, Hällnäs 24.5

(Lars Edenius), 2 ex rast Buskridån, Obsladan, Umedeltat 24.5 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors). Tolv fynd av totalt 96 individer under året är en bra skörd. Antalet fynd är dock svårbedömt då flertalet är gjorda på närliggande lokaler under en kort tidsperiod. Andra fyndet för St Fjäderägg.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Häckningar: 3 pull Gimonäs båtplats, Umeå 20.6 (Ann-Katrin AX Sjögren), 4 pull/nyligen flygga ungar Tåmsvarten, sandstrand 24.6 (Lars Sundberg), 2 pull Kolbäcksbron, Umeå 28.6 (Ann-Katrin AX Sjögren), 1 par + 1 pull/nyligen flygga ungar Ersmarksberget, Umeå 3.7 (Ralf Norberg), 2 ad + 2 pull/nyligen flygga ungar Vännäs, ruderatmark N om Fritidsvägen 6.7 (Jonas F Grahn), 1 ad + 4 pull/nyligen flygga ungar Väster-slåtts industriområde, Umeå 10.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 4 pull/nyligen flygga ungar Lillskärsudden 15.7 (Viktor Björkert), 2 ad + 2 pull/nyligen flygga ungar Långviks-

skatan, Täftelandet 31.7 (Emmanuel Naudot). Utöver de åtta konstaterade häckningarna inkom rapporter om fyra troliga häckningar.

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

Häckningar: 1 ex avledningsbet Frängstorp, Hössjö 9.6 (Peter Sunesson), 1 ad par avledningsbet Hörnåns utlopp, Hörnefors 9.6 (Tommy Magnusson), 2 ex avledningsbet norra Bjännäset, Hörneån, Hössjö 4.7 (Peter Sunesson), 2 pull/nyligen flygga ungar Rönskär, Åbyn, Byske 6.7 (Anders Dahllöv), 3 pull/nyligen flygga ungar Långviksskatan, Täftelandet 11.7 (Emmanuel Naudot), 2 pull/nyligen flygga ungar Skallöstenen, SV 14.7 (Erik Normark). Utöver de sex konstaterade häckningarna inkom några rapporter om troliga häckningar. Tidiga fynd: 1 ex rast Umeå uthamn, Holmsund 23.3 (Gunnar Ekenberg), 2 ex rast Piren, Holmsund 26.3 (Rolf Segerstedt, Tommy Magnusson m.fl.), 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 26.3 (Rolf Segerstedt), 1 ex

förbifl Fodercentralen, Holmsund 29,3 (Christer Olsson). Marsfynd av arten är mycket ovanliga i Västerbotten och 23,3 utgör nytt fenologirekord (tidigare 27,3 2016).

Många rastande rapporterades från Lillskärsudden och Långviksskatan och de högsta dagssummorna blev 56 ex Lillskärsudden 23,5

(Emmanuel Naudot, Johan Forssell), 80 ex Långviksskatan, Täftelandet 23,5 (Ulf Skyllberg).

Sträck: Under våren noterades 46 större strandpipare på nordsträck.

Under hösten rapporterade 228 individer sträckande mot SV (korrigerat för dubbelräkning).

Högsta dagssumma blev 157 ex Ostögrundet 9,8 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.).

Storspov *Numenius arquata*

Häckning: Storspoven är en art som minskar kraftigt och många ungar faller offer för tidig ensilageslätter.

Under året rapporterade pull/nyligen flygga ungar, eller varnande ada fåglar, från 32 lokaler (ibland flera par på samma lokal). Totalt

inkom rapporter om 19 lyckade häckningar med totalt 50 ungar. Många: Snö och blåst i slutet på april ledde till många rapporter om stora antal rastande storspovar i kustlandskapet. Här redovisas endast de högsta noteringarna, överstigande 100 ex, för respektive lokal: 208 ex rast Stöcke strandängar, Umedeltat 24,4 (Rolf Sandberg), 272 ex rast Degernäsbäcken, Sväg, Umedeltat 25,4 (Birger Risberg), 175 ex stationär Brånsjöns naturreservat 28,4 (Jonas F Grahn), 440 ex rast Gärdefjärden 28,4 (Patrick Degerman, Joakim Wallström), 180 ex rast Lövselefjärden, Lövånger 2,5 (Niklas Lindberg Alseryd).

Småspov *Numenius phaeopus*

Möjliga häckningar: 1 ex sp Sör-Skivsjömyran, Bastuträsk Bjurholm 19,5 (Gunnar Odell), 1 ex sp Stormyran, Vithattsmyrarna NR, Jörn 19,5 (Kjell Grankvist), 1 ex sp Frängstorp, Hössjö 31,5 (Peter Sunesson), 1 ex sp Oxhalsen, Degermyran, Ekorrsele 5,6 (Per Simonsson), 1 ex sp Stormyran, O om Kvillträsket, Vännäs 22,6 (Jonas

F Grahn), 3 ex sp Vithattenområdet, Jörn 22.6 (Fredrik Grahn), 1 ex varnande Byskeälven, vägbro i Fällfors 8.7 (Niklas Hjort, Ulf Gärdenfors, Åke Berg m.fl.).
Vårsträck: 292 ex rapporterade nordsträckande i sträckdatabasen Picea. Högst dagssumma blev 143 ex Sönerstgrundet 9.5 (Ola Erlandsson).
Höststräck: 231 ex rapporterades sydsträckande enligt sträckdatabasen Picea. Bästa dagen blev: 47 ex Ostögrundet 9.8 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.).

Rödspov *Limosa limosa*

Vårfynd: 1 ex rast Villanäs stugomr, Umedeltat 6.5 (Fredrik Sundberg, Micael Jonsson, Ralf Norberg m.fl.), 1 ex rast Storavan, Stöcke 13.5 (Viktor Persson, Krister Jakobsson, David Apelqvist m.fl.), 2 ex rast Kågeälvens delta, Kåge 4.6 (Martin Lagmo) och 2 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 6-8.6 (Mats Holmkvist, David Möller, Patrick Degerman m.fl.).
Höstfynd: 1 ex rast Brånsjön 13.9

(Christer Olsson), 2 ex rast Villanästornet, Umedeltat 22.9 (Carl-Arne Nyström, Peter Englund), 1 ex str SV Ostögrundet 24.9 (Andreas Garpebring). Tre utav höstfynden har bedömts tillhöra rasen islandica (se nedan), men troligtvis så rör alla höstfynden denna underart. Det är troligt att även fynd på våren kan röra sig om islandica. Rödspoven är årlig i landskapet, men vanligen rör det sig bara om ett par fynd, och årets uppträdande med nio fynd om totalt 24 individer är det i särklass bästa. Underarten islandica häckar som närmast i norra Norge och har ökat mycket på senare år medans underarten limosa, som häckar i Sverige, har gått tillbaka i Europa.

Isländsk rödspov *Limosa limosa islandica (6/6 – 3/14)**

Alla: 8 1K förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 1.9 (Petra Sjödin, Jan Roslin, Ralf Norberg m.fl.), 5 1K rast Dammen N Jvg, Umedeltat 27.9 - 4.10 (Dag Österlund, Christer Olsson, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat

Isländsk rödspov

Foto: Johan Forssell

3.10 (Christer Olsson). Ovanligt höga siffror för Västerbotten. Troligtvis så tillhör även årets andra höstfynd av rödspov i Västerbotten denna underart.

Myrspov *Limosa lapponica*

Rastare vår: En hel del rastande myrspov sågs längst kusten med den största flocken på 40 ex Lillskärsudden 10.5 (Peter Englund, Ritu Andersson m.fl.).
Inlandsfynd: 1 ad hane rast Hällfors, åkermarkerna O om skolan, Vännäs 10.5 (Jonas F Grahn, Ylva Vidmark Gran).
Vårsträck: 41 nordsträckande myrspovar är noterade i

sträckdatabasen Picea under våren. Höststräck: 1 075 myrspovar är noterade som sydsträckande under hösten i sträckdatabasen Picea med de högsta dagssummorna 180 ex Sönnenstgrundet 7.8 (Micael Jonsson), 417 ad Ostögrundet 8.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Ralf Norberg m.fl.), 198 ex Sönnenstgrundet 8.8 (Micael Jonsson, Ulf Gustafsson), 80 ex St Fjäderägg 9.8 (Andreas Garpebring), 239 ex Ostögrundet 9.8 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.), 200 ex str NV St Fjäderägg 15.8 (Andreas Garpebring). I stort sett ganska normala sträckesiffror. Sena fynd: 3 ex str SV Ostögrundet

24.9 (Andreas Garpebring), 1 ex rast
Lillskärsudden 25.9 (Daniel Lind), 1
ex rast Tuvanbankarna, Umedeltat
28.9 (Ralf Norberg).

Roskarl *Arenaria interpres*

Häckningar/troliga häckningar: 2 ex
permanent revir Långviksskatan,
Täftlandet 16.5 (Gunnar Odell
m.fl.), 1 par bo, ägg/ungar
Hällgrundet, Lantvallen,
Djäkneboda 25.5 (Kjell Grankvist), 1
par parning/parningsceremonier
Obbolstenarna, Obbola skärgård
31.5 (Joakim Linder), 1 ad par
permanent revir Stöckesgrundet,
Obbola skärgård 14.7 (Thomas
Sundström).

Tidigt fynd: 1 ex rast
Långviksskatan, Täftlandet 30.4
(Ralf Norberg).

Sträck: Totalt under våren
rapporterade 5 nordsträckande
roskarlar. Totalsumman för hösten
landade på 21 individer. Högsta
noteringen var 13 ex str SV
Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg,
Mikael Wikström, Marcus Östman
m.fl.).

En konstaterad häckning och tre
troliga häckningar, alla från den
södra delen av kusten. Det är
aningens sämre än föregående år
men dessa spontanrapporteringar
speglar inte den verkliga
förekomsten. Roskarlen har en

negativ beståndsutveckling i landet
även om de nordliga bestånden
verkar vara mer stabila.

Skärnsnäppa *Calidris maritima*

Alla: 8 ex str SV St Fjäderägg 14.10
(Andreas Garpebring, Thomas
Granfeldt), 1 ex rast Lillgrundet, St
Fjäderägg 15.10 (Andreas Garpe-
bring). Två fynd om totalt nio
individer är en ganska normal fynd-
summa. Skärnsnäppor passerar
regelbundet Västerbotten och de
flesta fynd görs under hösten med
en topp i oktober.

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*

Rastare vår: 1 ex Dammen N Jvg,
Umedeltat 22.5 (Mikael Wikström,
Emmanuel Naudot), 1 ex och 6 ex
Gästerviken, Brattåsfjärden 23.5
(Mattias Laisfeldt) resp 26.5 (Mattias
Laisfeldt), 1 ex Brännäset, Kåge 24.5
(Patrick Degerman), 3 ex Gärde-
fjärdens NR 27.5 (Niklas Lindberg
Alseryd), 3 ex 28.5 (Mattias Laisfeldt,
Joakim Wallström), 7 ex 29.5 (Rolf
Sandberg, Håkan Olsson, Andreas
Livbom m.fl.), 7 ex 30.5 (Niklas Lind-
berg Alseryd, David Rocksén m.fl.),
2 ex 31.5 (Torbjörn Karlsson, Joel
Hallingsfors m.fl.), 1 ex 1.6 (Matthis
Kaby, Allan Larsson), allt vid
samma lokal, 3 ex Lövselefjärden,
inre delen, Lövånger 27.5 (Niklas
Lindberg Alseryd). Vid Reveln,
Björnsholmen, Skellefteå sågs som

mest 15 ex 28.5 (John Mo m.fl.), 21 ex 29.5 (Mats Holmqvist, Stig Holmqvist) och 28 ex 30.5 (Mattias Laisfeldt, Lars Lindmark, Joakim Wallström m.fl.). Vid Kågeälvens delta, Kåge rastade 14 ex 29.5 och 2 ex 31.5 (Mats Holmqvist). Vid Bergön, Umedeltat sågs 2 ex 1.6 (johan karlsson).

Höstfynd: 1 ad rast Bastuskär, Hsk 23.7 (Thomas Sundström), 1 ex rast Gråbolandet, Hörnefors 29.8 (Eskil Nygren, Tommy Magnusson), 1 ex rast Lillskärsudden 1.9 (Anders Hällström).

Totalt ca 20 fynd av uppemot 120 individer är en bra summa för Västerbotten. Som brukligt är det svårt att bedöma omsättningen på rastande fåglar vilket gör totalsumman osäker. Inga fynd som tyder på häckning gjordes.

Brushane *Calidris pugnax*

Häckningar: 1 pull/nyligen flygga ungar Dammen N Jvg + 1 pull/nyligen flygga ungar Dammen S Jvg, Umedeltat 19.7 (Emmanuel Naudot).

Många: Under maj månad inkom många rapporter om >100 ex av brushanar från Umedeltat och några andra lokaler. De största ansamlingarna en enskild dag var

1 030 ex rast Storavan, Stöcke 14.5 (Emmanuel Naudot), 550 ex rast T-vägen, Umedeltat 15.5 (Emmanuel Naudot), 700 ex rast Gärdefjärden 15.5 (Krister Jakobsson, David Apelqvist), 500 ex rast Nya fågeltornet, Brånsjön 17.5 (Peter Sunesson).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Häckning: 2 pull/nyligen flygga ungar Fjärdhällan, Täftefjärden 11.7 (Emmanuel Naudot). Första konstaterade häckningen i Västerbotten på många år! Samma dag som ungarna rapporterades, sågs även 1 ad par i lämplig häck-biotop Långviksskatan, Täftelandet (Ulf Skyllberg). Troligtvis var det samma häckande par. Längre till-baka i tiden var mosnäppan troligtvis relativt allmän som häckfågel längs Västerbottenskusten men minskade sedan drastiskt. Numera är den i princip utgången som häckfågel. Många: 30 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 15-24.5 (Christina Adolfsson, Lars Edenius, Rolf Sandberg m.fl.), 22 ex rast Kågeälvens delta, Kåge 27.5 (John

Mo, Joakim Wallström), 20 ex rast Lövselefjärden, Lövånger 27.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 20 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 28.5 (John Mo).
Sent fynd: 1 ex rast Lillskärsudden 29.9 (Martin Lagmo). De sista mosnäpporna brukar ses kring första september.

Sandlöpare *Calidris alba*

Samtliga: 1 ad rast Svarten, Obbola skärgård 14.7 (Thomas Sundström), 1 ad str SV Ostögrundet 30.7 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström), 1 ad rast Lybäck, Skeppsviks skärgård 31.7 (Emmanuel Naudot), 1 ad rast Lillklyvan, Hsk 1.8 (Thomas Sundström), 9 ad rast Lybäck, Skeppsviks skärgård 1.8 (Emmanuel Naudot), 1 ad rast Nygrundshällan, Hsk 1.8 (Thomas Sundström), 1 ad str SV Ostögrundet 8.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot m.fl.), 8 ex str SV Ostögrundet 9.8 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.), 2 ad str SV Ostögrundet 10.8 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström, Björn Olsen), 5 ex str SV

Ostögrundet 11.8 (Fredrik Sundberg, Martin Lagmo), 7 ex str SV Sönerstgrundet 11.8 (Micael Jonsson), 3 ad str SV Bjuren, Täftlandet 15.8 (Emmanuel Naudot), 1 ad str SV Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Andreas Garpebring m.fl.), 1 IK rast Lybäck, Skeppsviks skärgård 28.8 (Emmanuel Naudot), 1 IK rast Lövöbådan, Hsk 30.8 (Joakim Lessmann), 1 IK Lövöbådan, Hsk 5.9 (Joakim Lessmann), 1 IK rast Lillskärsudden 8-12.9 (Dag Österlund, Maria Westling, Niklas Andersson m.fl.), 2 IK str SV Lövöbådan, Hsk 11.9 (Thomas Sundström), 1 IK rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 17.9 (Christer Olsson, Stig Holmqvist), 1 ex rast Gästerviken, Brattåsfjärden 19-20.9 (Mattias Laisfeldt), 1 ex str SV Sönerstgrundet 8.10 (Andreas Garpebring, Martin Lagmo).
Tjugoen fynd om totalt 45 individer (korrigerat för dubbelräkning på sträck) är ett relativt bra år för arten. Oktoberfyndet är bara en dag från att tangera fenologirekordet som sattes 1988.

Kärrensnäppa *Calidris alpina*

Inlandsfynd: 15 ex rast Storsandsjö, Hällnäs 24.5 (Lars Edenius). Flera rapporter inkom från Brånsjön och de högsta summorna för vår och höst var 8 ex rast 22.5 (Rolf Sandberg) resp 7 ex rast 22.9 (Christer Olsson).

Många rastande: 211 ex

Tuvanbankarna, Umedeltat 24.5 (Emmanuel Naudot).

Vårsträck: 101 kärrensnäppor rapporterades nordsträckande. Höststräck: 1 564 kärrensnäppor rapporterades sydsträckande under hösten, korrigerat för dubbelräkningar (AP + Picea). De högsta dagssummorna var 578 ex Ostögrundet 9.8 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.), 473 ex Tavastudden 18.9 (Joel Hallingfors).

Prärielöpare *Calidris subruficollis**

(2/2 - 1/1)

1 ex förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 28.9 (Niklas Lindberg Alseryd). Västerbottens tredje fynd av arten. En prärielöpare sågs även på nästan samma plats i september

2020. Prärielöparen är en vadare som föredrar relativt torra områden och många fynd görs just i jordbruksmark. Huvuddelen av populationen häckar i de högarktiska delarna av Nordamerika men arten häckar också i östligaste Sibirien. I Sverige görs fynd årligen.

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Vårsträck: Sammanlagt sågs 35 nordsträckande ex under våren. Högsta notering var 28 ex Nornäskäret, Norum 24.5 (Ulf Skyllberg). Höststräck: Totalt 966 kustsnäppor räknades in på sydsträck under hösten med den högsta dagssumman på 687 ad Ostögrundet 30.7 (Andreas Garpebring, Ulf Skyllberg, Mikael Wikström). Totalt sett en bra säsong för kustsnäppa och antalet från 30 juli är en hög dagssumma för Västerbotten.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Samtliga: 1 ex rast Lappgrundet, Täftefjärden 22.5 (Joel Hallingfors, Ralf Norberg, Ritu Andersson), 1 ad rast Petlandshällorna, Hsk 11.7 (Thomas Sundström), 1 ad rast

Sörbölekobbarna, Norrmjöle 14.7
(Thomas Sundström), 6 ad str SV
Lövöbådan, Hsk 30.7 (Thomas
Sundström), 1 ad rast
Nygrundshällan, Hsk 1.8 (Thomas
Sundström), 8 ex str SV
Sönerstgrundet 8.8 (Micael
Jonsson, Ulf Gustafsson), 3 ad str SV
Vattuögrarna, Djäkneboda 8.8
(Niklas Andersson, Jörgen
Andersson), 1 ex str SV
Ostögrundet 9.8 (Mikael Wikström, Birger
Risberg, Emmanuel Naudot m.fl.), 1
ad str SV
Ostögrundet 10.8
(Emmanuel Naudot, Mikael
Wikström, Ralf Norberg m.fl.), 2 ad
str SV
Bjuren, Täftelandet 14.8
(Emmanuel Naudot), 1 ex
Gråbolandsviken, Hörnefors 16.8
(Håkan Lilja, Christina Lilja), 1 1K
rast
Lillskärsudden 26.8 - 3.9 (Jonas
Konradsson, Martin Lagmo, Marcus
Östman m.fl.), 1 1K rast
Gråbolandet, Hörnefors 26.8 - 2.9
(Tommy Magnusson, Martin
Lagmo, Christer Olsson m.fl.), 1 ex
rast
Nagelhamnsviken, Obbola
skärgård 31.8 (Maud Tyboni), 2 ex
rast
Lillskärsudden 16-19.9 (Karl-
Gunnar Rehn, Daniel Lind, Ritu

Andersson m.fl.). Femton fynd av
sammanlagt 31 individer är den
högsta noteringen i Västerbotten
sen 2014. Tredje året i rad med ett
vårfynd.

Tuvsnäppa *Calidris melanotos** (12/12
- 2/3)

1 1K rast Reveln, Björnsholmen,
Skellefteå 20.9 (Stig Holmqvist) och
2 1K rast Degernäsbäcken, S väg,
Umedeltat 26.9 - 3.10 (*Gunnar
Ekenberg, Marcus Östman,
Emmanuel Naudot m.fl.). Liksom
förra året blev det fynd av
tuvsnäppa i Västerbotten. En ensam
individ upptäcktes på eftermid-
dagen på Björnsholmen utanför
Skellefteå och en knapp vecka
senare upptäcktes två individer på
en översvämmad åker vid
Degernäsbäcken i Umedeltat. De
var även kvar dagen efter. Fem
dagar senare sågs en tuvsnäppa ca
500 m längre söderut och dagen
efter så återfanns fågeln ytterligare
1.5 km söderut vid Lunnagrundet.
Rrk Vb gör bedömning att fåglarna i
Umedeltat var två och inte tre
individer.

Småsnäppa *Calidris minuta*

Vårfynd: 1 ex rast Lillskärsudden 19-20.5 (Andreas Garpebring, Martin Lagmo, Sören Wulff), 2 ex rast Västerfjärden (Berga), Umedeltat 19.5 (Anders Hällström), 2 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 30.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman).
Höstfynd: 1 ad rast Petlandshällorna, Hsk 21.7 (Thomas Sundström), 2 ad rast Ullmanshällorna, Hsk 1.8 (Thomas Sundström), 3 ad rast Obbola-Storbådan, Obbola skärgård 1.8 (Thomas Sundström), 5 ex rast Lillskärsudden 9.8 (Tommy Magnusson), 1 ex rast Utgrundsudden, Skallön, Burvik 10.8 (Erik Normark), 2 ex rast Lillskärsudden 13.8 (Micael Jonsson), 1 ex str Ostögrundet 15.8 (Henrik Blommé), 1 1K rast Långviksskatan, Täftelandet 15.8 (Emmanuel Naudot), 1 1K rast samma lokal 18.8 (Ralf Norberg), max 3 ex rast Gråbolandsviken, Hörnefors 26-30.8 (Tommy Magnusson, Ralf Norberg, Martin Lagmo m.fl.), 3 ex rast

Lillskärsudden 28-31.8 (Viktor Persson, Andreas Degerman m.fl.), max 4 1K rast Lybäck, Skeppsviks skärgård 28-29.8 (Emmanuel Naudot), max 3 1K rast Östnördestgrundet, Skeppsviks skärgård 28-30.8 (Emmanuel Naudot), 1 1K rast Skepparkallen, Ostnäshalvön 29.8 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Umeälven vid Brån, Brånsjön 29.8 (Christer Laggar), 1 ex rast N Bjurögern, Skeppsviks skärgård 29.8 (Emmanuel Naudot), 2 ex rast St Fjäderägg 5.9 (Christer Olsson, Jan Roslin, Petra Sjödin), 1 ex rast Lillskärsudden 16-17.9 (Ritu Andersson, Karl-Gunnar Rehn m.fl.), 1 1K rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 17.9 (Christer Olsson), 1 1K rast Gråbolandsviken, Hörnefors 18.9 (Christer Olsson, 1 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 20-22.9 (Stig Holmqvist, Mats Holmqvist, Patrick Degerman), 2 ex rast Västerfjärden (Berga), Umedeltat 20.9 (Christer Olsson), 1 ex rast Kågeälvens delta, Kåge 21.9 (Daniel Strömberg), 2 ex rast Hörnåns utlopp, Hörnefors 27.9 (Tommy

Magnusson), 1 iK str SV Lövöudden, Holmsund 2.10 (Emmanuel Naudot). År 2021 blev ett bra år för småsnäppa i Västerbotten med framförallt ovanligt många rastande fåglar. Totalt sågs ca 50 individer, främst under hösten.

Morkulla *Scolopax rusticola*

Sena fynd: 1 ex Gumbodahamn, byn, Ånäset 6.II (Leif Bildström), 1 ex funnen död Brf Dritteln Umeå, 12.II (Roger Olofsson), 1 ex stationär Storgrova, Holmö by, Holmöarna 13.12 (Per Hansson).

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus*

Spelande fåglar: 1 ex sp Brånsjön 30.5 - 3.7 (Christer Laggar, Thomas Ågren, Peter Sunesson m.fl.).
Vinterfynd: 1 ex rast Gråbolandsviken, Hörnefors 1-3.1 (Tommy Magnusson, Thomas Sundström m.fl.), 1 ex rast Holmö by 12.I (Gustaf Egnell gnm Ralf Norberg).
Många: 66 ex ringmärktes inom Umeälvens delta och slätter 4.9 - 4.II (Umedeltats Fältstation). Tack vare de höga fångstsummorna under

ringmärkningen blev antalet fynd av dvärgbeckasin ovanligt högt under året. Det blev dessutom två vinterfynd av arten. Individen från Gråbolandsviken är rimligtvis samma som rapporterades även i december 2020.

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

Tidiga fynd: 1 ex rast Fälten, SV Ekmans, Umedeltat 30.1 - 2.2 (Niklas Andersson, Nils Karlsson), 1 ex rast Sofiehemsdammen, Umeå 9.2 (Jan-Erik Wallin), 1 ex rast Sönnerstgrundet 5.4 (Ola Erlandsson).
Vinterfynd är ovanligt i Västerbotten men några fynd gjordes även förra vintern.
Många: 24 ex rast Östra Scharins, Ursviken 22.4 (Patrick Degerman), 20 ex rast Holmnäs, Hössjö 11.5 (Peter Sunesson), 30 ex rast Brånsjön 11.5 (Thomas Ågren), 20 ex rast anlagda våtmarken, Grubbänget, Umeå 9.10 (Niklas Lindberg Alseryd).
Sent fynd: 1 ex rast Rönholmen, Hörnefors 14.II (Emmanuel Naudot).

Dubbelbeckasin *Gallinago media**

(86/92 - 2/3)

1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 11.5 (Andreas Garpebring), 2 ex sp Hössjöbäcken, Hössjö 13.5 (Peter Sunesson). Arten är knappt årlig i landskapet och senaste året med fynd av tre individer var 2015.

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

Vårfynd: 7 ex förbifl Tavastudden 17.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 18-19.5 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot, Andreas Garpebring m.fl.), 1 ex Brånsjön 21.5 (Tora Byström), 3 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 22.5 (Ralf Norberg, Ritu Andersson), 1 ex rast Storavan, Stöcke 23.5 (Hans Bång), 18 ex str NO Nornässkäret, Norum 24.5 (Ulf Skyllberg), 3 ex str SV Nornässkäret, Norum 24.5 (Ulf Skyllberg), 1 ad hane rast Ursviksfjärden, Skellefteå 24.5 (Anders Lindberg), 1 ex rast Gärdefjärdens NR 24.5 (Martin Widén), 2 ex rast Holmen, Umedeltat 25-26.5 (Christer Olsson m.fl.), 54 ex str N

Grundskatan, Bjuröklubb 25.5 (Martin Widén), 31 ex str NO Tavastudden 25.5 (Emmanuel Naudot), 5 ex str NO Sönnestgrundet 25.5 (Andreas Garpebring), 1 ex str SV Sönnestgrundet 25.5 (Andreas Garpebring), 25 ex str NO Ostögrundet 25.5 (Sören Wulff, Lars Edenius, Lars-Göran Boström m.fl.), 7 ex rast Ostögrundet 25.5 (Sören Wulff, Lars Edenius, Lars-Göran Boström m.fl.), 4 ex str NO Lybäck, Skeppsviks skärgård 25.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Lillskärsudden 25.5 (Rolf Sandberg), 1 ex str N Grundskatan, Bjuröklubb 26.5 (Martin Widén), 3 ex rast Brånsjön 30.5 (Rolf Sandberg, Christer Laggar, Thomas Ågren), 10 ex str NO Lillhällan, Holmön 30.5 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors, Elias Rankka m.fl.).
 Höstfynd: 1 IK rast Östnördestgrundet, Skeppsviks skärgård 28-29.8 (Emmanuel Naudot).
 Under året gjordes 24 fynd om totalt 136 ex. Då har sträcksiffrorna för den 25 maj korrigerats för dubbelräkning så gott det går. Totalt sett ett ganska bra år med flera bra sträcksummor.

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Sent fynd: 1 ex Kammarviken 24.9
(Per Andersson).

Fler än 10 ex: 14 ex str SV Lillklyvan,
Hsk 26.7 (Thomas Sundström), 10 ex
Häradsvägen, Umeå 1.8 (Daniel
Lind).

Mindre gulbena *Tringa flavipes***

(0/0 - 2/2)

1 2K+ rast Långviksskatan,
Täftlandet 14-15.5 (*Tommy
Magnusson, *Maria Westling, Joel
Hallingfors m.fl.), 1 ex rast Bron vid
Åviken, Gärdefjärden 28-30.5
(Mattias Laisfeldt, Joakim
Wallström, Patrick Degerman m.fl.).
Ny art för Västerbotten! En individ
sågs rastande vid Långviksskatan
sent på eftermiddagen den 14.5 och
var till mångas glädje kvar nästa
morgon. Den var sedan rörlig i
området och sågs till och från fram
till kvällen. På kvällen den 28.5 sågs
sedan en mindre gulbena åtta mil
längre norrut vid Gärdefjärden.
Den stannade fram till kvällen den
30.5 men blev efterhand allt mer
svårsedd. Den individen bedömdes
vara en annan individ än den vid

Långviksskatan eftersom den inte
hunnit lika långt i ruggningen till
sommardräkt.

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis**

(27/27 - 0/0)

1 ex sp Lillskärsudden 8.5 - 12.7 (Per-
Olof Erixon, Maud Tyboni,
Christina Adolfsson m.fl.). För
tredje året i rad fanns det en
spelande dammsnäppa vid Lill-
skärsudden men till skillnad från
förra året kunde ingen partner
observeras. Rrk Vb bedömer att
detta är en utav fåglarna som
uppehöll sig på samma lokal förra
året.

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

Möjlig häckning: 1 ex sp

Djupudden, Vajsjön, Norsjö 13.5
(Jonas Jönsson).

Sena fynd: 1 1K rast Västerfjärden
(Berga), Umedeltat 27-30.9 (Tommy
Magnusson, Ralf Norberg m.fl.), 1 ex
förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat
28.9 (Niklas Lindberg Alseryd).

Inga större mängder rastade
svartsnäppor rapporterades under
flyttningen och bara fem fynd med

fler än 10 ex gjordes under våren.
Högst notering blev bara 17 ex.

Rödbena *Tringa totanus*

Sent fynd: 1 ex rast Lillskärsudden
19.9 (Lars-Göran Boström).

Grönbena *Tringa glareola*

Tidigt fynd: 1 ex rast fälten vid E4,
Gärdefjärden 20.4 (Allan Larsson).
Många: max 238 ex rast Täftefjärden
14-16.5 (Gunnar Odell, Ulf Skyllberg,
Andreas Garpebring), 200 ex rast
Hössjöbäcken, Hössjö 14.5 (Peter
Sunesson), 250 ex Stormyran,
Missenträsk, Jörn 15.5 (Lennart
Wigenstam), 150 ex rast Brånsjön
16.5 (Elias Forsberg), 320 ex rast
Flarken, fälten vid Torberget, Ånäset
16.5 (Leif Bildström), 120 ex rast Nya
fågeltornet, Brånsjön 22.5 (Rolf
Sandberg), 100 ex rast Dammen N
Jvg, Umedeltat 4.7 (Micael Jonsson).
Sena fynd: 1 ex förbifl Västerfjärden
(Berga), Umedeltat 16.9 (Christer
Olsson), 1 ex rast Skäret, Boviken
19.9 (Patrick Degerman), 1 ex rast
Lillskärsudden 19.9 (Ann-Katrin AX
Sjögren, Ritu Andersson).

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*

Många: 30 ex rast Rotnäsudden,
Umedeltat 5.5 (Micael Jonsson).
Sena fynd: 2 ex rast Storviksanden,
Sörmjöle 5.10 (Martin Lagmo), 1 ex
rast Lillskärsudden 8.10 (Gunnar
Ekenberg).

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Alla: 1 ad str NO Sönnertgrundet
22.4 (Andreas Garpebring), 1 2K str
NO Lillhällan, Holmön 2.5 (Micael
Jonsson), 1 2K str NO Nornässkäret,
Norum 24.5 (Ulf Skyllberg), 1 1K str
NO Tavastudden 5.12 (Emmanuel
Naudot). Tre vårfynd och ett höst-
fynd. Efter förra årets höga no-
teringar var antalet tretåiga måsar
tillbaka på mer normala nivåer.
Endast ett fynd på hösten var
ovanligt magert och det har inte
varit så få höstfynd sedan 2007.

Skrattmå *Chroicocephalus ridibundus*

Häckningar/möjliga häckningar:
Åtta större kolonier med fler än 50
ex rapporterades under året. Flest
ungar (60 ex) rapporterades från
Fjärdhällan, Täftefjärden 11.7 (Ulf
Skyllberg). Därtill inkom ytterligare

en handfull rapporter om större ansamlingar under häckningstid. Vinterfynd: 1 ex rast Öbacka, Umeå 1-19.1 (Christer Olsson, Thomas Sundström, Ann-Katrin AX Sjögren m.fl.). Samma individ som var kvar sedan före årsskiftet.

Många: 3 000 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 21.4 (Birger Risberg), 1 000 ex rast Lillskärsudden 24.4 (Niklas Andersson), 1 500 ex rast Älvbrinken, Brattby, Brånsjön 27.4 (Christer Laggar), 1 100 ex, rast Andbäckens pumpstation, Brånsjön 29.4 (Rolf Sandberg).

Dvärgmå *Hydrocoloeus minutus*

Häckningar eller troliga häckningar: 7 par parningsceremonier Själahällan 15.5 (Per Andersson), 4 ex bobesök? Nydalasjön, Kinabron, Umeå 16.5 (Ola Erlandsson), 1 par parningsceremonier Nagelhamns-viken, Yttre Västerfjärden 17.5 (Kerstin Anna-Lena Årdahl), 8 ex ruvande Spärringsgrönnan, Byske 18.5 (Lars Sundberg), 38 ad upprörd, varnande Inner-Åhällan, Norrmjöle 28.5 (Christer Olsson, Hans Bång), 6 par

ruvande Nötviksunden, Ostnäs-halvön 29.5 (Christer Olsson), 14 par ruvande Lunnagrundet, Umedeltat 30.5 (Christer Olsson), 40 ex parningsceremonier Nörd-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 1.6 (Birger Risberg), 10 ex bobesök? Sörbölekobbarna, Norrmjöle 1-2.6 (Peter Sunesson, Nils Karlsson), 4 ad med nyligen flygga ungar Ögrundet, Boviksfjärden, Boviken 11.7 (Stefan Andersson, Tore Holsendahl), 1 par med nyligen flygga ungar Ljumviken, Holmsund 12.7 (Stefan Andersson, Tore Holsendahl), 8 nyligen flygga ungar Blågrundssudden 14.7 (Martin Lagmo), 2 par med nyligen flygga ungar Gran, Umeå 16.7 (Christer Olsson), 7 nyligen flygga ungar Nörd-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 17.7 (Niklas Lindberg Alseryd).

Under året rapporterades ca 87 par med högre häckningskriterier. Det är ungefär på samma nivå som de senaste åren men är endast resultat av spontanrapportering.

Länsstyrelsens kustfågelinventering

indikerar att populationen av dvärgmåsar har varit någorlunda stabil i Bottniska viken de sista 10 åren.

Många: 120 ex Fabriksviken, Hörnefors 12.5 (Christer Olsson), 200 ex Gästerviken, Brattåsfjärden 13.5 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 270 ex Raggavaudden, Holmsund 15.5 (Joakim Linder), 127 3K+ rast Gärdefjärdens NR 24.5 (Martin Widén), 300 ex Vadarön, Umeälven, Gran, Umeå 16.6 (Björn Malmhagen, Magnus Lundström, Liza Andersson).

Tundratrut/silltrut, underarterna *graellsii/intermedius Larus heuglini/fuscus graellsii/fuscus intermedius** (21/22 – 3/3)

1 ad* förbifl Lillhällan, Holmön 2.5 (Micael Jonsson), 1 ad* rast Yttertavle 10.5 (Andreas Garpebring) och 1 ad* rast V-SV Pite-Rönnskär, Åbyn, Byske 24.7 (Lars Sandberg, Jan Stenberg).

Gråtrut *Larus argentatus*

Många: 140 ex str NV Åkrarna S Täfteå by 31.3 (Gunnar Odell), 120 ad

rast Ytter-Åhällan, Norrmjöle 28.5 (Christer Olsson, Hans Bång), 100 ex obs i häcktid, lämplig biotop Ytter-Åhällan, Norrmjöle 17.6 (Bertil Brånin, Hans Bång), 269 ex str SV Ostögrundet 24.9 (Andreas Garpebring).

Fiskmåsar *Larus canus*

Många: 2 000 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 24.9 (Joel Hallingfors), 340 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 5-6.10 (Christer Olsson), 640 ex rast Böleäng, slätten, Umedeltat 2.11 (Emmanuel Naudot).

Silltrut *Larus fuscus*

Häckningar eller troliga häckningar: 6 ex ruvande Spärringsgrönnan, Byske 19.5 (Lars Sundberg), 15 par bobesök? Ytter-Åhällan, Norrmjöle 1-2.6 (Peter Sunesson, Nils Karlsson) och 20 ad upprörd, varnande samma lokal 5.7 (Peter Sunesson). Möjliga häckningar: 5 ad Obbola-Storbådan, Obbola skärgård 21.4 (Birger Risberg), 2 ad Sköthällan, Holmöarna 2.5 (Micael Jonsson), 2 ex Obbolstenarna, Obbola skärgård 8.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex

Bakviksudden, Ånäset 12.5 (Leif Bildström), 2 par Hattkarlen, Holm-öarna 18.5 (Kerstin Anna-Lena Årdahl), 15 ex Tämgrönnan, Byske 19.5 (Lars Sundberg), 1 ad Nygrundshällorna, Sörmjöle 19.5 (Andreas Garpebring), 3 ad Kälsgrundet, Sönnerstgrundet 25.5 (Andreas Garpebring), 2 ex Fjärdgrund, Yttre Österfjärden 25.5 (Christer Olsson), 2 par Hällgrundet, Lantvallen, Djäkneboda 25.5 (Kjell Grankvist), 6 ex Tavelskäret, Täftefjärden 27.5 (Christer Olsson), 3 ex Holmögadd 4.6 (Niklas Andersson, Jonas Bonnedahl, Joakim Lessmann), 2 ex Obbola-Lillbådan, Obbola skärgård 4.6 (Petra Sjödin, Jan Roslin), 1 ex Sjön, Hjoggböle, Bureå 7.6 (Mattias Laisfeldt), 10 ex Sör-Hällgrunds-brottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 30.6 (Allan Larsson), 15 ex Nörd-Hällgrunds-brottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 8.7 (Fredrik Grahn), 60 ad + 20 iK St Fjäderägg 8-9.8 (Andreas Garpebring, Vidar Lindroos, Åsa Gustafsson m.fl.). Sena fynd: 1 iK förbifl Norrmjöle fiskehamn 3.10 (Christer Olsson), 1

1 iK förbifl Klubben, Sörmjöle 9.10 (Eskil Nygren), 1 iK rast Byviken, Holmön 10.10 (Fredrik Sundberg, Elias Rankka, Joel Hallingfors m.fl.).

Havstrut *Larus marinus*

Många: 40 ex str NV Åkrarna S
Täfteå by 31.3 (Gunnar Odell).

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Häckningar: 24 par har rapporterats från lämplig biotop under året. Minst 15 par lyckades med häckningen och har tillsammans fått ut 32 ungar. Detta är ett bra år för skräntärna i Västerbotten och de flesta lyckade häckningarna konstaterades vid ringmärkningsinsatser i skärgården. De kustfågelinventeringar som gjorts visar möjligen en svagt vikande trend för skräntärnan i Bottniska viken de senaste 10 åren.

Inlandsfynd: 1 ad Kullasjön, Umeå 19.6 (Bertil Brånin), 1 ad förbifl Piparbölesjön, Hissjö 15.7 (Birger Risberg), 1 ex förbifl Bergsforsen, Umeälven, Brånsjön 1.8 (Christer Laggar), 3 ad Piparbölesjön, Hissjö 5.8 (Birger Risberg), 2 ex förbifl

Svarrtärna

Foto: Mikael Wikström

samma lokal 7.8 (Karl-Gunnar Rehn), 1 ex individmärkt Umeälven vid Brån, Brånsjön 15.8 (Christer Laggar).

Kentsk tärna *Thalasseus sandvicensis** (26/28 - 1/2)

2 ad förbifl Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 10.7 (Emmanuel Naudot). Första fyndet sedan 2015 i Västerbotten. Dessförinnan gjordes fynd sju av de åtta föregående åren. Statistiken har korrigerats sedan fyndet 2015, ett fynd från St Fjäderägg 1997 har strukits eftersom ingen rapport inkom till rrk för granskning.

Ob. fisk-/silvertärna *Sterna hirundo/paradisaea*

Många sträckande: 105 ex str NO Lillhällan, Holmön 13.5 (Andreas Garpebring, Petter Karlsson, Christer Larsson m.fl.).

Svarrtärna *Chlidonias niger** (42/44 - 1/1)

1 ex rast Hörnåns utlopp, Hörnefors 19.5 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot, Mikael Wikström m.fl.). Från den senaste 10-års perioden föreligger fyra fynd av svarrtärna i Västerbotten, varav det senaste var från 2018. Längre tillbaka i tiden var svarrtärnan i princip årlig i landskapet. Totala antalet fynd i Vb

t.o.m. 2017 var felaktigt angivet till 42/44 i fågelrapporten för 2018 och har här korrigerats.

Fjälllabb *Stercorarius longicaudus*

Höst: 1 ad str SV Ostögrundet 30.7 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Ulf Skyllberg), 1 ad str SV Sönerstgrundet 7.8 (Micael Jonsson), 2 IK str SV Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Andreas Garpebring m.fl.), 1 IK förbifl Tavastudden 3.10 (Emmanuel Naudot, Elias Rankka, Joel Hallingfors). Inga vårfynd gjordes. Totalt 2 ad och 3 IK-fåglar är en normal årssumma.

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

Häckningar: Tre säkra häckningar, sju troliga och ca 18 möjliga häckningar har rapporterats under året. Antalet möjliga häckningar är en bra summa och aningen bättre än föregående år. Ottosson et al (2012) skattar den västerbottniska populationen till 60 häckande par och enligt länsstyrelsens kustfågelinventeringar verkar trenden ha varit stabil de senaste tio åren.

Vårsträck: 75 nordsträckande kustlabbar bokfördes under våren enligt sträckdatabasen (Picea), korrigerat för dubbelräkningar.

Dessutom inräknades en obestämd labb + 1 obestämd kustlabb/ bredstjärtad labb. Detta är en relativt låg vårsumma. Högsta noteringen var 10 ex Ostögrundet 9.5 (Andreas Garpebring).

Höststräck: 60 sydsträckande individer + 7 obestämda kustlabb/ fjälllabb rapporterades enligt sträckdatabasen (Picea). Detta är en godkänd höstsumma och bättre än många av de senaste höstarna. Högsta noteringen var 20 ex Ostögrundet 16.8 (Andreas Garpebring).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

Vårfynd: 1 ad str NO Lillhällan, Holmön 2.5 (Micael Jonsson), 1 ad hane str O Lövöbådan, Hsk 5.5 (Martin Lagmo, Joakim Lessmann), 1 ad str NO Tavastudden 5.5 (Jan Melander), 2 ad i par str NO Lillhällan, Holmön 13.5 (Andreas Garpebring), 1 ex str NO

Tavastudden 13,5 (Emmanuel Naudot, Jan Melander). Totalt endast sex nordsträckare vilket tangerar den sämsta vårsumman (2018) sedan det regelbundna bredlabbräcket uppmärksammades i Västerbotten under slutet av 1980-talet. Kräftgången fortsätter således.

Höstfynd: 1 4K+ stationär

Bjuröklubbs fiskeläge 27,7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 1K str SV

Tavastudden 3,10 (Emmanuel

Naudot, Elias Rankka, Joel

Hallingfors m.fl.). Ett mer normalt höstuppträdande.

Sillgrissla *Uria aalge*

1 ex str NO Lillhällan, Holmön 9,5 (Fredrik Sundberg, Micael Jonsson),

1 ex str NO Ostögrundet 9,5 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex str NO

Lillhällan, Holmön 13,5 (Andreas

Garpebring, Petter Karlsson,

Christer Larsson), 1 ex str NO

Nornässkäret, Norum 28,5 (Ulf Skyllberg), 1 ex str NO Lillhällan,

Holmön 29,5 (Joel Hallingfors), 2 ex

str NO Lillhällan, Holmön 30,5

(Micael Jonsson). Endast sex fynd av

totalt sju individer under året (alla i maj). Detta är en väldigt låg summa och generellt så har antalet rapporter av sillgrissla minskat i Västerbotten trots att stammen ökar nationellt. Möjligtvis hänger det ihop med en lägre frekvens av sträckskådning under våren. Som närmast häckar sillgrisslan på ön Bonden i Ångermanland och de flesta som ses i Västerbotten härrör troligtvis därifrån.

Tordmule *Alca torda*

Möjliga häckningar: 6 ad i lämplig biotop Obbola-Storbådan, Obbola skärgård 9,7 (Thomas Sundström), 10

ex i lämplig biotop Lillgrundet, St

Fjäderägg 15,7 (Helena Hallgren), 2

ad + 1 1K i lämplig biotop Lill-

grundet, St Fjäderägg 9,8 (Andreas

Garpebring, Vidar Lindroos). Många

(>15 ex): 23 ex str NO Lillhällan,

Holmön 9,5 (Fredrik Sundberg), 34

ex str NO Lillhällan, Holmön 13,5

(Andreas Garpebring, Petter Karlsson,

Christer Larsson m.fl.), 15 ex str

N Berguddens fyr, Holmön 15,5

(Jacob Rudhe, Sven Jägbrant, André

Ahlberg), 29 ex str NO Lillhällan,

Holmön 29,5 (Joel Hallingfors), 57 ex str NO Lillhällan, Holmön 30.5 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors, Elias Rankka).

Även om fynd av tordmule görs längs landskapets hela kuststräcka är det en tydlig övervikt i de södra delarna som troligtvis beror på det kortare av-ståndet till kolonin på Bonden i Ångermanland. Troligtvis häckar enstaka par även i Västerbotten vilket årets fynd av en 1K fågel på Lillgrundet, St Fjäderägg skulle kunna tyda på.

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Häckningar: 2 pull ringm Lillbådan, Obbola skärgård 27.6 (Umedeltats Fältstation, Jan Roslin), 5 ex föda åt ungar Sillhällorna, Bjuröklubb 28.7 (John Mo), 3 pull/nyligen flygga ungar Käringbådan, Norum 1.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Tre konstaterade häckningar. Möjliga häckningar: totalt inkom rapporter om >1 300 ex från lämplig häckbiotop.

Många (>100 ex) under häckningstid: 350 ex Obbola-Lillbådan, Obbola skärgård 10-17.4 (Emmanuel

Naudot), 150 ex Ytter-Åhällan, Norrmjöle 17.4 - 5.7 (Christer Olsson, Peter Sunesson, Bertil Brånin m.fl.), 200 ex Vitskärsudden 19.4 (Ralf Norberg), 100 ex St Fjäderägg + 250 ex Lillgrundet, St Fjäderägg 9.8 (Andreas Garpebring, Vidar Lindroos, Åsa Gustafsson).

Vinterfynd (jan): 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 1-4.1 (Joakim Linder, Emmanuel Naudot, Marcus Östman m.fl.), 1 2K rast Karlsborg, Holmsund 1.1 (Thomas Sundström), 1 ex vattnet V Lillhällsrevet, Holmöarna 2.1 (Per Hansson).

Vinterfynd (dec): 1 ex Klumpen, Hsk 11.12 (Joakim Lessmann), 1 ex förbifl Bastuskär, Hsk 12.12 (Emmanuel Naudot).

De kustfågelinventeringar som länsstyrelsen genomfört pekar på en försiktig ökning av tobisgrissla de senaste åren. Arten har tidigare gått starkt tillbaka, troligtvis pga högt predationstryck från bl.a. mink.

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii**

1 2K+ rast Kågnäsudden 4.1 (Patrick Degerman), 1 ad str NO Sönnerstgrundet 4.5 (Andreas Garpebring),

1 ad str NO Lillhällan, Holmön 13,5 (Andreas Garpebring, Petter Karlsson, Isak Vahlström), 1 2K str NO Sönerstgrundet 25,5 (Andreas Garpebring), 1 2K str NO Lillhällan, Holmön 30,5 (Micael Jonsson), 1 1K+ rast Tavastudden 13,11 (Emmanuel Naudot). Årets fynd av sex individer är relativt bra. Som brukligt sågs flest individer under vårsträcket även om två av fynden gäller rastande fåglar under vintern respektive senhösten.

Storlom *Gavia arctica*

Häckningar: Sex konstaterade häckningar och ytterligare ca 20 par i lämplig häckbiotop.

Vinterfynd: 1 ad rast Västersandskär, Täftelandet 1.1 (Ulf Skyllberg).

Sträck: Bästa sträckdag blev 146 ex str NO Tavastudden 13,5 (Emmanuel Naudot, Jan Melander) vilket är en mycket låg summa.

Smålom *Gavia stellata*

Häckningar: Sex konstaterade häckningar och ytterligare 14 par på lämplig häckplats. Dessutom sågs fem ensamma fåglar på lämpliga

lokaler under häckningstid. Inga direkta inlandsfynd gjordes under häckningstid.

Vinterfynd: 1 ex rast Kågnäsudden 2-5,1 (Patrick Degerman, Viktor Persson m.fl.), 1 ex förbifl Lövöudden, Holmsund 23,1 (Christer Olsson).

Ob. små-/storlom (*Gavia stellata/arctica*) (Färdig för publicering):

Sträck: Under våren rapporterades 1 588 nordsträckande lommar (islommar ej inräknade). Av dessa bestämdes 1 008 till storlom och 158 till smålom (*Picea*). Ytterligare ett dåligt år för sträckande lom i landskapet.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Häckningar/troliga häckningar: 16 bon rapporterades från en lokal i södra delen av landskapet. Därtill rapport om bobygge från ytterligare en lokal. Storskarven ses tidvis i relativt stora antal i Västerbotten men det är många år sedan det inkom en rapport med en konstaterad häckning. Storskarven har en tendens att byta plats på kolonierna och dess

status som häckfågel i Västerbotten är oklar.

Vinterfynd: 2 ex rast Finlandsfärjeterrinolen, Holmsund samt Lövöudden 1-4.1 (Dag Österlund, Christer Olsson, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 ex förbifl Byviken, Holmön 2.1

(Christer Larsson), 1 ex str SV Gråbolandsviken, Hörnefors 3.1 (Thomas Sundström), 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 24.1 (Carl-Arne Nyström, Peter Englund, Håkan Olsson), 1 ex rast Vitskärsudden 27.1 (Tommy Magnusson, Kerstin Anna-Lena Årdahl).

Många: 1 000 ex rast Kälsgrundet, Sönerstgrundet 25.5 (Andreas Garpebring), 500 ex födosök Ostögrundet 30.7 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Ulf Skyllberg), 1 300 ex födosök Lillklyvan, Hsk 1.8 (Thomas Sundström), 355 ex födosök Kammarviken, Mjöllefjärden med omnejd 29.8 (Per Andersson), 350 ex födosök Holmen, Umedeltat 8.9 (Kerstin Anna-Lena Årdahl).

Sent fynd: 1 ex rast Plattformen, Häradsvägen, Umeå 24-29.10 (Vilgot Sagerfors, Ralf Norberg).

Sträck: Från våren rapporterades totalt 458 nordsträckande storskarvar enligt sträckdatabasen Picea och summan för hösten landade på 345 sydsträckande individer.

Rördrom *Botaurus stellaris* (10/10 - 0/0)

1 ex sp Älgträsket, Lövånger 28.5 - 6.6 (Anders Hällström, Katarina Stenman, Ralf Norberg m.fl.). Rrk Vb bedömer att det är samma individ som höll revir på samma lokal även förra året. Arten har varit mycket ovanlig i landskapet men nu föreligger fynd från fem av de senaste sju åren.

Kohäger *Bubulcus ibis*** (1/1 - 1/1)

1 2K+ rast Kankberg, Boliden 15-16.5 (Joakim Wallström, Christina Ericsson, Thorbjörn Johansson m.fl.). Andra fyndet i Västerbotten. Eftersom en kohäger setts i Tännstrand en bit söder som landskapsgränsen dagarna innan, lockade fyndet utanför Boliden främst skådare från norra delarna av Västerbotten. Rk har, efter studier av

Kohäger

Foto: Christina Ericsson

fotografier, bedömt det som samma individ som gjort en ordentlig resa genom landet och setts i både Värmland, Dalarna, Ångermanland och Västerbotten.

Gråhäger *Ardea cinerea*

Fynd av gråhäger gjordes från 28.2 till 22.11. Inga fynd med några häckningsindici er har rapporterats in. Sett på längre sikt har uppträdandet av arten ökat kraftigt i Västerbotten även om den aldrig verkar ha etablerat sig som häckfågel.

Många: 10 ex rast Vadarön, Umeälven, Gran, Umeå 1.8 (Håkan

Olsson), 10 ex förbifl Gumbodahamn, byn, Ånäset 5.8 (Leif Bildström).

Ägretthäger *Ardea alba* (26/27 - 3/3)

1 ex rast Inre Täftefjärden 3.5 (Gunnar Odell), 1 ex rast Sikeåhamn, 23.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 ex förbifl Gärde, Gärdefjärden 29.5 (John Mo), 1 ex rast Frostkåge strandnära ängar, Kåge 26.7 (Mats Holmkvist, Osborne Lindberg, Patrick Degerman), 1 ex rast Yttreviken, Klemensnäs, Skellefteå 5.8 (Elias Ragnarsson). Fem rapporter som alla avlöser

varandra i tid gör det svårt att bedöma hur många individer som kan vara inblandade. Rrk Vb bedömer att fågeln vid Täfteå är en individ, fynden vid Sikeå hamn och Gärdefjärden som en annan individ och fynden kring Skellefteå, senare på sommaren, som en tredje. Således tre fynd av tre olika individer. Även i Ångermanland och Norrbotten har det varit rörelse av ägretthäger under året. Detta är tredje året i rad med fynd av ägretthäger i Västerbotten.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Häckningar: Sex konstaterade häckningar rapporterades under året, utöver detta sju par på lämplig häcklokal under häckningstid.

Sträck: Från hösten rapporterades totalt 17 sydsträckande fiskgjusar enligt sträckdatabasen Picea.

Sent fynd: 1 ex förbifl St Fjäderägg 12.10 (Andreas Garpebring).

Bivråk *Pernis apivorus*

Häckningar: Inte heller detta år några starkare tecken på genomförda häckningar men det

tillhör det normala. Under häckningstid gjordes många observationer av 1-2 individer, inklusive spel, vilka bedöms representera cirka 50-55 revir. Som brukligt gjordes merparten av observationerna i landskapets mer kustnära delar. Inlandsobservationer gjordes vid Grubban, Medle, Skellefteå 29.6 (Stig Holmqvist), Vindelns 30.6 (Åsa Segerbrant), Orrböle by, Tväråbäck 3.7 (Jonas F Grahn), Västerå 38, Tavelsjö 6.7 (Tim Hofmeester), V om Starrberget, Vännäs 6.7 (Jonas F Grahn), Karlgård, Boliden 11.7 (Stefan Andersson, Tore Holsendahl), Klappmark, Gravmark 14.7 (Henry Lingesten), Granfors, Robertsfors 23.7 (Katarina Stenman m.fl.), Bastuträskbäcken, Bastuträsk Bjurholm 25.7 (Gunnar Odell), Granö 7.8 (Christer Olsson), Hjuksalet och Storänget, Vindelns 9.8 (Henrik Sporrang).

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 34 sydsträckande bivråkar enligt sträckdatabasen Picea, en relativt blygsam höstsumma. Högst dagssumma var 12 ex Klubben, Sörmjöle 1.9 (Ulf Skyllberg, Eskil

Nygren, Mikael Wikström m.fl.).
Sent höstfynd: 1 IK str SV
Sönerstgrundet 12.10 (*Håkan
Olsson, *Ralf Norberg).

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Häckningar: I de kända reviren i landskapet gick åtta par till häckning, varav sju lyckades. Två stycken var dubbelkullar. Utfallet blev nio flygga ungar vilket är på samma nivå som fjolåret.

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 49 sydsträckande kungsörnar enligt sträckdatabasen Picea, vilket är en hög summa för andra hösten i rad. Högsta dagssumma var 7 ex Harrevelsudden, Täftelandet 17.10 (Ulf Skyllberg), en dag då inte mindre än 16 kungsörnar bedöms ha passerat söderut baserat på samlade rapporter från olika lokaler i det södra kustlandet.

Sparvhök *Accipiter nisus*

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 505 sydsträckande sparvhökar enligt sträckdatabasen Picea.

Samtliga högsta noteringar gjordes vid Klubben, Sörmjöle med 73 ex 1.9

(Ulf Skyllberg, Eskil Nygren, Mikael Wikström m.fl.), 53 ex 3.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Ralf Norberg m.fl.), 76 ex 13.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Birger Risberg), 79 ex 14.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Birger Risberg m.fl.).

Duvhök *Accipiter gentilis*

Häckningar: Fyra bekräftade häckningar, varav tre i landskapets inre och västra delar. Utöver detta, fyra fynd under häckningstid i lämplig miljö men med svagare häckningsindicer. En mager skörd men mönstret är detsamma som de närmast föregående åren. Rrk efterfrågar sedan 2019 alla fynd med häckningskriterier eftersom populationen är minskande och arten är rödlistad (NT) sedan 2015.

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 26 sydsträckande duvhökar enligt sträckdatabasen Picea.

Stäpphök *Circus macrourus*

Återigen "all time high" för stäpphöken i Västerbotten! Vårens uppträdande var rekordartat och ett

försök till rak summering, om fynden per lokal, eller i vissa fall superlokal, adderas ger en års-summa på 48 ex varav 45 ex under våren och 3 ex under hösten. De allra flesta i kustlandets slättbygder. Observationerna är så många att de inte är meningsfulla att återge i detalj. Enbart på Umedeltats slätter bedöms åtminstone 12 skilda individer ha setts under perioden 16.4 - 28.5. Andra områden med ansamlingar av fynd var Brattby-Norrfors, Ånäset-Vebomark-Lövånger samt Kåge-Drängsmark (Skellefteå). Naturligtvis finns en risk för dubbelräkning när fåglarna är så rörliga, och både långstannande och genomsträckande individer är inblandade på samma lokaler. Ett par riktiga inlandsfynd stack ut lite extra: 1 hane förbifl Ekorrsele 2.5 (gnm Västerbottens rapportkommitté), 1 2K hane rast Degerträsk, byn, Åselet, Jörn 19.5 (Tony Persson). Av de rapporterade varfynden utgjorde honfärgade fåglar 42% (19 av 45 individer). Från 2021 har Rrk Vb nu släppt på beskrivningskravet för honfärgade

fåglar. Med tanke på vårens rikliga uppträdande var höstfynden oväntat få, och inga fåglar noterades exempelvis på sträck på välbevakade kustlokaler.

Stäpphök x blå kärrhök *Circus macrourus x cyaneus***

1 3K+ hona förbifl Buskridån, Obsladan, Umedeltat 21-30.4 (Emmanuel Naudot, Johan Forssell, Maria Westling m.fl.), 1 ad hane födosökande Hällan, SV om Brattby såg, Vännäsby 30.4 (Andreas Garpebring).

Två fynd av denna hybridvariant. Honor kan vara svåra att identifiera och det var kärrhökspecialisten Andreas Gullberg som uppmärksam noterade att bilder på en fågel som rapporterats som blå kärrhök i Art-portalen nog faktiskt visade en hybrid mellan stäpphök och blå kärrhök. Fågeln kunde sedan studeras och fotograferas så pass väl att RK sedermera godkände fyndet.

Ob. stäpp-/ängshök *Circus macrourus/pygargus*

1 2K+ str SV Klubben, Sörmjöle 31.8

Stäpphök x blå kärrhök

Foto: Mikael Wikström

(Ulf Skyllberg, Eskil Nygren, Lars Edenius).

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*
 Häckningar: Inga bekräftade lyckade häckningar men starkare indicier var 1 ad par i lämplig häckbiotop Åviks-kärret, Skellefteå 28.4 - 30.5 (Anders Lindberg, Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 ad par bobygge fågeltornet vid Lappvik, Älgräsket, Lövånger 30.4 - 5.6 (Birger Risberg, Joakim Areljung, Sofie Areljung m.fl.), 1 ad par i lämplig häckbiotop Innertjärnen, Norra Tjärn, Skellefteå 3-15,5 (Erik Normark), 1 ad par parning/parningsceremonier

Gärdefjärdens NR 8.5 - 28.8

(Christer Olsson, Niklas Lindberg Alseryd, Henrik Sporrang m.fl.).

Sent höstfynd: 1 ex str SV Hörnåns utlopp, Hörnefors 12.10 (Tommy Magnusson, Eskil Nygren).

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 10 sydsträckande bruna kärrhökar enligt sträckdatabasen Picea.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Fynd under häckningstid: Åtta fynd av nio individer under häckningstid (slutet av maj - mitten av juli), de flesta i norra och västra delarna av Vb. Jämfört med de närmast föregående åren något fler fynd under

Ängshök

Foto: Emmanuel Naudot

häckningstid men inte heller detta år med några starkare häckningsindicer. Inte oväntat med tanke på att tillgången på smågnagare var ganska liten i stora delar av landskapet.

Vinterfynd: 1 honf förbifl Gråbo-landsviken, Hörnefors 18.12 (Tommy Magnusson). Sträck: Under hösten rapporterades 36 sydsträckande blå kärnhökar med bästa dagssummor om vardera 6 ex Klubben, Sörmjölle 1.9 (Ulf Skyllberg, Eskil Nygren, Mikael Wikström m.fl.) och 14.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Birger Risberg m.fl.).

Ängshök *Circus pygargus** (16/16 - 1/1) i hona förbifl Fälten, SV Ekmans,

Umedeltat 21.5 (Emmanuel Naudot, Johan Forssell). Fynd nr 17. Både lokal och datum ganska typiska för uppträdandet i Västerbotten. På lång sikt visar fynden hos oss en ökande trend. Den svenska stammen har minskat med ca 25% de senaste 20 åren vilket antyder att förbättrade kunskaper i fältbestämning kan vara en del av förklaringen.

Brun glada *Milvus migrans*

Med 19 fynd som bedöms röra 19 individer ligger vi kvar på ungefär samma höga fyndnivå som 2019 - 2020. Fem fynd under senvår - sommar, varav långstannande

individer på två lokaler, är intressant, men inte heller detta år sågs några egentliga häckningsindicer.

Samtliga vår: 1 ex förbifl Innertavle - Ultervik, Innertavle 19.4 - 6.9 (Andreas Garpebring, Lars-Göran Boström), 1 2K str N Bodbäcken, Överboda 29.4 (Dag Österlund), 1 ex förbifl Gärde, Gärdefjärden 7-9.5 (Allan Larsson, Mats Holmkvist, Stig Holmqvist), 1 ex Sörböle, Norrmjöle 8.5 (Ernst Brändström, Ingrid Sandberg), 1 ex str NO Bussjövägen, Norrmjöle 8.5 (Micael Jonsson, Petra Sjödin, Jan Roslin m.fl.), 1 ex str N Gumbodahamn, Ånäset 14.5 (Leif Bildström), 1 ex förbifl Ansmark, Umeå 19.5 (Mikael Wikström), 1 ex stationär Dåvamyrans soptipp - Täftebölesjön 24.5 - 10.8 (Andreas Garpebring, Per-Olof Nilsson m.fl.), 1 ex förbifl Obbolavägen E12, NV om Obbola 26.5 (Emmanuel Naudot).

Samtliga höst: 1 ex förbifl Umeå flygplats, Umedeltat 13.7 (Thomas Sundström), 1 ex rast Boviken, Skellefteå 21.7 (Patrick Degerman), 1 ex förbifl Norra Frostkåge, Kåge 31.7 (Mats Holmkvist), 1 ex förbifl S

Åbyn, Burträsk 22.8 (Leif Bildström), 1 ad str SV Innertavle 13.9 (Andreas Garpebring), 1 ex str SV Klubben, Sörmjöle 1.9 (Ulf Skyllberg, Eskil Nygren, Mikael Wikström m.fl.) och på samma lokal 2 ex str SV 3.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Ralf Norberg m.fl.), 1 ad str SV 13.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Birger Risberg), 1 1K str SV 7.10 (Ulf Skyllberg).

Röd glada *Milvus milvus** (13/13 - 3/3)
(13/13 - 3/3) 1 2K förbifl Tåxtet, Degernäs, Umedeltat 7.7 (Emmanuel Naudot), 1 ex förbifl Sörgården, Hössjö 15.7 (Peter Sunesson), 1 2K förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 16.7 (Emmanuel Naudot), 1 ex Ström 31.7 (Jörgen Wiklund). Fågeln vid Hössjö bedöms vara samma individ som dagen därpå sågs på Umedeltats slätter. Totalt bedöms dock rapporterna, trots närheten i tid och rum, röra tre skilda individer på basis av dräktkaraktärer, i huvudsak ruggluckor. Uppträdandet styrks av att fyndbilden i Artportalen visar på ett tydligt inflöde av röda glador

Röd Glada

Foto: Emmanuel Naudot

över Ångermanland, Västerbotten och Norrbotten under juli och augusti. Tredje året rad med fynd i Vb.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Häckningar: Året innebar en ny toppnotering för landskapet med 38 rapporterade revir där 30 par påbörjade häckning varav 24 blev lyckade. Utfallet blev 32 flygga ungar vilket är en tangering av fjolårets rekordnotering.

Många: 15 ex förbifl Storavan, Stöcke 17.4 (Johan Forssell), 16 ex Sävaråns mynning, Nedre Sävarån 1.5 (Joakim Öhman), 28 ex förbifl Innertavle 8.5 (Andreas Garpebring).

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 17 sydsträckande havsörnar enligt sträckdatabasen Picea.

Ormvråk *Buteo buteo*

Sträck: Under hösten noterades 291 sydsträckande ormvråkar. Högsta dagssummorna var nästan alla från Klubben, Sörmjöle med 37 ex 13.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Birger Risberg), 25 ex 14.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Birger Risberg m.fl.), 33 ex 25.9 (Ulf Skyllberg, Andreas Drott), 24 ex 7.10 (Ulf Skyllberg). Dessutom 31 ex str SV Hörnåns utlopp, Hörnefors 12.10 (Tommy Magnusson, Eskil Nygren).

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Häckningar: Två fynd med varnande fåglar under häckningstid, i Skellefteå resp Vindelns k:n (Stig Holmqvist, Alexander Singer) indikerar häckningar även om de inte säkert kunde bekräftas.

Sträck: Under våren rapporterades 115 nordsträckare med 36 ex mot NV över Innertavle (Andreas Garpebring) som modest högsta notering. Under hösten rapporterades 407 sydsträckare, vilket är den fjärde högsta noteringen de sista 25 åren. Bästa dag blev 26.9 då fjällvråkar sträckte enhetligt mot NO längs Västerbottenskusten från Blågrundsudden hela vägen upp längs Norrbottens kustland.

Fåglarna kunde följas på utsträck mot NO vid Bjuröklubb (20 ex 09:00-11:30 Lars Lindmark) för att sedan ändra kurs till NV in över Skötgrynnan, Burvik (57 ex 06:30-20:00 Elis Ölfvingsson, Axel Jensen, Johan Jensen) och sedan vidare in över land mot NV vid Norrfjärden i Norrbotten (13:20-17:00 Staffan Sundin). Som mest räknades 54 ex Bergön, Umeå (Håkan Olsson),

74 ex Sönnerstgrundet (07:00-14:00; Johan Forssell, Rolf Sandberg) och 64 ex vid Hällögern, (Alan Dalton). Dagen innan sågs 10 fjällvråkar sträcka mot SV vid Klubben, Sörmjöle fram till mitt på dagen då vråkarna plötsligt börja sträcka mot NO (12 ex, 12:25-14:15). Vinden vred från V 5 m/s större delen av dagen 25.9 till SSV och S 4-5 m/s 26.9, så inga uppenbart dramatiska vindförhållanden, även om vinden kantrade och kan sägas ha gynnat nordligt sträck 26.9. I Medelpad sträckte fjällvråkar däremot mot S både 25 och 26.9, så uppenbart var det fråga om två olika kontingenter av fjällvråkar som sträckte 26.9, en åt NO och en åt SV. NO-sträckande fjällvråkar längs Vb-kusten på hösten är ingen nyhet. Eftersom de inte har så långt till sina vinterkvarter så kan man tänka sig att de kan ta olika vägar dit och inte har någon direkt brådska innan kylan slagit till. Vägen över Holmöarna till Finland har varit en gängse förklaring, men den 26.9 fortsatte många fjällvråkar uppenbart betydligt längre norrut på

sin NO-kurs.

Pärflugla *Aegolius funereus*

Två säkerställda häckningar under året och dessutom ca 108 ropande hanar rapporterade under vårsäsongen, från 104 olika lokaler. Redan vid årets slut rapporterades sedan sex ropande hanar under november-december. En klar uppgång sedan 2020 då endast endast 16 ropande pärlugglor rapporterades. Ropande pärlugglor redan innan årsskiftet brukar också båda gott inför nästa års ugglesäsong.

Hökuggla *Surnia ulula*

Hökugglor sågs vid nio lokaler i lämplig miljö under häckningstid (feb - juni) men inga av dessa observationer antydde att häckning kan ha genomförts. Inga spelande individer rapporterades. Under hösten (sep-nov) noterades tecken på ett större inflöde med fynd av hökugglor på 32 lokaler. På finska sidan Kvarken rapporterades det i september om stora mängder hökugglor ute på Valsörarna, av allt att döma i rörelse västerut.

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Inga rapporterade häckningar och endast fem revirhävdande fåglar under perioden februari - april. I övrigt gjordes fynd av sparpugglor på 44 lokaler under året. Av allt att döma var inte 2021 något bra år för sparpugglan. Det var till och med sämre än våren 2020 (en häckning och 18 revirhävdande individer), trots att det generellt var ett sämre år för ugglor och andra gnagar-specialister.

Jorduggla *Asio flammeus*

En bekräftad häckning med en unge i Skellefteå kn. I övrigt inga observationer med starkare häckningsindicier. Under häckningstid (slutet maj - juli) rapporterades visserligen jordugglor från 38 lokaler, de flesta av dem i landskapets norra delar vilket kan tyda på att smågnagartillgången var bättre där. Viss försiktighet med slutsatserna kan ändå vara på sin plats eftersom många icke-häckande jordugglor är i rörelse i våra odlingsbygder under år med mager tillgång på smågnagare.

Hornuggla *Asio otus*

Häckningar: Åtta bekräftade häckningar rapporterade, fördelade kommunvis på Umeå (5), Vännäs (1) och Skellefteå (2). Efter ett par bottenår med endast två respektive en häckning medförde året ändå en viss upphämtning för hornugglan. Goda år i Västerbotten har på senare år infallit 2011, 2014 och 2018. Arten har dock på senare år haft en negativ trend nationellt och sedan 2020 är hornugglan rödlistad som Nära hotad (NT).

Berguv *Bubo bubo*

Häckningar: Fyra etablerade par. En häckning kunde konstateras med två ungar, som troligen kom på vingarna. Häckningsframgången i övriga revir förblev okänd. Glädjande nog återfanns ett uvpår i ett tidigare känt revir i landskapets norra halva, då vi under ett par år närmast betraktat berguv som försvunnen i norra landskapshalvan. Övriga obsar: 1 ex rast Stora Tuvan, Umedeltat 26.10 (Andreas Garpebring)

Kattuggla *Strix aluco* (25/28 - 4/4)

1 par i lämplig häckbiotop Ön - Baggböle, Umeå 1.11 - 21.11 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson, Thomas Sundström m.fl.), 1 ex lockläte, övriga läten passiv ljudinspelning Hällögern, Norum 26.9 (Alan Dalton), 1 hane sp Orrböle by - Hemberget, Orrböle 17.12 (Jonas F Grahn, *Emma Vidmark), 1 sp Svedjan, Kåge 30.12 (Johan Holmgren). Fågeln på Ön som hörts sedan 2018 hade i år fått sällskap av en hona. Övriga tre fynd var ovanligt väl spridda över landskapet. Facit blir därmed fyra nya fynd, men hanen på Ön har hängt med oss några år.

Slaguggla *Strix uralensis*

Häckningar kommunvis: Skellefteå 4, Norsjö 2, Robertsfors 3, Umeå 4 samt Vindeln 11. Utöver detta noterades också tre påbörjade häckningar som sedermera misslyckades. Totalt alltså minst 24 säkra respektive tre misslyckade häckningar, majoriteten av häckningarna i uppsatta holkar. Sannolikt är detta bästa året sedan

2015 för slagugglornas häckningsframgång, som så mycket hänger på tillgång av smågnagare. Utöver detta hördes ett 20-tal ropande hanar under vårkanten.

Övriga observationer: 1 ex födosök Gumbodahamn, byn, Ånäset 14.1 (Leif Bildström), 1 ex rast Bölesholmarna, Umeå 20.3 (Andreas Press, Ralf Norberg, Martin Lagmo m.fl.) 1 ex födosök Klintsjölänningen 152, Ånäset 4.9 (*Agnes Eriksson, *Per-Olof Nilsson).

Lappuggla *Strix nebulosa*

Häckningar: Totalt 12 konstaterade häckningar, varav två i Vindelns k:n resp tio i Skellefteå k:n.

Häckningsreslutaten speglar ganska bra hur sorktillgången såg ut i landskapet, dvs rätt god uppe i norra delen av landskapet. En spelande hane hördes under senvåren i Bjurholms k:n på vår sida av landskapsgränsen, och en handfull observationer gjordes under våren vid lämpliga häckningsbiotoper.

Vår: Två observationer av döda lappugglor gjordes också under våren, varav en ute på Holmögadd i

slutet på maj - som dock sannolikt dött tidigare under våren/vintern.

Det är inte helt vanligt med lappugglor ute på Holmöarna, men regelbundet dyker de upp med några års mellanrum.

Höst: 1 ex Grundskatan, Bjuröklubb 28.8 (Sofie Areljung, Joakim Areljung), 1 ex Vattuögrarna, Djäkneboda 25.9 (Jörgen Andersson), 1 ex Ormberget, Tavelnsjö 8.12 (Maria Westling).

Härfågel *Upupa epops*

Vår: 1 ex rast Bussjövågen, Norrmjöle 8.5 (Petra Sjödin, Jan Roslin m.fl.) och samma ex rast Norrmjöle 9.5 (gnm Bengt Allberg), 1 ex rast Brattby, Sandån, Vännäsby 9.5 (Jörgen Olsson), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 13.5 (Mattias Laisfeldt) och sannolikt samma ex förbifl Södra Grundfjärden, Burvik 13.5 (*Christina Ericsson, Thorbjörn Johansson), 1 ex stationär Innertavle 9.6 - 21.7 (Per Hedström, Lars-Göran Boström m.fl.).

Höst: 1 ex Blågrundet, Sörmjöle 20.9 (Jan Olsson), 1 ex rast Bodbyn, Bullmark 10.10 (gnm Västerbottens

Härfågel

Foto: Mikael Wikström

rapportkommitté), 1 ex rast norra Sillskatan, Kågnäsudden 17-21.10 (gnm Västerbottens rapportkommitté), 1 ex rast Robertsfors samhälle 23.10 (gnm Leif Bildström), 1 ex rast Ånäset samhälle 26.10 (gnm Leif Bildström) och troligen samma ex rast Flottesjöudden, Ånäset 27.10 (Leif Bildström), 1 ex rast Granvägen 5, Nedre Sävarån 30.10 (*Mikael Wikström m.fl.).

Hela 10 fynd av härfågel gjordes under 2021 vilket gör året till det bästa någonsin hos oss. En långstannande individ under sommaren hör heller inte till vanligheterna.

Trots att sex fynd gjordes under hösten blev slagsidan åt höstfynd inte så stor ändå.

Kungsfiskare *Alcedo atthis* (17/18 - 1/1)

1 ex str N Sönerstgrundet 21.4 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors). Tredje året i rad med fynd av denna art som länge varit en stor sällsynthet i landskapet. Efter fjolårets häckning och fynd sex av de sju senaste åren känns det som att vi bevittnar ett definitivt trendbrott.

Göktyta *Jynx torquilla*

Häckning: 1 par föda åt ungar

Ultervik, Innertavle 20.6-2.7 (Lars-

Göran Boström m.fl.). I övrigt 58

revirhävdande fåglar på totalt 45

lokaler. Som mest 4 ex sp/sång

Sörgadden, Holmögadd 29.5

(Christer Larsson). Inga

anmärkningsvärt tidiga eller sena

fynd gjordes. De första fynden

gjordes i början av maj och de

senaste i mitten av augusti vilket är

högst normalt.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

Häckningar: besöker bebott bo

Svartbäcken, Bureå 1.6 (Patrik

Nygren). Dessutom 1 par bobesök?

Degersjön, Innertavle 17.2 - 15.4

(Andreas Garpebring). Utöver detta

rapporterad från 27 lokaler under

häckningstid.

Sträck: Från hösten noterades totalt

77 tretåiga hackspettar på sydsträck

under perioden 4.9 - 6.11 (ej

medräknat sträckförsök), varav 71 ex

på Sönnenstgrundet. Som mest sågs

10 ex Sönnenstgrundet 8.10 (Andreas

Garpebring, Martin Lagmo), 12 ex

samma lokal 9.10 (Ralf Norberg,

Mikael Wikström, Christer Laggar
m.fl.).

Mindre hackspett *Dryobates minor*

Häckningar: 1 hane besöker bebott

bo Danielsten, Bureå 16.5 (Mattias

Forsman), 1 hona besöker bebott bo

Rovön, Skellefteå 4.6 (Martin

Lagmo). Förutom de två häck-

ningarna rapporterades fynd som

bedöms representera cirka 35 revir

under mars - juli. De allra flesta i

kustnära delar av landskapets södra

del, längs Umeälvens dalgång samt

runt Skellefteå.

Inlandsfynd under häckningstid: 1 ex

sp/sång Tjäderberget NR: Kroksjö-

näs 20.5 (Andreas Garpebring).

Höststräck: Totalt sågs åtta mindre

hackspettar på sydsträck under

perioden 5.9 - 9.10, samtliga på

Sönnenstgrundet. Som mest 4 ex 6.9

(Birger Risberg, Martin Lagmo).

Vitryggig hackspett *Dendrocopos*

leucotos

Fyra lyckade häckningar under året.

Därtill möjligen ytterligare en

häckning. Ett par sågs från slutet av

februari till i början av maj på

ytterligare en lämplig häckningslokal, men kunde därefter ej återfinnas. Därutöver noterades sju hannar och en hona i lämplig häckningsmiljö under häckningstid. På sträcklokalen Bjuröklubb sågs som mest en hane och en hona under våren (Mattias Laisfeldt m.fl.), och 1 ex av obestämt kön Grundskatan, Bjuröklubb 27.8 (Niklas Lindberg Alseryd). Övriga fynd: 1 hane på upphängt späck Östanbäck, Kåge 16.1 (foto, Artportalen), 1 hona på matning Bodbysund, Burträsk 22-31.1 (Mattias Laisfeldt), 1 ex nära Prästgården, Holmö by 29.8 (Micael Jonsson), 1 hona Petkroken, Holmö by 18.9 (Björn Olsen), 1 hona Laxågern, Täftehalvön 2.9 (Birger Risberg), 1 omärkt hona Stor-Sandskär, Umedeltat 25.9 (Per Bernhardsson), 2 1K honor ringmärkta T-vägen, Umedeltat 25.9 (Ao och A1) (P-O Nilsson m.fl.); A1 kontrollerad 26.10, Ao kontrollerad 19.10.

Spillkråka *Dryocopus martius*

Fyra bekräftade häckningar: 1 par pull/nyligen flygga ungar Kyan,

Lövänger 28.4 - 30.5 (Mattias Laisfeldt, Patrick Degerman m.fl.), 1 ex bo, hörda ungar Bräntevägen, Holmsund 2.6 (Joakim Linder), 1 ex besöker bebott bo Bjännkälen, Hössjö 7.6 (Peter Sunesson), hörda ungar Burnäset, Burvik 26.6 (Katarina Stenman). Dessutom bobygge på två lokaler och par under häckningstid på tre lokaler. Utöver detta noterades revirhävdande spillkråkor under häckningstid på cirka 90 lokaler. Höststräck: Totalt sågs 14 spillkråkor på sydsträck under perioden 28.8 - 11.10, samtliga utom två på Sönnenstgrundet.

Gråspett *Picus canus*

Fynd av revirhävdande fåglar under häckningstid (mitten av mars - juni) gjordes på ca 40 lokaler med en tyngdpunkt kring Umeå, Umeälvens och Vindelälvens dalgångar samt längs kusten.

Möjliga häckningar: Två permanenta revir rapporterades, från Orrböle, Tväråbäck respektive Innertavle (Jonas F Grahn, Emma Vidmark, Andreas Garpebring, Åsa

Gustafsson). Starkare häckningsindicier än så rapporterades inte under året.

Höststräck: Sträckande gråspett rapporterades från tre olika lokaler längs kusten varav de flesta rapporter var från Sönerstgrundet. Totalt 17 ex angavs som sträckande under perioden 19.9 - 6.11. Tio av dessa sågs på Sönerstgrundet. I ett längre perspektiv var höstens rörelser inte så starka.

Aftonfalk *Falco vespertinus** (66/68 - 1/1)

1 2K hona rast Bergviken/Tidesviken, Nedre Sävarån 4.6 (Mikael Wikström). Ett kustnära fynd i sydöstra delen av landskapet faller väl in i det gängse fyndmönstret, liksom datumet i början av juni. De flesta rapporterade fynden utgörs brukar dock utgöras av hanar. Fynd finns från sju av de senaste tio åren.

Jaktfalk *Falco rusticolus** (88/88 - 3/3)

1 1K rast Vattuögrarna, Djäkneboda 2.9 (Jörgen Andersson), 1 1K förbifl Storavan, Stöcke 28.9 (Niklas Lindberg Alseryd, Stefan Delin), 1 1K

med slagen orrtupp Aldermyran, Botsmark 14.11 (Henry Lingesten, Anita Lindberg).

Glädjande nog bjöd även detta år på några observationer av jaktfalk, liksom föregående år. Man får gå tillbaka till 2007 (fem fynd) för ett bättre år. Fynden har annars haft en långsiktigt minskande trend under 2000-talet och godkända fynd saknas helt från åren 2014-2019.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Häckningar: Tre revir besatta, varav ett nytt för i år. Av dessa blev utfallet två lyckade häckningar med två ungar från varje. Ett fjärde, sedan tidigare känt revir endast kontrollerat en gång men var då tomt. I övrigt en observation av en ensam ad individ relativt kustnära under häckningstid. Från slutet av juli började sedan enstaka adulta individer dyka upp på kustnära lokaler. Tidigt vårfynd: 1 ex förbifl IKEA-området, Umeå 26.3 (Ann-Katrin AX Sjögren). Våruppträdandet var normalt och inga högre antal rapporteras från t.ex. de klassiska vårlokaler på Umedeltats slätter

Aftonfalk

Foto: Mikael Wikström

eller vid Brånsjön. Från höststräcket har sex sydsträckande pilgrimsfalkar inrapporterats i sträckdatabasen Picea. Under året inkom totalt 309 rapporter om pilgrimsfalk till Artportalen vilket är ett antal ungefär i nivå med det för fjolåret.

Stenfalk *Falco columbarius*

Inga fynd rapporterades med starkare häckningsindicer detta år. Fem fynd gjordes under häckningstid i lämplig biotop men mer än så blev det inte. Från höststräcket rapporteras totalt 31 sydsträckande stenfalkar enligt sträckdatabasen Picea.

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Sträck: Från hösten rapporterades totalt 181 sydsträckande tornfalkar enligt sträckdatabasen Picea. Högsta dagssummor var 46 ex Klubben, Sörmjöle 1.9 (Ulf Skyllberg, Eskil Nygren, Mikael Wikström m.fl.) och 52 ex samma lokal 13.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Birger Risberg).

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Häckningar: Under året inrapporterades fyra säkra häckningar och fyra troliga, ett något lägre antal än genomsnittet för senare år. Utöver detta fynd av

fåglar under häckningstid från cirka 70 lokaler vilket ligger på samma nivå som fjolåret. Från höststräckat rapporteras totalt 19 sydsträckande lärkfalkar enligt sträckdatabasen Picea.

Svartpannad törnskata *Lanius minor** (10/10 - 1/1)

1 2K+ Röbäcksdalen, Umedeltat 1-3.8 (*Christer Olsson m.fl.). Samtliga fyra fynd sedan 2014 är gjorda inom ett relativt begränsat område på Umedeltats slätter under perioden juli - september.

Varfågel *Lanius excubitor*

Inga inrapporterade häckningar och endast två observationer av ensamma individer gjorda under häckningstid i lämplig biotop. Gissningsvis är ändå mörkertalet stort av denna art som sannolikt har huvuddelen av sitt västerbottniska bestånd i landskapets inre delar och i miljöer som inte så ofta besöks av ornitologer. Vinterfynd: Tre fåglar rapporterades i jan - feb och fyra under dec.

Törnskata *Lanius collurio*

Häckningar: 1 hane föda åt ungar Hömyrans jordtipp, Umeå 20.6 (Rolf Sandberg), 1 ad hane föda åt ungar Sandviken, Kågnäset: ängen 12.7 (Erik Normark), 1 hane föda åt ungar Göransmarken, Rickleå, Bygdeå 25.7 (Per Wedholm), 1 pull/nyligen flygg unge Hagaviken, Bjurön 31.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 par med pull/nyligen flygga ungar T-vägen, Umedeltat 4.8 (Emmanuel Naudot), 3 pull/nyligen flygga ungar Ratuträsket, Djäkneboda 6.8 (Jörgen Andersson), 1 par föda åt ungar Söderslättsrondellen, E4, Umedeltat 6.8 (Birger Risberg), 1 par + 1 pull/nyligen flygga ungar Djäkneböle-slätten 9.8 (Lars Edenius). Åtta konstaterade häckningar. Utöver dessa häckningar sågs arten på ytterligare 22 lämpliga lokaler under häckningstid, samtliga relativt kustnära.

Lavskrika *Perisoreus infaustus*

Under året rapporterades lavskrika från ca 30 lokaler med minst 41 ex totalt. Alla fynd utom ett rör fåglar flera mil från kusten. Inga fynd

Svartpannad törnskata

Foto: Marcus Östman

rapporteras med starkare häckningskriterier men 14 fynd under häckningstid gjordes i landskapets inre delar.

Kustnära fynd: 1 ad Nordanå, Vitsjön, Byske 2.7 (Per Sjöström).

Nötskrika *Garrulus glandarius*

Höststräck: Totalt noterades 132 ex sydsträckande nötskrikor vid kustlandets sträckuddar under perioden 6.9 - 30.10 med de högsta dagsummorna 17 ex Sönnenstgrundet 6.9 (Birger Risberg), 17 ex Hällögern, Norum 28.9 (Alan Dalton). Utöver detta, ett trettiotal på sträckförsök.

Inga rapporter från vårsträcket detta år men vissa år rapporteras även nordsträck av nötskrikor längs kusten under april - maj, främst från Bjuröklubb.

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

Häckningar: Två fynd gjordes av denna på häckplats mycket diskreta art; 1 par besöker bebott bo Grössjön 28.2 (Uno Skog), 1 ad matar 3 flygga ungar Piparbölevägen 50, Piparbölesjön, Hissjö 29.6 (Birger Risberg). Trots att 830 rapporter om nötkråka inkommit rör endast 13 av dessa fåglar under häckningstid i

riktigt lämplig häckningsmiljö, de flesta kring Umeå och Skellefteå men också vid Hössjö och Tväråbäck. Inga särskilda sträckrörelser rapporterades detta år.

Kaja *Corvus monedula*

Många: 600 ex stationär Västerslätts industriområde, Umeå 10.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 200 ex rast Nya fågeltornet, Brånsjön 22.8 (Christer Laggar, Kurt Bergmann), 600 ex rast Västerslätts industriområde, Umeå 6.11 (Bertil Brånin), 1 000 ex förbifl Västerhiske, Umeå 29.11 (Roland Jansson).

Råka *Corvus frugilegus*

Under perioden 6-3 - 20.5 bedöms rapporter om cirka 70 råkor ha inkommit. Detta är ett ganska genomsnittligt antal för senare år efter några goda år i början av 2000-talet. Som vanligt gjordes nästan alla fynd i de kustnära jordbruksområdena. Från Umedeltats slätter rapporterades råkor nästan dagligen under slutet av mars - mitten av april, vilket gör antalet svårbedömt men gissningsvis rörde det sig om ca 35

individer. Inga höstfynd gjordes detta år.

Sommarfynd: 1 ex Grubbänget O om Norra länken, Umeå 20.7 (Lars Edenius), 1 ex S Innervik, Skellefteå 15.8 (Joakim Wallström).

Kråka *Corvus corone*

Många: 200 ex förbifl Gammåkersvägen 7, Täfteå 10.1 (Gunnar Odell), 200 ex rast Nya fågeltornet, Brånsjön 22.8 (Christer Laggar, Kurt Bergmann).

Svartmes *Periparus ater*

Inga större rörelser av svartmes detta år. Enda lite högre noteringar från vår respektive höst var 21 ex sträckförsök Bjuröklubbs fyr 20.4 (Mattias Laisfeldt), 34 ex str SV Sönnenstgrundet 8.10 (Andreas Garpebring, Martin Lagmo).

Tofsmes *Lophophanes cristatus*

Häckning: 1 ex bo, hörda ungar Långbergskullarna, Hössjö 16.6 (Martin Lagmo).

Sammanlagt finns rapporter från ca 114 olika lokaler detta år, liksom tidigare med tyngdpunkt i de södra

och sydvästra delarna av landskapet. Som jämförelse gjordes endast sju fynd i hela Skellefteå k:n. På 42 av årets lokaler gjordes fynd i skogsmiljö under häckningstid. Många: 6 ex Naturreseptatet Långbergskullarna, Hössjö 15.9 (Peter Sunesson), 6 ex Bjännkälen, Hössjö 9.10 (Peter Sunesson).

Lappmes *Poecile cinctus*

1 ex förbifl Långviksskatan, Täftelandet 30.9 (Micael Jonsson). Endast en rapporterad lappmes innebär ett av de sämsta åren på 2000-talet, endast 2017 med noll fynd har varit sämre.

Talgoxe *Parus major*

Många: 214 ex str SV Sönerstgrundet 8.10 (Andreas Garpebring, Martin Lagmo), 150 ex str SO Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).

Trädlärika *Lullula arborea*

Fynd under häckningstid: 1 ex sj Fläse camping 3.4 (Tommy Rehn), 2 ex sj Bussjö motorbana,

Bussjöheden 6.4 - 14.5 (Isak Vahlström, Yasmine Kindlund, Erik Sundling m.fl.), 1 ex lockläte, övriga läten Kåddisheden, Umeå 10.6 (Birger Risberg), 1 ex sj Vadforsen, Tavelån, Umeå 13.6 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 hane sj Grubban, Medle, Skellefteå 28.6 - 2.7 (Erik Normark m.fl.), 1 ex sj Lidsträsk, Bastuträsk 28.6 (Anders Sundkvist, Christina Lindquist). Vinterfynd: 2 ex stationär Länkebo, Sörmjöle 2-6.1 (Eskil Nygren, Ulf Skyllberg m.fl.). Endast andra vinterfyndet i Västerbotten genom tiderna gladde många skådare. Det förra var från 2008. Övriga fynd: 4 ex rast Storavan, Stöcke 27-29.3 (Ulf Skyllberg m.fl.), 1 ex rast Obbola industritipp 27-28.3 (Emmanuel Naudot m.fl.), 1 ex förbifl Innertavle 52 15.4 (Andreas Garpebring), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 18.4 (Mattias Laisfeldt), 1 ex förbifl Gran, Umeå 18.4 och 24.4 (Roland Jansson), 1 ex lockläte, övriga läten Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 16.9 (Birger Risberg). Årets 14 fynd är en bra skörd. Glädjande med fynd under häck-

ningstid på sex lokaler, och lärkorna på den klassiska lokalen Bussjö motorbana höll ställningarna även detta år.

Sånglärka *Alauda arvensis*

Häckningar: Endast en säkerställd häckning rapporterades men under perioden 1.5 - 15.8 finns fynd av revirhävdande sånglärkor på 47 lokaler.

Inlandsfynd: max 2 ex Stormyran, Missenträsk, Jörn 1.5-31.7 (Monica Berggren, Mats Karström), 1 ex Kussjö, Granö 26.6 (Christer Olsson). Tidigt vårfynd: 3 ex rast Degernäs by, Umedeltat 1.3 (Gunnar Ekenberg).

Många: 210 ex rast Bergön, Umedeltat 1.4 (Micael Jonsson), 150 ex rast Fälten S Stöcke 6.4 (Isak Vahlström, Yasmine Kindlund), 150 ex rast södra Djäkneböleslätten 7.4 (Lars Edenius), 400 ex rast T-vägen, Umedeltat 14.4 (Emmanuel Naudot).

Korttålaräka *Calandrella*

*brachydactyla** (23/23 - 1/1)

1 ex rast T-vägen (NV), Umedeltat 21-31.8 (*Birger Risberg, Emmanuel

Naudot, Dag Österlund m.fl.). Femte fyndet i augusti och på en typisk lokal. Höstfynd (aug - nov) i den sydostligaste delen av landskapet dominerar helt fyndbilden.

Backsvala *Riparia riparia*

Häckningar: max 28 ad besöker bebodda bon i jordhögar Öst-Tegs industriområde, Umeå 19-27.5 (Fredrik Sundberg, Maud Tyboni, Dag Österlund), Ob. antal besöker bebott bo Kulbäcksliden, Vindeln 4.6 (Henrik Sporrang), max 40 ad besöker bebodda bon i jordhögar i bergtäkten Stöningsberget, Innertavle 4.6 - 4.7 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson, Ralf Norberg), max 20 ad besöker bebodda bon Brännlandsberget, Umeå 28.6 - 28.7 (Bertil Brånin), 14 ad besöker bebott bo Djäkneböleklinten, Djäkneböle 1.7 (Peter Sunesson), 10 ad besöker bebott bo Bøjern, Hällnäs 8.7 (Ralf Norberg), 5 ex lämplig biotop Vännforsens Naturreservat, V. Vännfors 18.7 (Ralf Norberg), 5 ex besöker bebott bo Aspliden, Norsån, OSO Villvattnet

Korttälärka

Foto: Emmanuel Naudot

25.7 (Ralf Norberg). I övrigt rapporterades totalt 13 individer på fyra lokaler under häckningstid i närheten av lämpliga häckmiljöer (industriområden med deponier och jordhögar).

Många: 40 ex rast Sörfjärden, Ostnåshalvön 14.5 (Joel Hallingfors), 35 ex rast Norrfjärdens färjeläge, Ivarsboda 16.5 (Jacob Rudhe, Sven Jägbrant, André Ahlberg), 60 ex födosök Storavan, Stöcke 15.7 (Joakim Linder).

Ladusvala *Hirundo rustica*

Många: 1 000 ex inre Täftefjärden 23.5 (Micael Jonsson), 600 ex

Sönnerstgrundet 8.8 (Micael Jonsson), 490 ex str SV södra Djäkneböleslätten 28.8 (Micael Jonsson).

Hussvala *Delichon urbicum*

Bekräftade eller troliga häckningar rapporterades från 12 lokaler under året. Precis som föregående år rör det enstaka par eller mindre grupper. Dessutom ett större antal rapporter under häckningstid men utan konkreta indikationer.

Många: 80 ex Fabriksviken, Hörnefors 15.5 (Micael Jonsson), 50 ex Ladutkiken, Brånsjön 24.5 (Rolf Sandberg).

Sent höstfynd: 1 ex Lillskärsudden 8.10 (Gunnar Ekenberg).
Rrk vill uppmana alla att rapportera häckningar och fynd under häckningstid av denna starkt minskande art.

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*

Inga konstaterade häckningar under året och fynd från ca 7 lokaler under häckningstid, vilket är ett rätt normalt uppträdande av arten. Sammanlagt under året finns rapporter från ett fyrtiotal olika lokaler där alla utom tre är belägna i den sydligaste tredjedelen av landskapet. Inga större inflöden av stjärtmesar konstaterades under året. Totalt noterades blott 151 sydsträckande stjärtmesar på olika öar och uddar vid havet under hösten. Senaste året med kraftigt inflöde av stjärtmesar under hösten var 2016.

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*

Samtliga: 1 ex sj Holmö kyrkväg 55, Holmön 24,5 (Per Hansson), 1 ex sj Hössjö 29,5 - 1.6 (Peter Sunesson,

Nils Karlsson), 1 ex sj Sörgadden, Holmögadd 29,5 (Christer Larsson), 1 ex sj Bergön, Umedeltat 3,6 (Micael Jonsson), max 2 ex sj Gamla affären, Holmön 8-9.6 (Micael Jonsson), 1 ex sj Berguddenvägen, Holmön 10-11.6 (Micael Jonsson), 1 ex sj Aspdungen, Holmö by 10.6 (Micael Jonsson), 1 ex revir Ravinen V om Backens kyrka, Umeå 11-28.6 (Lars Edenius, Petra Sjödin, Lasse Olsson m.fl.), 1 ex sj Vinterväggkroken, Holmön 11.6 (Micael Jonsson), 1 ex sj St Fjäderägg 24.6 (Joakim Lessmann, Åsa Granberg, Vidar Lindroos m.fl.), 2 ex rast Kåringbådan, Norum 1.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson).
Sammanlagt någonstans mellan nio och 13 individer beroende på hur många fåglar som höll till i området kring Holmö by mellan den 8-11.6. Det rör sig om två till fem individer. Oavsett vilket får 2021 anses ha varit ett riktigt dåligt år för lundsångaren i Västerbotten. Enbart fågeln som höll till vid Backens kyrka i Umeå verkar ha varit stationär under en längre period. Fynd saknas helt från norra delen av landskapet inklusive den annars pålitliga lundsångarlokalen

Bjuröklubb.

Gransångare *Phylloscopus collybita*
Sent höstfynd (20.10 eller senare): 1 ex Brukshundsklubben, Ön, Umeå 20.10 (Christer Olsson), 1 ex rast Kläppudden, Norrmjöle 21-23.10 (Christer Olsson, Niklas Andersson), 1 ex Hössjö 226 22.10 (Peter Sunesson), 1 ex rast Nagelhamns- viken, Yttre Västerfjärden 25.10 - 1.11 (Kerstin Årdahl, Christer Olsson), 1 ex ringm T-vägen, Umedeltat 31.10 (Vilgot Sagerfors), 1 ex rast Inner- tavle 52 1.11 (Andreas Garpebring), 1 ex Hössjöbäcken, Hössjö 2-4.11 (Peter Sunesson).

Många: 51 ex och 53 ex ringm Daniel- sten, Bureå 10.9 resp 27.9 (Linus Andersson). Sammanlagt ring- märktes vid Danielsten 495 ex 22.8 - 10.10 (Linus Andersson).

Sibirisk gransångare *Phylloscopus collybita tristis** (30/30 - 3/3)
1 rast Holmögadd 6.6 (Jonas Bonnedahl, Joakim Lessmann, Niklas Andersson m.fl.), 1 sj Holmö kyrkväg 55, Holmön 20.6 (Per Hansson), 1 IK ringm St Fjäderägg

19.9 (Joakim Granholm, Mikaela Kähäri, Bo Slunge).

Tre fynd av denna östliga underart av gransångare är en tämligen normal siffra för Västerbotten. Vad som däremot inte är normalt är att två av fynden rör fynd under juni månad! Endast två av de tidigare fynden är vår/sommarfynd. Det kan inte heller helt uteslutas att fynden på Holmögadd och och från Holmö by rör samma fågel. Men då det är två veckor och 20 kilometer mellan dem väljer vi ändå att publicera dem som två olika individer.

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*
Samtliga: 1 ex rast Blågrundsudden 5.9 (Micael Jonsson), 1 ex rast Gumbodahamn, Ånäset 11.9 (Leif Bildström), 1 ex rast Nya hamnen, St Fjäderägg 19.9 (Joakim Linder), 1 ex rast Skötgrönnan, Burvik 25-26.9 (Elis Ölfvingsson, Axel Jensen, Johan Jensen m.fl.), 1 ex rast Svaget, St Fjäderägg 29.9 - 1.10 (Magnus Friberg, Joel Hallingfors), 1 ex ringm St Fjäderägg 8.10 (Sofia Häggberg). Blott sex fynd av tajgasångare är en minst sagt anmärkningsvärt låg

siffror. Under det senaste decenniet har fyndbilderna varierat från ca 30 till knappt 90 fynd per år! Senast något liknande hände var 2009 då endast tre tajgasångare noterades i landskapet. Anledningen till årets bottennotering kan kanske bero på ogynnsamma vindar österut i Ryssland under tajgasångarens huvudsakliga flyttperiod men en alternativ förklaring har lyfts fram av Magnus Hellström i "Pjodden". De sydvästflyttande tajgasångarna skall ha återvänt ovanligt sent till sitt häckområde, pga en sen vår i Europa, ungefär samtidigt som de sydostflyttande fåglarna anlände till samma område. Normalt anländer den lilla populationen av sydvästflyttande tajgasångarna ca två veckor innan de antalsmässigt dominerande sydostflyttande fåglarna. Man tänker sig att i vanliga fall så hinner de sydvästflyttande fåglarna bilda par med likasinnade innan de sydostflyttande hinner fram till det gemensamma häckområdet och därigenom så kan instinkten att flytta åt SV nedärvas till avkomman. Under 2021 bröts

den tidsmässiga barriären och det fanns möjlighet för samhäckningar mellan de två olika populationerna av tajgasångare och en utspädning av instinkten att flytta mot SV kan ha skett vilket skulle förklara varför så få fåglar (IK) "flugit fel" under höstflyttningen. Fyndbilderna med få höstfynd var likartade i resten av Sverige och Västeuropa.

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus*

Samtliga: 1 ex ringm St Fjäderägg 3.10 samt 1 ex St Fjäderägg 7-8.10 (Sofia Häggberg), 1 ex rast St Fjäderägg 8.10 (Sofia Häggberg), 1 ex rast Tavastudden 10.10 (Emmanuel Naudot, Christina Adolfsson, Thomas Ågren), 1 ex ringm St Fjäderägg 11.10 (Andreas Garpebring, Anna Hallmén, Benny Wälitalo m.fl.).

Återigen ett bra år för kungsfågelsångaren med fem fåglar. Förutom förra årets nio individer får man gå tillbaka till 2004 för att hitta ett år med minst fem fynd av kungsfågelsångare i Västerbotten. Om de två senaste åren represen-

Videsångare

Foto: Niklas Andersson

terar ett nytt trendbrott eller om det bara handlar om extra gynnsamt väderläge under artens flyttperiod får framtiden utvisa.

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*

Totalt finns noteringar av ca 120 revirhävande fåglar från ca 70 lokaler, vilket är en relativt normal årssumma, om än något över årsmedel som ligger på ca 100 revir. Många: Totalt ca 11 ex sj Ängsbacka naturreservat, Umedeltat 13.5 - 14.6 (Micael Jonsson, Andreas Garpebring, Martin Lagmo m fl). Inlandsfynd: 1 ex sj Mariedal, Vindelns 20.5 - 2.6 (Andreas

Garpebring, Henrik Sporrang).

Sent höstfynd: 1 ex rast Käringskår, Norum 5.9 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson).

Videsångare *Phylloscopus schwarzi**

(6/6 - 1/1)

1 ex rast Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.). Sjunde fyndet för landskapet och tredje fältfyndet. Fyndet är typiskt vad avser både tidpunkt och plats. Alla utom ett av fynden har gjorts ute i Holmöarkipelagen (St Fjäderägg 4, Holmön 1 och nu Holmögadd 1) och under perioden sista veckan i september till sista veckan i oktober.

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*
Sena höstfynd: 1 ex ringm St Fjäderägg 1.10 (Magnus Friberg), 2 ex ringm 7.10 (Sofia Häggberg), 1 ex ringm 8.10 (Sofia Häggberg), samma lokal. Som vanligt är det på St Fjäderägg som årets sista lövsångare noteras, detta år hela fyra fynd från oktober månad.

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

Häckning/möjlig häckning: 1 ad + 2 1K nyligen flygga ungar Skeppsviks herrgård 12.6 - 2.8 (Joakim Öhman), 1 par revir Ängsbacka, nära E12, Umedeltat 13-23.6 (Joel Hallingfors, Emmanuel Naudot, Birger Risberg m.fl.).

Övriga fynd: 1 ex revir Holmögadd 5-10.6 (Niklas Andersson, Johan Forssell, Jan Melander m.fl.), 1 ex sj Hössjöbäcken, Hössjö 5.6 (Peter Sunesson), 1 ex sj Hössjö 6-9.6 (Martin Lagmo, Ralf Norberg, Peter Sunesson m.fl.), 1 ex sj Bjurfors, Tvärålund 34 7-8.6 (Stefan Jansson), 1 ex sj Brån 146, Brånsjön 7-11.6 (Jonas Gustafsson, Thomas Ågren, Christer Olsson m.fl.), 1 ex revir

Holmö kyrkväg 55, Holmön 7.6 - 8.7 (Per Hansson, Micael Jonsson), 1 ex sj Petkroken, Holmön 9.6 (Micael Jonsson), 1 ex sj Lund, Flarken, Ånäset 9.6 (Joel Hallingfors), 1 ex sj Boviken, byn 11.6 (Mats Holmkvist, Urban Lundström, Patrick Degerman m.fl.), 1 ex revir Hömyrans jordtipp, Umeå 11-18.6 (Thomas Ågren, Lars Edenius, Joakim Öhman m.fl.), 1 ex sj Vadforsen, Tavelån, Umeå 12.6 (Tommy Andersson), 1 ex sj bakom Innertavle 460 13.6 (Andreas Garpebring), 1 ex sj Bastuträsk by, Bjurholm 18.6 (Gunnar Odell, Mats Pleje), 1 ex sj Kvarnbyn, södra, Bygd-siljum 27.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson).

Totalt 16 revir av busksångare är en relativt medioker summa sett till de senaste åren då det ofta legat på 20-25 revir. Dock en konstaterad häckning vid Skeppsviks herrgård där två ungfåglar noterades intill en adult fågel den 2.8. Fyndet utgör blott den fjärde konstaterade häckningen i Västerbotten. Även vid Ängsbacka noterades två fåglar vilka sannolikt utgjorde ett par, varför det

kan misstänkas att det skedde ett häckningsförsök även där.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*
1 ex sj Vasskurvan, Oljehamnen, Holmsund 17.5 (Joakim Linder), 1 ex sj Gimonäs lövsumpskog, Umeå 3-9.6 (Ralf Norberg, Rolf Sandberg, Sören Wulff m.fl.), 1 ex sj Holmö-gadd 24.6 (Jan Melander). Fyndet från den 17.5 är tidigt då kärrsångare normalt brukar anlända till Västerbotten runt månadsskiftet maj/juni, men inte rekord. Tidigaste vårfyndet är från den 15.5. Både 2005 och 2010 finns noteringar från det datumet från Ursviken i Skelleftehamn respektive Tavasten, Täftelandet. Totalt noterades blott tre individer av kärrsångare i Västerbotten under 2021 vilket är en mycket låg summa.

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

Cirka 83 revirhävdande sävsångare från drygt 40 lokaler är en normal siffra.

Många: 10 ex sj kring Skråmträsket, Skellefteå 9.6 - 3.7 (Stig Holmqvist, Niklas Andersson), 13 ex sj Nedre

Sävaråns NR 18-19.6 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson).
Tidigt fynd: 1 ex sj Storavan, Stöcke 13.5 (Viktor Persson, Tommy Magnusson m fl).
Sent höstfynd: 1 ex rast Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 19.9 (Maria Westling).

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*
1 ex sj Gimonäs lövsumpskog, Umeå 23.5 - 2.6 (Lars Sjögren, Martin Lagmo, Ann-Katrin Sjögren m.fl.), 1 ex sj Vadforsen, Tavelån, Umeå 10-12.6 (Christer Olsson, Roger Olofsson, Daniel Lind m.fl.), 1 ex sj NV Simonshällorna, Nedre Sävaråns NR 19.6 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 3 ex lämplig biotop Norrfjärden, Norum 27-28.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Håkan Olsson). Fyra fynd av sex ex är en normal årssumma, däremot ovanligt med tre fåglar på samma lokal.

Härmsångare *Hippolais icterina*

Totalt rapporteras ca 55 revirhävdande härmsångare från drygt 40-talet olika lokaler. En

mycket stor majoritet av fynden är från lokaler i sydöstra delen av landskapet där områden kring Hössjö, Umeå och Brånsjön sticker ut med många olika fynd. Ovanligt få fynd från landskapets norra del med t.ex. bara två fynd från

Skellefteåtrakten.

Inlandsfynd: 1 ex sj

Bastuträskbäcken, Bastuträsk

Bjurholm 26.5 - 5.6 (Gunnar Odell), 1 ex sj Burträsk 5.6 (Tobias Burlin), 1 ex sj Sävarån i Botsmark 20.6 (Niklas Lindberg Alseryd).

Tidigt fynd: 1 ex sj Ålidhöjd, Umeå 13.5 (Micael Jonsson, Ann-Katrin Sjögren).

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

1 sj Bjännsjöå, Västra Sjulsmark 27.6 - 5.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson m.fl.). Ett enda fynd av flodsångare under 2021.

Flodsångaren har varit årlig i Västerbotten sedan 2009 och under några år runt mitten av 2010-talet noterades 10-talet individer per år med ett årsrekord på 25 ex 2014. Om den nedåtgående trenden håller i sig får vi se hur länge till flodsångaren

fortsätter vara årlig i landskapet.

Tillägg: 1 sj Kvarnraningen,

Tväråbäck 28.6 2014 (Jonas F Grahn).

Med denna rapport landar slutsumman för 2014 på hela 25 flodsångare!

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

1 ex sj Obbolavägen vid Berga-

Väderhällan, Umedeltat 19.5 (Anna

Ahlström), 1 ex sj Brattby backar,

Brattby 28.5 - 11.6 (Jörgen Olsson,

Christina Adolfsson, Christer Olsson

m.fl.), 1 ex sj Lövs kogarna V flyg-

platsen, Umedeltat 1.6 - 6.7 (Fredrik

Sundberg, Emmanuel Naudot,

Maud Tyboni m.fl.), 1 ex sj Holmnäs,

Hössjö 24.6 - 9.7 (Peter Sunesson), 1

ex sj Yttre Långviken 168, Tavelstö

2.7 (Maria Westling), 1 ex sj Hössjö-

bäcken, Hössjö 27-30.7 (Peter

Sunesson). Fyndet från den 19.5 är

extremt tidigt för att vara i

Västerbotten men inte fenologi-

rekord. Tidigaste fyndet är från den

18.5 1976. Totalt noterades sex indi-

vider under sommaren, samtliga

sjungande hanar, vilket är ett

normalt uppträdande för arten, om

än i underkant.

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Vinterfynd (jan-mars): 1 hane Sävar samhälle 2-3.I (Mikael Wikström).

Vinterfynd (nov-dec): 1 hane Norra Frostkåge 9.II (Mats Holmkvist), 1 hona Gimonäs, Umeå 10.II (Christer Olsson), 1 hane Överboda 13.II (Mats Dynesius), 1 hane Sikeå hamn 20.II (Lars Lundqvist), 1 hona Hästudden, Umedeltat 25.II (Anders Hällström), 1 hane+ 1 hona rast Folkparksvägen, Holmsund 30.II (Antoine Bos).

Många: max 10 ex sj Holmögadd 4-6.6 (Niklas Andersson, Jonas Bonnedahl, Joakim Lessmann m.fl.), 6 ex sj Gebäckssundet, Holmöarna 8.6 (Micael Jonsson), 5 ex rast Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).

Endast ett vinterfynd från årets inledande månader och inget fynd från december. Däremot sju novemberfynd vilka dock delvis kan röra sena flyttare lika väl som fåglar som faktiskt tänkt övervintra. Huruvida sena höstfynd och vinterfynd av svarthättor i Västerbotten utgör fåglar med omvänd flyttriktning såsom till stor

del är fallet med övervintrare i Storbritannien och Mellaneuropa, eller om det handlar om kvardröjande fåglar eller rent av fåglar med östligt ursprung är en ännu inte utredd fråga.

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

Sent fynd: 1 ex rast Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.), 1 ex rast Norrfjärden, Ivarsboda 10.10 (Micael Jonsson), 1 IK ringm Innertavle 52 8.II (Andreas Garpebring). Novemberfyndet i Innertavle är fenologirekord för arten i Västerbotten.

Törnsångare *Curruca communis*

Inga konstaterade häckningar av arten i landskapet under året, däremot finns noteringar av ca 138 revirhävdande fåglar från ett 80-tal lokaler. Flest noteringar finns från Hörnefors, Obbola, Holmsund, Umeälvens slättlandskap, Hössjöområdet, området kring Brånsjön-Brattby, västra delarna av Umeå stad samt Holmöarna. Sent fynd: 1 ex rast Skötgrönnan,

Burvik 25.9 (Axel Jensen, Johan Jensen, Torbjörn Blixt).

Ärtsångare *Curruca curruca*

Många: max 20 ex rast St Fjäderägg 12-15.8 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson, Vidar Lindroos m.fl.), 19 ex ringm St Fjäderägg 19.8 (Christer Larsson).

Sent fynd: 1 ex Herrgårdsgatan 14, Holmsund 6.10 (Joakim Lessmann), 1 ex Öst på stan, Umeå 12.10 (Birger Risberg), 1 ex Tavastudden 18.10 (Birger Risberg), 1 ex ringm Obbola industritipp 30.10 (Umedeltats Fältstation).

Höksångare *Curruca nisoria** (49/49 - 1/1)

1 1K ringm T-vägen, Umedeltat 31.8 (Umedeltats Fältstation, Jan Roslin). Höksångaren är knappt årlig i Västerbotten. Att årets enda fynd blev en ringmärkt ungfågel under höstflytten i Umedeltat är helt linje med majoriteten av landskapets höksångarfynd.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Häckningar: 1 par pull/nyligen flygga ungar Bjuröklubbs fiskeläge 20.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 4 pull/nyligen flygga ungar Brännforsliden, Åmsele 22.7 (Michel Gauthier-Clerc), 8 pull/nyligen flygga ungar Holmö kyrkväg 55, Holmön 24.8 (Per Hansson). Utöver detta rapporterad från ca 16 lokaler i lämplig biotop under häckningstid.

Höststräck: Under hösten rapporterades 10 048 sidensvansar på sydsträck enligt sträckdatabasen Picea. Högsta dagssummor var 3 492 ex Sönnenstgrundet 11.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström, Ralf Norberg), 1 094 ex samma lokal 16.10 (Fredrik Sundberg, Emmanuel Naudot, Joel Hallingfors m.fl.).

Många: 700 ex Robertsfors samhälle 23.11 (Leif Bildström), 500 ex Vindeln 29.11 (Henrik Sporrang), 800 ex Västerhiske, Umeå 2.12 (Roland Jansson), 500 ex Norrböle, Skellefteå 24.12 (Mattias Laisfeldt), 800 ex Vännäsby 24.12 (Gunnar Ekenberg), 720 ex Gammelstaden, Skellefteå 25.12 (Joakim Wallström).

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Häckningar: 1 ad par + 8 nyligen flygga ungar Gransjöbäckens naturreservat, Granö 1.7 (Andreas Garpebring), 2 ad bo, ägg/ungar Nordanå, Vitsjön, Tåme 2.7 (Per Sjöström), 4 nyligen flygga ungar Vadasberget, Hössjö 14.7 (Peter Sunesson), 2 nyligen flygga ungar Bottenfjärden, Burvik 16.7 (Mattias Laisfeldt), 3 nyligen flygga ungar Holmö kyrka - skogskant i öster, Holmön 30.8 (Per Hansson). Fem konstaterade häckningar är en rejäl uppräckning jämfört med fjolårets bottenrekord med bara ett fynd - men fortsatt handlar det om en liten bråkdel av det faktiska antalet häckningar. Revirhävdande fåglar finns noterade från ca 160 platser i landskapet med fortsatt stor tyngdpunkt på landskapets sydöstra delar. Även detta år saknas det helt fynd av gärdsmygar i landskapets NV-delar.

Vinterfynd (jan-feb): 1 ex Lövsumpskogen vid Bobergsnabben, Ersmark, Umeå 1.1 (Roger Olofsson), max 2 ex rast Stora Tuvan, Umedeltat 3-16.1 (Andreas Drott,

Petra Sjödin, Rolf Sandberg m.fl.), 1 ex Strömsholm, Bureå 6.1 (Linus Andersson), 1 ex Baggböle herrgård, Umeå 11.1 (Rolf Segerstedt). Vinterfynd (dec): 1 ex lockläte Tavelån - Gamla Ersmarksvägen, Umeå 5.12 (Christer Olsson).

Nötväcka *Sitta europaea*

Sammanlagt tretton konstaterade häckningar vilket får anses vara en normal nivå sett till rapporteringen de senaste decennierna men sannolikt bara en bråkdel av de faktiska antalet häckande par.

Anmärkningsvärda fynd: 1 ex lockläte Holmö by, Holmön 2.5 (Micael Jonsson), 1 ex ringm St Fjäderägg 9-11.10 (Sofia Häggberg, Andreas Garpebring, Anna Hallmén m.fl.). Nötväckan är ovanlig ute på Holmöarna och den ringmärkta fågeln på St Fjäderägg är det första fyndet av underarten *europaea* från ön.

Sträck: sammanlagt noterades 44 sydsträckande nötväckor från Sönnenstgrundet och Tavastudden under hösten, vilket är den högsta sträcksumman noterad i landskapet.

Särskilt anmärkningsvärt är summan om 15 ex str SV Sönerstgrundet 26.9 (Johan Forssell, Rolf Sandberg).

Stare *Sturnus vulgaris*

Häckningar: Minst 28 konstaterade häckningar, vilket likt fjolårets 24 konstaterade häckningar är ett gott resultat. Det är däremot tveksamt om dessa siffror verkligen motsvarar någon ökning av antalet häckande starar i landskapet. Mer troligt än en verklig ökning är att det handlar om en ökad rapporteringsvilja av fåglar med häckningsindicierpå grund av att arten blivit allt mer fåtalig som häckfågel i landskapet. Om man räknar fynd med lägre häckningsindicierna finns rapporter om revir från ytterligare ca 50 lokaler. Vinterfynd (jan-feb): 1 ex Backenskolanskogen, Umeå 3.1 (Lars Edenius), 2 ad Laxbacken 25, Robertsfors 28.2 (Roger Mugerwa Pettersson). Vinterfynd (dec): 3 ex Älvtået 2, Västerhiske, Umeå 1.12 (Sven Hellqvist). Efter förra årets rekordmånga vinterfynd åter nere

på "normala" nivåer.

Många vår (minst 100 ex): max 250 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 3-10.4 (Christer Olsson, Jörgen Kragh, Joakim Linder m.fl.), max 150 ex rast Obsladan, Umedeltat 13-14.4 (Christer Olsson, Micael Jonsson), 200 ex rast Fälten S Stöcke, Stöcke 13.4 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson, Åsa Granberg m.fl.), 200 ex rast Gärdefjärdens NR 25.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 100 ex rast Bergön, Umedeltat 24.6 (Micael Jonsson).

Många höst (minst 500 ex): max 1 200 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 12-13.8 (Emmanuel Naudot, Niklas Andersson), max 1 500 ex rast Grubbänget, Umeå 22-23.8 (Niklas Lindberg Alseryd, Lars Edenius), 1 200 ex förbifl Väst-Teg, Umeå 26.8 (Ulf Sperens), 1 700 ex förbifl T-vägen, Umedeltat 27.8 (Emmanuel Naudot, Johan Forssell), max 800 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 28.8 - 14.9 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors), 550 ex förbifl Brännland, Umeå 31.8 (Andreas Garpebring, Per-Anders Blomqvist).

Rosenstare *Pastor roseus** (9/9 - 2/2)
 1 ad Sundsviken, Bjurön, Bjuröklubb
 9.6 (gnm Erik Normark), 1 ad
 Grubbe, Umeå 23.7 (gnm Väster-
 bottens rapportkommitté). Två fynd
 av adulta fåglar vilka båda upp-
 täcktes och fotograferades av natur-
 intresserad allmänhet och först i
 efterhand kommit fågelskådare till
 känna. Rosenstaren hade ett mycket
 talrikt uppträdande i landet under
 2021 och förutom de två fynden i
 Västerbotten föreligger även två
 fynd från Åsele lappmark, två från
 Norrbotten och ett från Torne lapp-
 mark. Första fynden i Väster-
 botten sedan 2016 och första gången det
 noteras mer än ett fynd under ett år.

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*:
 Många: 130 ex förbifl Tavastögern,
 Täftelandet 26.9 (Andreas
 Garpebring, Åsa Gustafsson,
 Manfred Ågren). Ett år utan
 vinterfynd och med få noteringar
 om stora ansamlingar av
 dubbeltrastar.

Rödvingetrast *Turdus iliacus*
 Vinterfynd (jan-feb): 1 ex rast

Söderslätt, Teg, Umeå 15.1 (Thomas
 Sundström).
 Vinterfynd (dec): 1 ex Sofiehem,
 Umeå 1.12 (Christer Olsson), 1 ex rast
 Stora Tuvan, Umedeltat 4.12 (Carl-
 Arne Nyström, Peter Englund), 1 ex
 Marieberg, Umeå 26.12 (Rolf
 Sandberg). Efter rekordsiffror för
 övervintrande rödvingetrastar
 vintern 2019/2020 är siffrorna nu åter
 nere på normala nivåer sett till de
 senaste åren.

Många: 1 200 ex rast Holmö by,
 Holmön 10.10 (Micael Jonsson).

Koltrast *Turdus merula*:

Vinterfynd: Under årets två
 inledande månader noterades ca
 65-70 övervintrande koltrastar
 medan det under december månad
 noterades ca 80 övervintrande
 koltrastar. Det faktiska antalet är
 överlag svårbedömt och siffrorna
 utgör sammanslagningar av
 högstasummor från olika lokaler/
 byar/stadsdelar. Troligen utgör
 summeringarna någon slags
 miniminivå. Att decemberfynden är
 fler än fynden från januari - februari
 är anmärkningsvärt då

skådaraktiviteten under årets inledande månader som regel är mycket högre än under årets sista månad. Det verkar därför mycket sannolikt att det fanns betydligt fler övervintrande koltrastar i landskapet i slutet av 2021 jämfört med under årets inledande månader. Många: 30 ex förbifl SV Björsängsberget, Ersboda, Umeå 5.10 (Joel Hallingfors, Elias Rankka), 28 ex rast Holmö by, Holmön 10.10 (Micael Jonsson).

Björktrast *Turdus pilaris*

Många: 1 000 ex rast T-vägen, Umedeltat 26.10 - 16.11 (Ann-Katrin Sjögren, Fredrik Sundberg), 1 050 ex rast Gran, Umeå 15.11 (Roland Jansson), 1 000 ex Innertavle 17.11 (Andreas Garpebring), 1 000 ex Berghem, Umeå 29.11 (Birger Risberg). Enorma mängder björktrastar uppehöll sig i Umeåtrakten under senhösten tack vare osedvanligt god tillgång på rönnbär.

Ringtrast *Turdus torquatus*

Vårfynd: mellan 30.4 och 13.5 finns noteringar om 19 fynd om totalt 22

ringtrastar i landskapet, varav en stor majoritet från relativt kustnära lokaler i landskapets södra och mellersta delar. Ett normalt uppträdande av arten även om antalet fynd är något i underkant jämfört med de senaste åren.

Höstfynd: 1 honf rast Holmö by, Holmön 10.10 (Micael Jonsson). Arten är knappt årlig på hösten i Västerbotten.

Rödhake *Erithacus rubecula*

Vinterfynd (jan-feb): 2 ex Rovögern, Täftelandet 3.1 (gnm Antoine Bos), 1 ex stationär Bjuröklubbs fiskeläge, 6.1 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Långviken, Tavelsjö 4-6.2 (Maud Tyboni, Ralf Norberg, Maria Westling).

Vinterfynd (nov-dec): 1 ex rast Innertavle 52, 1.11 (Andreas Garpebring), 1 ex rast Bjuröklubbs fyr 3.11 (Mattias Laisfeldt), 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 10.11 (Christer Olsson), 1 ex lockläte Bölesholmarna, Umeå 13-18.11 (Bengt Allberg, Irene Hammarström, Christer Olsson), 1 ex Lövöbådan, Hsk 18.11 (Thomas Sundström), 1 ex

Berghem, Umeå 8.12 (Birger Risberg). Tre januarifynd om fyra fåglar och ett decemberfynd är i linje med vad som blivit "normalt" vinteruppträdande för rödhaken sett till de senaste åren. Flera fynd under åtminstone första halvan av november får numera anses som relativt normalt höstuppträdande för arten i Västerbotten.

Många: Minst 200 ex str Lillhällan, Holmön 12.5 (Andreas Garpebring, Petter Karlsson), 91 ex ringm St Fjäderägg 8.10 (Sofia Häggberg), 100 ex rast Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.). Kvällen den 12.5 noterades stora mängder rödhakar som ansamlade sig i träd och buskar längst in på udden Lillhällan på NV-delen av Holmön. Hundratals fåglar som hoppade runt i träd, buskar och på marken och vid skymningens inbrott började de ta höjd och sträcka iväg mot fastlandet. Under ett par timmars tid pågick sedan ett konstant flöde av lockande rödhakar som passerade i mörkret vilka troligen sträckte ut mot NV och fastlandet. Sträckrörelsen inträffade

en lugn och klar kväll efter en längre tid med blåsig väder.

Näktergal (*Luscinia luscinia*) (Färdig för publicering):

Samtliga: 1 ex sj Gimonäs lövsumpskog, Umeå 15.5 - 17.6 (Ann-Katrin Sjögren, Martin Lagmo, Joel Hallingfors m.fl.), max 2 ex sj Sandviks industriområde, Holmsund 20.5 - 10.6 (Joakim Lessmann, Ritu Andersson, Christer Olsson m.fl.), 1 ex sj Fågelstigen, Teg, Umeå 25.5 - 16.6 (Per Andersson, Katarina Stenman, Joel Hallingfors m.fl.), max 2 ex sj Holmögadd 27.5 - 6.6 (Christer Larsson, Niklas Andersson, Jonas Bonnedahl m.fl.), 1 ex sj Kallmyran, Brånsjön 30.5 - 8.6 (Jonas Gustafsson, Christer Laggarr, Thomas Ågren m.fl.), 1 ex sj Ängsbacka, nära E12, Umedeltat 1-17.6 (Sören Wulff, Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors m.fl.), 1 ex sj Bron till Tärnögern, Holmsund 1.6 (Joakim Linder), 1 ex sj Revet, Norrmjöle 1-2.6 (Peter Sunesson, Nils Karlsson), 1 ex sj Näsuddens småbåtshamn, Skelleftehamn 2.6

(Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex sj Östra Brände, Ånäset 2.6 (Joel Hallingfors), 1 ex sj Holmsunds återvinningscentral 3-6.6 (Joakim Linder, Ritu Andersson), 1 ex sj Kasamark, Hörsjö 4-18.6 (Peter Sunesson, Dag Österlund, Tommy Andersson m.fl.), 1 2K+ hane ringm Kalvsjön, Obbola 5.6 (Umedeltats Fältstation, Darius Strasevicius), 1 ex sj Umeälven vid Strand, Brånsjön 8-18.6 (Thomas Ågren), 1 ex sj Avaliden-Avan, Tavelstö 8.6 (Maria Westling), 1 ex sj Ögerviken, Holmöarna 9.6 (Micael Jonsson), 1 ex sj Lövsumpskogen, Holmö by, Holmön 21-24.6 (Per Hansson, Lars Edenius). Sjutton rapporter om sammanlagt 19 fåglar, men där några olika rapporter mycket väl kan gälla samma fågelindivid som rört sig mellan olika lokaler. Efter förra årets låga årssumma åter ett tämligen normalt år för arten i Västerbotten. Alla rapporter utom ett ringmärkningsfynd gäller sjungande fåglar.

Blåhake *Luscinia svecica*

Sommarfynd: 1 ad stationär Kulan,

Lövsån 28.6 (Niklas Lindberg Alseryd). En i högsta grad anmärkningsvärd tidpunkt för blåhakefynd i landskapet. Enligt observatören kunde varken kön, ålder eller underart ses då fågeln höll sig väl dold i vegetationen. Det kan alltså inte uteslutas att det rörde sig om ett exemplar av den sydliga underarten "vitstjärnig blåhake". I övrigt finns enstaka fynd av sydflyttande blåhakar i juli månad fr.o.m. den 23.7.

Många: 38 ex ringm + 50 ex rast Obbola industritipp 28.8 (Andreas Garpebring, Darius Strasevicius, Vidar Lindroos m.fl.), 27 ex ringm samma lokal 29.8 (Umedeltats Fältstation, Darius Strasevicius, Thomas Ågren m.fl.), 32 ex ringm samma lokal 2.9 (Umedeltats Fältstation, Tomas Brodin), 50 ex rast samma lokal 3.9 (Andreas Garpebring). Sammanlagt ringmärktes 307 ex av Umedeltats fältstation under året medan 115 ex ringmärktes vid Danielsten, Bureå och blott 39 ex på St Fjäderägg.

Tajgablåstjärt *Tarsiger cyanurus**

(42/43 - 16/16)

Ringmärkta på St Fjäderägg: 1 2K 16.5

(Elias Rankka, Eleonor Karlsson,

Sara Skidell m.fl.), 1 2K 19.5 (Elias

Rankka, Sara Skidell, Tobias Lilja

Nordin m.fl.), 1 IK 3-4.9 (Christer

Olsson, Jan Roslin, Petra Sjödin

m.fl.), 1 IK 5.9 (Christer Olsson, Jan

Roslin, Petra Sjödin), 1 ex 7-8.9

(Christer Olsson), 2 honf 8.9 (Jan

Roslin, Petra Sjödin, Christer

Olsson), 2 IK 18.9 (Bo Slunge, Maud

Tyboni, Helena Hallgren m.fl.), 1 IK

21-22.9 (Joakim Granholm, Mikaela

Kähäri, Bo Slunge), 1 IK 26.9

(Magnus Friberg, Joel Hallingfors,

Ritu Andersson m.fl.).

Övriga fynd: 1 2K+ hane sj

Grundskatan, Bjuröklubb 13.6

(Niklas Lindberg Alseryd), 1 IK

ringm Obbola industritipp 27.8

(Darius Strasevicius, Joel

Hallingfors, Christer Olsson m.fl.), 1

honf rast Tavastudden 2.9 (Birger

Risberg), 1 IK rast Vattuögrarna,

Djäkneboda 3.9 (Niklas Andersson,

Jörgen Andersson), 1 honf rast

Skötgrönnan, Burvik 25.9 (Elis

Ölfgangsson, Axel Jensen, Johan

Jensen m.fl.).

Tajgablåstjärtens rekordartade

uppträdande fortsätter! Förra årets

rekord om 14 individer putsades och

fyndbilden 2021 landar på 16

exemplar. Till skillnad från 2020

saknas det dock fynd av

revirhävande fåglar på lämpliga

häckplatser. Den årsunge som

fångades och märktes på

Obbolatippen i Umedeltat den 27.8

utgör dock ett intressant fynd då

fågeln i fråga fortfarande hade kvar

delar av sin pulldräkt. En så ung

fågel bör knappast ha förflyttat sig

särskilt många mil från sin

födelseplats, så högst troligt kom

fågeln från en häckning i

landskapet, kanske till och med

någonstans i närheten av Umeå. I

övrigt så sticker St Fjäderägg ut med

hela 11 ringmärkta tajgablåstjärtar,

varav två under våren!

Svartvit flugsnappare *Ficedula**hypoleuca*

Sena fynd: 1 ex rast Holmögadd 25.9

(Niklas Andersson, Lars Edenius,

Johan Forssell m.fl.), 1 honf rast

Skötgrönnan, Burvik 25.9 (Elis

Ölfringson, Axel Jensen, Johan
Jensen).

**Mindre flugsnappare *Ficedula
parva***

Häckningar: 1 par + 1 nyligen flygg
unge Stora Tuvan, Umedeltat 15.5 -
5.8 (Elias Forsberg, Viktor Björkert,
Christer Olsson m.fl.), 1 par föda åt
ungar Stora Tuvan, Umedeltat 26.5 -
15.7 (Ralf Norberg, Gunnar
Ekenberg, Viktor Björkert m.fl.), 1
ad par + 2 pull Vinterväggkroken,
Holmön 11.6 - 25.7 (Micael Jonsson).
Övriga fynd under häckningstid: 1
ex sj Ryssvadet, Nedre Sävarån 24.5
(Joel Hallingfors), 1 2K+ revir
Kvarnbäcken, Hössjö 28.5 - 8.6
(Peter Sunesson, Nils Karlsson,
Tommy Andersson m.fl.), 1 hane sj
Udden N Lövånger, Gärdefjärdens
NR 28-29.5 (Henrik Sporrang,
Jörgen Kragh, John Mo), 2 ex sj
Grundskatan, Bjuröklubb 28-29.5
(Anders Lindström, Lena
Andersson, Erik Normark), 1 2K
hane sj Bureå fåbodar 28.5 (Mattias
Forsman), 1 ex sj Oljehamnen,
Bjuröklubb 28.5 (Anders Lindström,
Lena Andersson), 1 hane sj

Österstgrundet, Sladan
naturreservat, Sävar 29.5 (Emil
Larsson), 1 ex sj Bjuröklubbs kapell
30.5 (Håkan Olsson, Mattias
Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd
m.fl.), 1 2K hane sj parkeringen vid
masterna, Bjuröklubb 30.5 (John Mo,
Katarina Stenman), 1 ex sj
Gärdviken SV, Bjuröklubb 31.5
(Niklas Lindberg Alseryd), 1 2K hane
sj Holmögadd 4-10.6 (Niklas
Andersson, Jonas Bonnedahl, Jan
Melander m.fl.), 1 ex sj Strandsjön,
Brånsjön 4.6 (Peter Sunesson), 1 ex sj
gästhamnen Gumbodahamn, Ånäset
5.6 (Leif Bildström), 1 ex sj
Gärdviken, Bjuröklubb 6-13.6
(Mattias Forsman, Katarina
Stenman), 1 ex sj Lappsanden,
Bjuröklubb 6.6 (Katarina Stenman), 1
ex sj Berguddenvägen SV Holmö by,
Holmön 10-11.6 (Micael Jonsson), 1 ex
sj Kvillträskets naturreservat,
Bastuträsk, Bjurholm 22.6 (Jonas F
Grahm), 1 ex sj Rössgrundens,
Ängesön 5.7 (gnm Micael Jonsson).
Vårfynd: 1 honf rast Tvärån, vid
Rödberget, Umeå 16.5 (Niklas
Lindberg Alseryd), 2 ex ringm St
Fjäderägg 25.5 (Christer

Wilhelmsson), 1 ex ringm St Fjäderägg 28.5 (Christer Wilhelmsson).
 Höstfynd: 1 honf rast Krukmakeriet, Brattås, Bjuröklubb 28.8 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ex rast Holmögadd 25.9 (Niklas Andersson, Lars Edenius, Johan Forssell m.fl.), 1 1K ringm St Fjäderägg 10.10 (Andreas Garpebring, Anna Hallmén, Benny Wälitalo m.fl.). Tre konstaterade häckningar varav två olika på Stora Tuvan och en på Holmön, dessutom 17-19 revirhävdande fåglar. Som vanligt hög koncentration av revirhävdande fåglar i Bjuröklubbområdet och viss osäkerhet om hur många individer det egentligen rör sig om. Vi gör bedömningen att det totalt handlar om mellan sex och åtta olika individer som höll till där 28.5 - 13.6. Sannantaget ett rätt normalt uppträdande av arten sett till de senaste åren. Ringmärkningsfyndet från den 10.10 på St Fjäderägg är sent, men inte fenologirekord. Senaste fyndet är från St Fjäderägg den 13.10 1985.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*
 1 2K hane rast Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 8.5 (Maria Roshed Sandström, Ralf Norberg, Tommy Andersson m.fl.), 1 hane Bjuröklubbs fyr 30.5 (Håkan Olsson, Katarina Stenman), 1 2K sj Holmögadds fyrplats 5.6 (Niklas Andersson, Johan Forssell, Joakim Lessmann m.fl.), 1 honf Hagaviken, Bjurön, Bjuröklubb 1.8 (Staffan Andersson), 1 honf ringm Rönnfällan, Norsjö 22.8 (Anders Lindström), 1 honf stationär Norrböle, Skellefteå 21.11 (Staffan Andersson).
 Sex fynd av lika många olika exemplar är en normal fyndbild sett till de senaste decennierna. Inga fynd som tyder på häckning. Fågeln i Norrböle, Skellefteå den 21.11 utgör ett sent fynd, men är inte ett rekord. År 2003 hittades en svart rödstjärt vid Norrmjöle havsbad den 7.12. Den ringmärkta fågeln i Rönnfällan, Norsjö, sticker också ut då en mycket stor majoritet av alla fynd av svart rödstjärt i Västerbotten görs i kustmiljöer.
 Ringmärkningsverksamheten vid Rönnfällan brukar så gott som

årligen resultera i något fynd av någon sydlig eller östlig subararitet som annars mycket sällan påträffas i Västerbottens inland. Man kan med detta i åtanke fundera över hur många oupptäckta subarariteter som gömmer sig eller passerar obemärkt genom Västerbottens inland?

Ob. svarthakad/vitgumpad/amurbusksvätta *Saxicola rubicola/maurus/stejnegeri** (3/3 - 1/1)

I hane rast Norrby, Rödåsel 19.5 (Martin Lagmo). En hane av någondera av de tre buskskvättearterna sågs kortvarigt intill handelsträdgården i Norrby, Tavelsjö. Trots att fågeln fotograferades gick det inte att säkert bestämma den till art utifrån bilderna, men både bilder och observatörens bedömning pekar mot svarthakad buskskvätta.

Strömstare *Cinclus cinclus*

Inga fynd under sommar-månaderna eller andra fynd som tyder på häckning. Övervintrande strömstarrar finns noterade väl spritt över landskapet fram till den 10.4

och åter igen från den 24.10 Sammanlagt finns noteringar om ca 60 strömstarrar under vårmånaderna och 37 stycken under höst-månaderna, vilket är i paritet med de senaste två åren men i längre perspektiv en låg siffra.

Järnsparv *Prunella modularis*

Vinterfynd: 1 ex Björkhammargatan, Skelleftehamn 26.2 (gnm Katarina Stenman). Tredje året i rad med övervintrande järnsparv i landskapet.

Många: ca 50 ex rast Obbola industritipp 3.9 och 5.9 (Andreas Garpebring), 40 ex rast Vattuögrarna, Djäkneboda 5.9 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 39 ex ringm Obbola industritipp 5.9 (Ritu Andersson, Andreas Garpebring, Darius Strasevicius), 31 ex samma lokal 6.9 (Peter Englund, Carl-Arne Nyström), ca 100 ex rast Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).

Pilfink *Passer montanus*

Många: 100 ex Änässets samhälle 7.1 (Leif Bildström), 100 ex

Röbäcksdalen, Umedeltat 2.8 (Ann-Katrin AX Sjögren), 250 ex stationär samma lokal 24.8 (Håkan Olsson).

Gråsparv *Passer domesticus*

Häckningar: 2 ex bobygge Böleäng (stadsdelen), Umeå 20.4 (Tommy Andersson), 1 ad par + 4 nyligen flygga ungar Stallet O Anumarksvägen, Innertavle 13.7 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 hona föda åt ungar Grubbe, Umeå 23.7 (Daniel Lind), 2 ad föda åt unge Skellefteå centrum, Skellefteå 1.8 (Leif Bildström).

Många: 30 ex rast Röbäcksdalen, Umedeltat 4.8 - 24.9 (Christer Olsson, Joel Hallingfors), 30 ex Fodercentralen, Holmsund 7.10 (Gunnar Ekenberg). Endast två lokaler med fynd om minst 30 gråsparvar, där bägge utgör klassiska lokaler för arten i närheten av Umeå.

Sädesärsla *Motacilla alba*

Vinterfynd: 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 2.1 (Andreas Press, Rolf Sandberg, Christina Adolfsson m.fl.). Första januarifyndet av arten i

Västerbotten!

Sena höstfynd: 1 1K rast

Naturbruksgymnasiet, Umeå 10.11 (Ola Sundberg), 1 ex str S Innertavle 52 15.11 (Andreas Garpebring).

Många: 260 ex str SV Sönerstgrundet 1.9 (Micael Jonsson), 474 ex str SV Sönerstgrundet 7.9 (Andreas Garpebring). Totalt under hösten noterades 2 164 sydsträckande sädesärlor.

Engelsk sädesärsla *Motacilla alba yarrellii** (6/6 - 1/1)

1 3K+ hona rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 4-11.4 (*Ralf Norberg, Sören Wulff, Anders Hällström m.fl.). Sjunde fyndet av denna ras som närmast häckar på Brittiska öarna och anslutande atlantkust på Europeiska fastlandet.

Sädesärsla, alba x yarrellii *Motacilla alba alba x yarrellii** (1/1 - 1/1)

1 2K+ rast Långviken, Tavelnsjö 7-15.4 (Maria Westling, Michael Gruber, Tommy Magnusson m.fl.). Blott andra fyndet av en sädesärsla med intermediära karaktärer mellan engelsk- och europeisk sädesärsla,

varför vi gör bedömningen att fyndet troligen rör en hybrid mellan dessa bägge underarter. Det första hybridfyndet gjordes så sent som förra året 2020.

Citronärsla *Motacilla citreola** (19/19 - 1/1)

1 2K+ hona rast Dammen N Jvg, Umedeltat 29.7 - 27.8 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg, Håkan Olsson m.fl.). Återigen ses citronärsla vid dammarna på Degernässlätten, denna gång en hona. Citronärsla har nu setts på lokalen 2016, 2019, 2020 och 2021. Förutom att hanen 2016 eventuellt samhäckade med en hona gulärsla finns inga tecken på häckningar på lokalen, men om platsen fortsätter locka citronärlor i samma utsträckning framöver kanske det bara är en tidsfråga innan första häckningen för Vb kan konstateras.

Forsärsla *Motacilla cinerea*

Häckningar: 1 ad par + 1 nyligen flygg unge Innertavle 52 1.4 - 16.9 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 ad par + 2 nyligen flygga ungar Energi-centrum, Klabböle, Umeå 6.4 - 5.9

(Lars Edenius, Bertil Brånin, Erik Owusu-Ansah m.fl.), 1 ad par föda åt ungar Mobackendammen, Skellefteå 17.4 - 3.7 (Stig Holmqvist, Christina Ericsson, Fredrik Grahn m.fl.). 1 ad par + 1 nyligen flygg unge Tavelån - Gamla Ersmarksvägen, Umeå 25.4 - 10.8 (Roger Olofsson, Maria Westling, Thomas Ågren m.fl.), 1 ad par + 3 nyligen flygga ungar Hömyrans jordtipp, Umeå 13.5 - 28.6 (Fredrik Sundberg, Krister Jakobsson, Roger Olofsson m.fl.).
Möjliga häckningar: 1 ad par upprörd, varnande Arboretum Norr, Umeå 31.3 - 7.10 (Dag Österlund, Joel Hallingfors, Lars-Göran Boström m.fl.), 1 par häckbiotop Strömsholm, Bureå 16.4 (Linus Andersson), 1 ad par + 1 ad hane permanent revir Sörmjöle 17.4 - 5.5 (Thomas Ågren, Christina Adolfsson, Anders Hällström m.fl.), 1 ad hane permanent revir Rovön, Skellefteå 18.4 - 1.5 (Erik Normark), 1 hona lämplig biotop Dalkarlså, Bygdeå 18.4 (Christer Olsson), 1 ad hane permanent revir Tavelån - Gamla Ersmarksvägen, Umeå 3.5 - 10.6 (Roger Olofsson).
Vinterfynd: 1 ex Ödekyrkogården,

Holmön 1.1 (Christer Larsson).
 Vårfynd: 1 ex lockläte Plattformen, Häradsvägen, Umeå 10.4 (Lars Edenius), 1 hane Överklintens kvarn 15.4 (Per-Olof Nilsson), 1 ad rast Olofsfors, Gravmark 18.4 (Vilgot Sagerfors), 2 ex Mobacken, Skellefteå 27.4 (Tobias Burlin).
 Höstfynd: 1 ex förbifl Bergön, Umedeltat 21.7 (Micael Jonsson), 2 ex stationär Dåvamyrans soptipp, Umeå 2.8 - 3.10 (Niklas Andersson, Elias Rankka), 1 ex förbifl Storavan, Stöcke 5.8 (Micael Jonsson), 1 ex sträckförsök Sönnerstgrundet 15.8 (Birger Risberg), 1 ex rast N Bjurögern, Skeppsviks skärgård 15.8 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Mårdseleforsen 27.8 (Andreas Garpebring), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 1.9 (Micael Jonsson), 1 ex stationär Nordanå, Skellefteå 2-3.9 (Joakim Wallström), 1 ex str S Orrböle 8, Tväråbäck 6.9 (Jonas F Grahn), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 7.9 (Andreas Garpebring), 1 IK rast Gran, Umeå 19.9 (Christer Olsson), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 8.10 (Andreas Garpebring), 1 ex str SO Holmögadd 9.10 (Niklas Andersson,

Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.), 1 ad rast Byviken, Holmön 9.10 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors, Elias Rankka).
 Fem konstaterade häckningar och sju ytterligare fynd av par/fåglar som observerats under omständigheter som kan tyda på häckning är i paritet med resultatet för 2020 och visar på att försärlan nu verkligen etablerat sig på bred front som västerbottnisk häckfågel. Flertalet vår- och höstfynd utanför sträcklokaler torde även de kunna handla om fåglar som häckat eller haft revir i närheten. Vinterfyndet från Holmön rör samma individ som observerades på samma lokal just innan årsskiftet.

Gulärta *Motacilla flava*

Många: 550 ex str SV Vattuögrarna, Djäkneboda 15.8 (Niklas Andersson), 200 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 18.8 (Emmanuel Naudot).

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

Troliga/möjliga häckningar: 1 ex lämplig biotop Hällgrundet, Lantvallen, Djäkneboda 25.5 (Kjell Grankvist), 1 par lämplig biotop

Lillhällan, Holmön 29-30.5 (Joel Hallingfors, Fredrik Sundberg), 1 par lämplig biotop Obbola-Lillbådan, Obbola skärgård 4.6 (Jan Roslin, Petra Sjödin), 2 par i lämplig biotop Malgrundet, Holmögadd 4.6 (Niklas Andersson, Jonas Bonnedahl, Joakim Lessmann), 3 par i lämplig biotop Holmögadd 5-6.6 (Niklas Andersson, Jonas Bonnedahl, Joakim Lessmann), 1 ad upprörd, varnande Obbola-Storbådan, Obbola skärgård 9.7 (Thomas Sundström), 1 par i lämplig biotop Käringbådan, Norum 1.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Totalt 10 par/revir men ingen konstaterad häckning, vilket är en tämligen normal fyndbild för arten. Som vanligt inga fynd med häckningsindicer från landskapets norra halva.

Sent fynd: 1 ex rast Umeå uthamn, Holmsund 1.11 (Christer Olsson).

Större piplärka *Anthus richardi**
(31/33 - 1/1)

1 IK rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 19-23.10 (Fredrik Sundberg, Emmanuel Naudot, Joel

Hallingfors m.fl.). Efter att under 2000-talets första decennium varit så gott som årlig har den större piplärkan åter blivit en förstklassig raritet i Vb. Årets fynd är det första sedan 2017 och typiskt för arten rörde det sig en rastande fågel under senhösten. Även i resten av landet har antalet fynd minskat.

Ängs piplärka *Anthus pratensis*

Sena höstfynd: 1 ex rast T-vägen, Umedeltat 1-5.11 (Joel Hallingfors, Emmanuel Naudot), 1 ex förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 1.11 (Christer Olsson), 1 ex rast Fälten S Stöcke 3.11 (Krister Jakobsson), 1 ex förbifl Oxvarpet, Täftelandet 6.11 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson).

Många: 480 ex str SV Sönnenstgrundet 7.9 (Andreas Garpebring), 200 ex Stor Skogberget, Sibirienområdet 9.9 (Micael Jonsson), 200 ex rast St Fjäderägg 20.9 (Joakim Granholm), 200 ex str SV Vattuögrarna, Djäkneboda 26.9 (Jörgen Andersson), 252 ex str S Hällögern, Djäkneboda 28.9 (Alan Dalton), 350 ex rast Degernäsbäcken,

S väg, Umedeltat 7.10 (Fredrik Sundberg).

Rödstrupig piplärka *Anthus*

cervinus) (Färdig för publicering):

Vårfynd: 1 ex rast Grubbänget O om Norra länken, Umeå 22.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Daniel Lind, Alexander Gustavsson).

Höstfynd: 1 ex förbifl Nydala

Camping, Umeå 1.8 (Micael Jonsson), totalt ca 10 ex rast Södra Degernässlätten NR, Umedeltat 12.8 - 7.9 (Micael Jonsson, Joel

Hallingfors, Fredrik Sundberg m.fl.), totalt ca 5 ex rast T-vägen,

Umedeltat 19.8 - 4.9 (Ralf Norberg, Niklas Andersson, Ritu Andersson m.fl.), totalt ca 10 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 21.8 - 6.9 (Fredrik

Sundberg, Joel Hallingfors, Ralf Norberg m.fl.), 3 ex rast Grubbänget, Umeå 23-28.8 (Lars Edenius), 1 ex

rast Holmnäs, Hössjö 13.8 (Peter Sunesson), 1 ex rast Ratuträsket, Djäkneboda 23.8 (Niklas Andersson), 5 ex str SV Sönnestgrundet 24.8 - 7.9

(Birger Risberg, Micael Jonsson, Andreas Garpebring), 1 ex str SV Oljehamnen, Bjuröklubb 27.8

(Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex str SV Vattuögrarna, Djäkneboda 28.8

(Niklas Andersson), 2 ex rast Bron vid Åviken, Gärdefjärden 28.8 - 1.9

(Niklas Lindberg Alseryd, Henrik Sporrang), 1 ex förbifl Nagelhamns-viken, Yttre Västerfjärden 28.8

(Christer Olsson), 3 ex förbifl södra Djäkneböleslätten 28.8 (Micael

Jonsson), 1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 29.8 (Emmanuel Naudot), totalt ca 5 ex rast St Fjäder-

ägg 30.8 - 9.9 (Lotta Berg, Martin Stervander, Christer Olsson m.fl.), 1

ex rast Lillskärsudden 2.9 (Christer Olsson, Micael Jonsson, Emmanuel

Naudot), 5 ex str SV Sagotjärn,

Tavleliden, Umeå 3.9 (Per Sandström), 1 ex str SV Vattu-ögrarna,

Djäkneboda 5.9 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 ex Lövöbådan,

Hsk 5.9 (Joakim Lessmann), 1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 8.9

(Henrik Blommé, Daniel Lind), 1 ex rast Holmnäs, Hössjö 14.9 (Peter

Sunesson), 2 ex str SV Långbergs-kullarnas NR, Hössjö 15.9 (Peter

Sunesson), 1 ex str S Häll-ögren,

Djäkneboda 29.9 (Alan Dalton), 1 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 2.10

(Joel Hallingfors).

En exakt summering av antalet rödstrupiga piplärkor som observerats i landskapet under hösten är svårgjord då det dels kan handla om olika individer som setts under olika tidsperioder på samma lokal, dels kan röra sig om samma individer som rört sig mellan olika närliggande lokaler. En försiktig uppskattning ger ett totalantal som landar på mellan 50 till 64 rödstrupiga piplärkor under höstflytten. Detta är en klar uppräckning efter de två senaste årens usla siffror och en återgång till hur fyndbilden sett ut under stora delar av 2000-talet.

Trädpiplärka *Anthus trivialis*

Många (minst 100 ex): 101 ex str N Lillhällan, Holmön 13.5 (Andreas Garpebring, Petter Karlsson, Christer Larsson m.fl.), 116 ex str SV Sönnenstgrundet 7.9 (Andreas Garpebring).

Sent fynd: 1 ex Obbola industritipp 23.10 (Matthis Kaby).

Ob. bo-/bergfink *Fringilla*

Sträck: Under våren bokfördes

sammanlagt 14 273 nordsträckande bo-/bergfinkar och under hösten 21 266 sydsträckande dito. Det är en mycket låg summa för vårsträcket och en tämligen medioker sådan för höststräcket. Inga dagar med fler än 10 000 sträckare finns noterade, och de hösta noterade dagssummorna blev 5 152 ex str N Bjuröklubbs fyr 9.5 (Mattias Laisfeldt) för vårsträcket och 5 829 ex str SV Sönnenstgrundet 7.9 (Andreas Garpebring) för höststräcket. Totalsumman för vårsträcket på Bjuröklubb landade på ynkliga 9 436 ex, att jämföra med exempelvis 2019 då det noterades nära 100 000 sträckare enbart på denna lokal! Från landskapets andra stora tätting-sträcklokal Sönnenstgrundet noterades 1 124 nordsträckare på våren och 16 755 sydsträckare under hösten.

Bofink *Fringilla coelebs*

Vinterfynd (jan-feb): Under årets två första månader sågs sammanlagt ca 123 övervintrande bofinkar på 38 olika lokaler i Västerbotten. En mycket stor andel

av dem är från landskapets södra delar och med en kraftig koncentration i och kring Umeå stad. Från Skellefteå k:n finns det enbart tre fynd om fyra fåglar, och ingen (!) av dem är från Skellefteå stad!

Vinterfynd (dec): Under december månad noterades ca 95 övervintrande bofinkar från 23 lokaler. Även nu är den absoluta majoriteten av fynden från södra delen av landskapet och i synnerhet från Umeå stad med omnejd.

Avsaknaden av vinterfynd från Skellefteå stad tyder på att det inte enbart handlar om rapporteringsvilja att så hög andel av fynden görs i landskapets södra del.

Övervintrande bofinkar är helt enkelt betydligt ovanligare i landskapets norra del jämfört med de södra delarna. I övrigt är antalet fynd i paritet med dem för de senaste åren, men i ett längre perspektiv är det givetvis mycket höga siffror. Frågan är väl om bofiken numera inte bör räknas som en relativt vanlig fågelbordsövervintrare i åtminstone Umeå-trakten.

Större ansamlingar av övervintrande bofinkar (>10 ex): max 15 ex

Långedsv.10, Hörnefors 10.1 - 27.2

(Tommy Magnusson), max 18 ex

Österlånggatan 7, Hörnefors 14-25.2

(Tommy Magnusson), 10 ex Älvtået

2, Västerhiske 1-22.12 (Sven Hell-

qvist), max 15 ex Lövsumpskogen vid

Bölesholmarna, Umeå 21-31.12 (Ann-

Katrin Sjögren, Gunnar Ekenberg,

Bertil Brånin m.fl.).

Många: 2 101 ex str N Bjuröklubbs fyr 20.4 (Mattias Laisfeldt).

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Vinterfynd (jan-feb): Under årets två

inledande månader sågs totalt ca 57

bergfinkar fördelat på ca 20 olika

lokaler. Huvuddelen av fynden

gjordes inne i Umeå stad. Fynd med

fler än 5 ex var 13 ex Backenskolan-

skogen, Umeå 6.1 (Maud Tyboni),

max 10 ex Backens kyrka, Umeå 7.1 -

28.2 (Anders Hällström, Peter Eng-

lund, Lars Edenius m.fl.), max 8 hane

Hössjö by 23-26.1 (Peter Sunesson).

Vinterfynd (dec): Under årets sista

månad sågs ca 17 bergfinkar fördelat

på nio olika lokaler, även nu huvud-

sakligen i och kring Umeå. Fynd

med fler än 5 ex var max 8 ex Bölesholmarna, Umeå 5-31.12 (Tommy Larsson, Ann-Katrin Sjögren, Bertil Bränin m.fl.). Undantaget rekordvintern 2017/2018 när det övervintrade 100-tals bergfinkar i landskapet sticker inledningen på 2021 ut som ett av de bästa åren någonsin för övervintrade bergfinkar i Västerbotten.

Stenknäck *Coccothraustes*

coccothraustes

Häckningar: 1 ex besöker bebott bo Arboretum Norr, Umeå 28.5 (Kjell Grankvist), 1 hane föda åt ungar Lundåkern, Umeå 11.6 (Christer Olsson), max 7 nyligen flygga ungar Västerhiske, Umeå 1.7 - 11.7 (Lars Edenius, Roland Jansson), 2 ad + 3 nyligen flygga ungar Backens kyrka, Umeå 10.7 (Lars Edenius), 1 ad + 2 nyligen flygga ungar Plattformen, Häradsvägen, Umeå 10.7 (Lars Edenius). Utöver dessa finns noteringar under häckningstid om ca 30 par eller ensamma fåglar i kärnområdet längs Umeälven från Sörfors till Obbola/Holmsund, ca 10

par eller ensamma fåglar från kärnområdet kring nedre delen av Skellefteälven samt ca 10 par/fåglar på andra lokaler i landskapet. Fynd utanför kärnområdena: 1 ad Åmkroken 20, Åmsele, Vindeln 13-24.4 (Gösta Widell), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 18.4 (Mattias Laisfeldt), 1 ex Brännan, Överboda 20.4 (Dag Österlund), 1 ex Gumbodahamn, Ånåset 23-25.4 (Leif Bildström), 1 hane ringm Överboda 524 27.4 (Mats Dynesius), 1 ad par Fällforsvägen 58, Vännäs 8.5 (Helena Bylund), 1 par Västerå 38, Mickelsträsk 10.5 (Tim Hofmeester), 2 ex rast Granvägen 5, Nedre Sävarån 14.5 (Mikael Wikström), 2 hane + 1 hona. revir Strand 209, Brånsjön 15.5 - 12.7 (Christer Laggar, Thomas Ågren), 1 hona Byviken, Holmön 16.5 (Jacob Rudhe, Sven Jägbrant, André Ahlberg), 2 ex Tomterna 23, Sävar 21.5 (Lars Bygdén), 2 ex Ön, Kåge 22.5 (Joakim Wallström), 2 ex förbifl Kågedalen 1.6 (Joel Hallingfors), 1 par lämplig häckbiotop Bygdeå kyrka 6.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 par Bureå samhälle 30.6 - 29.7 (Christina

Ericsson, Thorbjörn Johansson), 1 ex rast Holmö by, Holmön 13.8 (Åsa Engman), 2 ex locklåte Hällögern, Djäkneboda 26-29.9 (Alan Dalton), 1 hona Norrmjöle 19.10 (Per Konradsson).

Vinterfynd (jan-feb): max 14 ex Prästbordet, Skellefteå 1.1 - 27.2 (Joakim Wallström, Patrick Degerman, Erik Normark m.fl.), 1 ex rast Öhn, Ursviken, Skellefteå 1.1 (Patrick Degerman), 1 ex Grubbevallen, Umeå 8.1 - 20.2 (Birger Risberg, Hans Bång), 1 ex Söderslätt, Teg, Umeå 19.1 (Jonas Jönsson, Martin Lagmo, Anders Hällström m.fl.), 1 ex förbifl Ytterursviken, Skellefteå 20.1 (Patrick Degerman), 1 ex Byske by 25.1 (Mats Holmkvist), 1 ex Skelleftehamn 1.2 (Patrick Degerman).

Vinterfynd (dec): 2 ex Älvtået, Västerhiske, Umeå 1-22.12 (Sven Hellqvist), 6 ex Lövsumpskogen, Bobergsnabben, Ersmark, Umeå 16.12 (Roger Olofsson), 3 ex Backens kyrka, Umeå 19.12 (Lars Edenius), 1 ex lövsumpskogen vid Bölesholmarna, Umeå 29.12 (Ann-Katrin Sjögren), 1 hane Tornbergsvägen,

Holmsund 26 29.12 (Vidar Lindroos, Ola Lindroos, Åsa Granberg), 2 ex Grisbacka, Umeå 31.12 (Björn Gustafsson).

Återigen ett år med många rapporter av stenknäck. Totalt minst fem konstaterade häckningar och många noteringar i lämpliga miljöer under häckningstid i framförallt områdena kring nedre delen av Umeälven och Umeå stad. Men också relativt sett många fynd på spridda ställen i landskapet utanför de klassiska häcklokaler. Precis som för nötväcken och steglitsen verkar det som om stenknäcken går en allt ljusare framtid till mötes i vårt allt varmare klimat.

Tallbit *Pinicola enucleator*

Endast ett fynd av tallbit från årets sommarmånader föreligger: 1 ex Petträsket, Nicknoret, Norsjö k:n 9.8 (Lennart Wigenstam). Fyndet är från en tidpunkt utanför både häcktid och sträcktid för arten, men från en del av landskapet där det fortfarande rapporteras tallbit under häckningstid vissa år och det är fullt möjligt att det här handlar om en

fågel som åtminstone översomrat i närheten. I övrigt inleddes året som 2020 avslutades, det vill säga med rekordfå tallbitar i omlopp. Hösten 2021 gör däremot året till ett riktigt toppår för arten. Med start i mitten av oktober börjar det fyllas på med tallbit i landskapet, och många fåglar väljer också att stanna kvar då det finns överflöd av rönnbär. Sammanlagt finns rapporteringar om ca 1 000 tallbitar i oktober, 1 500 i november och 2 000 i december. En hel del av dem gäller säkerligen samma fåglar som rapporterats av olika personer från samma eller närliggande lokaler, men siffrorna säger ändå en del om artens utträdande i landskapet.

Från sträcklokaler längs kusten noterades sammanlagt 352 sträckande tallbitar under perioden 12.10 - 15.12. Rapporten om minst 50 ex var 53 ex str SV St Fjäderägg 17.10 (Andreas Garpebring, Thomas Granfeldt), 60 ex str SV Sönerstgrundet 29.10 (Ralf Norberg, Kjell Grankvist), 65 ex rast Stor-Sandskär, Umedeltat 29.10 (Per Bernhards-son), 80 ex str SV Sönerstgrundet

30.10 (Sören Wulff, Christina Adolfsson, Thomas Ågren), 100 ex rast Mariehem, Umeå 28.11 (Gunnar Ekenberg), 62 ex rast Sibirien, Umedeltat 7.12 (Christer Olsson), 53 ex rast Dingnäset, Umedeltat 9.12 (Christer Olsson).

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*

Många (minst 50 ex): 67 ex str SV Hällögern, Djäkneboda 26.9 (Alan Dalton), 77 ex str SV Sönerstgrundet 8.10 (Andreas Garpebring, Martin Lagmo), 99 ex str SV Sönerstgrundet 11.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström, Ralf Norberg), 50 ex Medle, Skellefteå 4.11 (Joakim Areljung).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Inga konstaterade häckningar eller fynd med höga häckningsindicer föreligger. Totalt finns noteringar om ca 145 revirhävdande hanar, vilket är en hög siffra och i paritet med de senaste två åren. Fler av fynden rör dock fåglar rapporterade på olika närliggande lokaler under olika tider, varför man kan mistänka att åtminstone vissa handlar

om rörliga individer. Alternativt att de rapporterats på olika lokaler av olika rapportörer. Med hänsyn till detta bedöms årssumman ligga på mellan 130 och 146 revir. En förkrossande majoritet av reviren finns noterade i områdena kring Umeå och Skellefteälvens nedre lopp samt kring Kåge/Ersmark/Frostkåge. Många: 13 ex (5 ad hane + 8 honf) födosök Strand 203, Brånsjön 25-31.5 (Thomas Ågren).

Grönfink *Chloris chloris*

Många: 200 ex Vännäsby 30.1 (Bertil Brånin, Peder Andersson). Då grönfinken minskat kraftigt pga utbrott av sjukdomen gulknopp är det numera mycket ovanligt med ansamlingar på över hundra grönfinkar.

Vinterhämling *Linaria flavirostris*

Många (minst 10 ex): max 23 ex rast Lillskärsudden 13-14.4 (Martin Lagmo, Tommy Magnusson, Anders Hällström m.fl.), 30 ex rast T-vägen, Umedeltat 14.4 (Birger Risberg), 16 ex förbifl Storavan, Stöcke 20.4 (Andreas Garpebring). Under våren finns noteringar av enstaka fåglar

och småflockar med vinterhämling från ett 15-tal lokaler i Umeå k:n samt en lokal i Skellefteå k:n den 3.4 - 9.5. Fynden rör främst rastande fåglar. Under hösten noterades enstaka vinterhämlingar eller småflockar från en handfull, mestadels kustbundna lokaler den 12.10 - 23.11.

Vinterfynd: 2 ex Lillklyvan, Hsk 2.1 (Thomas Sundström), 1 ex rast Västerbacken, Holmsund 28-30.1 (Antoine Bos, Niklas Lindberg Alseryd, Emmanuel Naudot m.fl.)

Hämling *Linaria cannabina*

Häckningar: 1 par föda åt ungar lövskogarna O Risön, Ängsbacka NR, Umedeltat 10.6 (Andreas Garpebring), 2 ad + 3 1K bo, ägg/ ungar Hömyrans jordtipp, Umeå 20.6 (Rolf Sandberg), 2 ad + 1 nyligen flygg unge Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 26.6 (Thomas Ågren, Christina Adolfsson), 1 ad par + 2 1K föda åt ungar Skärberget, Umedeltat 31.8 (Joel Hallingfors). Häckningsnoteringen den 31.8 från Skärberget, Umedeltat rör sannolikt en andrakull eller en omhäckning.

Fyra konstaterade häckningar är fler än vad som brukar rapporteras, men ändå säkerligen bara en bråkdel av de faktiska antal som häckar i landskapet. Utöver de konstaterade häckningarna finns rapporterade fynd med häckningskriterier från ett tjugotal lokaler i Umeå k:n, fem i Skellefteå och en vardera i Vännäs och Robertsfors kommuner.

Många (minst 30 ex): max 80 ex rast T-vägen, Umedeltat 16-25.8

(Emmanuel Naudot, Ralf Norberg),

max 50 ex rast Dammen S Jvg,

Umedeltat 17.8 - 7.9 (Ralf Norberg,

Emmanuel Naudot), max 45 ex

Röbäcksdalen, Umedeltat 27.8 - 18.9

(Christer Olsson), max 50 ex rast

Böleäng, Umedeltat 9-28.9

(Emmanuel Naudot).

Sent fynd: 1 ex rast Böleäng, Umedeltat 18.11 (Emmanuel Naudot).

Gråsiska *Acanthis flammea*

Sträck: under hösten noterades sammanlagt 2 965 sträckande gråsiskor på uddar och öar i kustbandet. Höga dagssummor var 636 ex str NV Tavastudden 24.10 (Emmanuel Naudot) och 530 ex str

NV Sönnerstgrundet 6.11 (Mikael Wikström, Ralf Norberg, Henrik Ramebäck). Sett över året hade gråsiskan ett sparsamt uppträdande i landskapet och det egentliga höststräcket kom i gång sent, först runt mitten av oktober.

Brunsiska *Acanthis flammea cabaret*

Under året finns 22 noteringar av totalt 104 brunsisikor i Västerbotten. Detta får anses vara en anmärkningsvärt hög siffra med tanke på att det rapporterades ovanligt få gråsiskor i landskapet under året. Alla utom sju fåglar utgör ringmärkningsfynd där St Fjäderägg stoltserar med 61 ringmärkta exemplar. Totalt utgjorde andelen brunsisikor åtta procent av de ringmärkta gråsiskorna på Fjäderägg, och hela 21 procent av de siskor som bestämdes till underart var brunsisikor. Den höga andelen brunsisikor indikerar att stora delar av inflödet av siskor som skedde under hösten kan ha haft ett sydvästligt ursprung.

Snösiska *Acanthis flammea exilipes*

Under 2021 finns sammanlagt 11

rapporter om 29 snösiskor, vilket är en mycket låg summa, klart under bottennotering på 32 ex under 2019. Till skillnad från de flesta andra år var det enbart en mindre andel av fynden som rörde ringmärkta fåglar (totalt nio ex varav tre från St Fjäder- ägg och sex från Gästerviken utanför Lövånger). Sedan snösiskan degraderades till en underart av gråsiska från att tidigare ha räknats som en egen art har antalet rapporter av taxat minskat radikalt. Anledningen till den mycket låga siffran för 2021 är nog att det under större delen av året var ont om gråsiskor överlag i Västerbotten.

Anmärkningsvärt fynd: max 12 ex rast Västerbacken, Holmsund 17.1 - 7.2 (Andreas Drott, Emmanuel Naudot, Anders Hällström m.fl.). Mer än en tredjedel av alla Västerbottens snösiskor noterades alltså på en matning utanför Holmsund vid årets inledning!

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*
Inga större ansamlingar av större korsnäbb finns noterade från landskapet under året. Uppträdandet av

arten följer inte alls samma års- mönster som för den mindre arten (se denna). Flest noteringar av större korsnäbb gjordes visserligen under höstmånaderna september och oktober, men här är skillnaden mot vårmånaderna april och maj en faktor två istället för en faktor fem till åtta. Skillnaderna i uppträdande mellan olika månader för större korsnäbb i Västerbotten är i stort sett vad som kan förväntas utifrån allmän skådaraktivitet under årets olika månader. Med reservation för att korsnäbb är svårbestämda till art och att en hel del felbedömningar rörande arttillhörighet säkert smyger sig med i rapporteringen förefaller det ändå som att större korsnäbb inte alls hade samma explosionsartade uppträdande i Västerbotten under höstmånaderna som dess mindre släkting.

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*
Under 2021 kan man säga att mindre korsnäbb gick från noll till hundra i Västerbotten! Under hela första halvåret var det mycket ont om korsnäbb i de västerbottniska

skogarna, men så under sensommaren började det hända något. Flockar började dyka upp på främst på kustnära sträcklokaler och väl inne i september fanns det plötsligt korsnäbbar lite överallt, senare på hösten allt mer uppsplittrat i mindre grupper där sjungande fåglar kunde höras i snart sagt varje skogsbestånd. Anledningen till denna invasion är givetvis att granen hade en exceptionellt bra frösättning under 2021 och under våren 2022 kan vi med stor sannolikhet se fram emot ett gott häckningsresultat för arten i Västerbotten. Trots artens rikliga uppträdande under höstmånaderna finns inga noteringar om några större ansamlingar (över 300 ex). Anledningen är troligen att det inte handlade om någon stor masförflyttning genom landskapet, utan om att arten intog de västerbottniska skogarna på bred front och började förbereda sig för kommande häckningssäsong. Antalet rapporterade mindre korsnäbbar i Västerbotten fördelar sig enligt följande mellan årets månader (antalet observa-

tioner inom parentes): jan 61 (24), feb 53 (16), mars 98 (42), april 390 (81), maj 314 (60), juni 241 (49), juli 343 (80), aug 1675 (148), sept 1 924 (152), okt 2 914 (158), nov 2 090 (215), dec 619 (113). Ökningen av rapporter under de egentliga vårmånaderna samt minskningen vid årets slut speglar troligen den allmänna skådaraktiviteten snarare än egentliga förändringar av antalet korsnäbbar ute i skogarna under dessa tidsperioder. Under våren finns noteringar av 170 sträckande mindre korsnäbbar (199 om man inkluderar obestämda korsnäbbar), den huvudsakliga sträckrörelsen var då åt NO eller O. Under hösten bokfördes 2 883 sträckare (3 566 inkluderat obestämda korsnäbbar), huvudsaklig sträckriktning var mot SV.

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*

Under året inkom det ca 120 rapporter om totalt drygt 600 bändelkorsnäbbar. Inga fynd som indikerar häckning föreligger. Överlag uppträdde bändelkorsnäbben mycket sparsamt under första halvan av året, medan det under framförallt augusti

och september fanns en svag tendens till invasionsrörelse. Under senare delen av året verkar bara enstaka bändelkorsnäbbar har dröjt kvar i landskapet. Under perioden 7.8 - 17.10 rapporterades sammanlagt 310 sträckande bändelkorsnäbbar från olika uddar och öar i kustbandet. Fördelat på årets månader ser fyndbilden ut enligt följande: januari 1, februari 0, mars 1, april 0, maj 4, juni 2, juli 13, augusti 465, september 108, oktober 17, november 23, december 0.

Steglits *Carduelis carduelis*

Häckningar: 1 ex bobygge Granvägen 5, Nedre Sävarån 17.5 (Mikael Wikström), 1 par bobygge Gamla Ersbodavägen - Åkervägen, Ersboda, Umeå 18.5 (Roger Olofsson), 3 ex nyligen flygga ungar Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 26.6 (Thomas Ågren, Christina Adolfs-son), 1 par + 1 nyligen flygg unge Lövånger busstation 28.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 nyligen flygga ungar Näsuddens lotsplats, Skelleftehamn 29.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ad + 4 IK föda åt ungar

anlagda våtmarken, Grubbänget, Umeå 10.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ad + 3 nyligen flygga ungar Innertavle 52 10-13.7 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 12 ex nyligen flygga ungar Hagarna, Ek-mans kulle, Umedeltat 6.8 (Birger Risberg). Åtta konstaterade häckningar är i paritet med hur fyndbilden sett ut de senaste åren, men med tanke på det stora antalet steglitsor som numera rapporteras från Västerbotten utgör det säkerligen bara en mindre del av det faktiska antalet häckningar.

Många (minst 30 ex): 36 ex förbifl Rödäng, Umeå 12.3 (Niklas Lindberg Alseryd), max 80 ex rast Obbola industritipp 20.8 - 8.9 (Ralf Norberg, Andreas Garpebring, Håkan Olsson m.fl.), 60 ex Röbbäcksdalen, Umedeltat 30.8 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors), 75 ex Öbacka, Umeå 2.9 (Birger Risberg), 41 ex stationär Rödäng, Umeå 22.11 (Niklas Lindberg Alseryd), 30 ex Kyrkhamnsvägen 20, Umeå 22.12 (Daniel Lind), 40 ex Backens kyrka, Umeå 27.12 (Lars Edenius), 30 ad Landskyrkan älven, Skellefteå 31.12

(Anders Lindberg).

Nordvästligt fynd: 3 ex Svanseldammängar, Norsjö 30.6 (Fredrik Grahn). Arten är fortfarande bara sporadiskt rapporterad från landskapets norra inlandsområde.

Gulhämpling *Serinus serinus** (11/12 - 1/1)

1 hona Herrgårdsgatan, Holmsund 29.4 (Joakim Lessmann). Fågeln rastade kort vid ett fågelbord. Första fyndet i Vb sedan 2016. Fyndet gjordes bara några dagar efter att det upptäckts en gulhämpling på en matning utanför Piteå i Norrbotten.

Grönsiska *Spinus spinus*

Vinterfynd: Under jan-feb hade grönsiskan ett sparsamt men för de flesta år normalt uppträdande i landskapet. Totalt noterades 14 individer fördelat på nio fynd och lika många olika lokaler. Under december var grönsiskan däremot betydligt vanligare än normalt, även om den uppträdde långt ifrån så talrikt som under rekordvintern 2019/20. Totalt finns ett 30-tal rapporter från ett 15-tal olika lokaler. På

tre lokaler finns noteringar om flockar på 10 ex eller fler: max 10 ex Tavelån - Gamla Ersmarksvägen, Umeå 1-4.12 (Christer Olsson, Roger Olofsson), max 10 ex Stora Tuvan, Umedeltat 10-13.12 (Christer Olsson, Joakim Linder, Marcus Östman m.fl.), max 12 ex Lövsumpskogen vid Bölesholmarna, Umeå 25-31.12 (Christer Olsson, Ann-Katrin Sjögren, Bertil Brånin m.fl.). Sträck: totalt bokfördes 4 019 nordsträckande grönsiskor under våren och 13 146 sydsträckande grönsiskor under hösten. Rapporter om minst 1 000 noterade sträckare var 1 297 ex str NO Sönnenstgrundet 22.4 (Martin Lagmo, Andreas Garpebring), 1 301 ex str SV samma lokal 3.10 (Andreas Garpebring, Marcus Östman), 1 070 ex str SV Tavastudden 3.10 (Emmanuel Naudot, Elias Rankka, Joel Hallingfors m.fl.), 1 525 ex str SV Sönnenstgrundet 8.10 (Andreas Garpebring, Martin Lagmo), 1 402 ex str SV samma lokal 11.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström, Ralf Norberg).

Lappsparrv *Calcarius lapponicus*

Fynd om minst 10 ex: max 70 ex rast T-vägen, Umedeltat 17-28.4 (Emmanuel Naudot, Niklas Lindberg Alseryd, Fredrik Sundberg m.fl.), max 22 ex rast Gärde, Gärdefjärden 18.4 - 2.5 (Christer Olsson, Henrik Sporrang, Niklas Lindberg Alseryd), 13 ex Rengrundets strandängar, Umedeltat 19.4 (Birger Risberg), max 35 ex rast Storavan, Stöcke 20-25.4 (Andreas Garpebring, Birger Risberg, Håkan Olsson m.fl.), max 70 ex rast Röbbäcksdalen, Umedeltat 20-29.4 (Emmanuel Naudot, Björn Gustafsson, Joakim Linder m.fl.), 27 ex förbifl ödekåken vid Tjärn, Skellefteå 20.4 (Erik Normark), max 34 ex rast Obsladan, Umedeltat 21-26.4 (Niklas Andersson, Birger Risberg, Jan Melander m.fl.), 11 ex förbifl södra Djäkneböleslätten 21.4 (Håkan Olsson), max 55 ex rast Degernäsbacken, S väg, Umedeltat 24.4 - 2.5 (Birger Risberg, Emmanuel Naudot, Christer Olsson), 25 ex rast Raningarna, Stöcke, Umedeltat 25.4 (Niklas Andersson), 20 ex förbifl Degernäs, västligaste fälten, Umedeltat 25.4 (Håkan Ols-

son), 14 ex rast norra Djäkneböleslätten 25.4 (Birger Risberg), 90 ex rast Holmnäs, Hössjö 27.4 (Birger Risberg, Mikael Wikström), 30 ex förbifl Strandängarna f.d. reningsverket, Inre Täftefjärden 7.5 (Andreas Garpebring), 30 ex förbifl Brån 21, Brånsjön 8.5 (Christer Laggar). Årets första lappsparrv blev en väldokumenterad hona som dök upp i Uthammen, Holmsund den 25.3. Vårens sista individ noterades den 14.5 vid Brånsjön. Däremellan förekom en del större ansamlingar av arten främst under perioden 17.4 - 8.5. Sammanlagt föreligger 40 rapporter om flockar om minst 10 ex, men där många nog avser samma flockar. Slår man samman rapporter av större flockar per lokal så blir totalantalet fynd ca 15. Då somliga fynd då sträcker sig över en vecka eller mer ligger nog det verkliga antalet noterade större flockar någonstans mitt mellan dessa siffror. Överlag en liknande fyndbild som för 2020 vilket innebär en viss uppgång sett till de senaste åren i stort, men på längre sikt fortfarande

mycket låga summor. Under höstflytten som vanligt enbart noteringar om enstaka fåglar. Första höstnoteringen är från den 21.8 och sista från den 6.10.

Snösparv *Plectrophenax nivalis*

Vinterfynd: 1 ad hane Lillklyvan, Hsk 2.1 (Thomas Sundström), 1 ex lockläte Hagaviken, Bjurön, Bjuröklubb 27.2 (Staffan Andersson), 1 1K förbifl Sibirien, Umedeltat 7.12 (Christer Olsson). Fyndet från Bjuröklubb i slutet av februari gäller troligen en tidig vårfågel. Därefter finns enstaka noteringar av snösparvar fram till 23.3 då ensamma fåglar och småflockar börjar dyka upp på bred front. Från slutet av mars blir flockarna större och en del ansamlingar om 100-200 fåglar börjar rapporteras. Under perioden 3-13.4 noteras några lite större flockar på 300-800 fåglar i jordbrukslandskap i södra delen av landskapet. Därefter avtar flockstorlekarna och rapporterna raskt och sista noteringen av vårrastande snösparvar är 2 ex från Brånsjön 23.4. På det hela taget lite av ett mellanår sett till mängd

fynd och större flockar av arten under vårflytten. Totalt under våren finns noteringar om 579 nordsträckande snösparvar, vilket är en ovanligt hög sträcksumma för Västerbotten då arten sällan noteras i någon mängd på sträck. Under höststräcket noterades enstaka snösparvar 25.9 - 7.12. Som vanligt inga större ansamlingar under hösten. Rapporter om flockar med fler än 300 ex var max 450 ex rast T-vägen, Umedeltat 3-11.4 (Emmanuel Naudot, Lars-Göran Boström, Micael Jonsson m.fl.), 300 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 10.4 (Joakim Linder, Ragnberth Helleday), 320 ex rast Bergön, Umedeltat 13.4 (Birger Risberg, Ralf Norberg), max 625 ex rast Storavan, Stöcke 13.4 (Christer Olsson, Tommy Magnusson), max 800 ex rast Plattan, E4 kontrollplats, Umedeltat 13.4 (Birger Risberg, Christer Olsson), 300 ex rast Grubbänget, Umeå 13.4 (Bertil Brånin), 300 ex rast Åheden, Sörmjölje 13.4 (Tommy Magnusson).

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Totalt noterades 93 sjungande eller

på andra sätt revirhävdande hanar fördelat på ca 50 lokaler. Detta är tredje året i rad med relativt sett höga summor för ortolansparven i Västerbotten. Som vanligt ligger Hössjödalen SV Umeå i topp med 38 noterade revir och kunskapen om områdets ortolansparvar kommer till 95% från Peter Sunesson som ideellt inventerar området. Utöver Hössjödalen finns även relativt sett många revir noterade från jordbruksmarkerna vid Kåge/Ersmark/Ostvik norr om Skellefteå med 27 revir samt området kring. f.d. Vebo-marksträsket, Lövånger med fem revir. På båda dessa platser gjordes riktade inventeringar via Länsstyrelsens medel för åtgärdsprogram för hotade arter. Från de klassiska ortolansparvsmarkerna kring Umeålvens slättlandskap finns endast noteringar om tre revir. Årets enda konstaterade häckning kommer dock från detta område med 1 ex föda åt ungar Ringmärkardungen, Tvågen, Umedeltat 26.6 (Thomas Ågren, Christina Adolfsson).

Gulsparrv *Emberiza citrinella*

Många (minst 100 ex): 100 ex Umeå uthamn, Holmsund 5.2 (Maria Westling), 110 ex Svidjevågen, Umedeltat 29.11 (Christer Olsson), 140 ex Orrböle, Åkerbäck, Tväråbäck 6.12 (Jonas F Grahn), 160 ex södra Ånäset 15.12 (Leif Bildström). Endast fyra fynd med flockar om minst 100 ex och inget med ens 200 ex är en låg årssumma som nog mer speglar att arten anses "ointressant" bland fågelskådare än att det skulle vara så ont om större gulsparrvsflockar i landskapet numera.

Sävsparrv *Emberiza schoeniclus*

Många: 98 ex str SV Sönnertgrundet 19.9 (Andreas Garpebring, Joakim Öhman), 54 ex str SV Hällögern, Djäkneboda 26.9 (Alan Dalton).

Videsparrv *Emberiza rustica*

Häckningar och fynd under häckningstid: 1 ex sj Lidsjö-Stormyran, SV Lidsjön, Bygdsiljum 15.5 (Urban Lundström, Veronika Berg), 1 hane sj Långtbortbäcken,

Hedträsk, Öster-Jörn 17.5 (Erik Normark), 1 hane sj Stormyran, Vithattsmyrarna NR, Jörn 19.5 (Kjell Grankvist), 1 par + 1 hona Forsmyran, standardrutt 21K7C, Botsmark 30.5 (Jonas Jönsson), 1 ex sj sumpskog V Sjulsmyrans, Sjulsmyrans NR, Sibirienområdet 30.5 (Andreas Garpebring), 1 par lämplig biotop 21J2C Örträsk standardrutt, Österby, Ström, Bjurholm 6.6 (Fredrik Sundberg, Joel Hallingfors), 1 ad sj Nördestmyran NR, Boliden 14.6 (Erik Normark), 1 par + 1 nyligen flygg unge Nörd-Åmyran, Vithattenområdet, Jörn 22.6 (Fredrik Grahn), 1 hane sj N Stormyran, Vithattenområdet, Jörn 22.6 (Fredrik Grahn), 1 par lämplig häckbiotop Kvillträsket NR, Bastuträsk Bjurholm 28.6 (Ralf Norberg, Martin Lagmo, Petra Sjödin m.fl.), 1 hona lämplig biotop Gåddtjärnmyran, Bastuträsk 29.6 (Fredrik Grahn), 1 hona lämplig biotop Svänemyrbäcken, Bastuträsk 29.6 (Fredrik Grahn), 1 ex Utgrundsudden, Skallön, Burvik 4.7 (Urban Friberg), 1 ex Lövlund 2, Bastuträsk

7.7 (Isak Vahlström), 1 IK nyligen flygg unge Östra Skallön, Burvik 13.7 (Viktor Björkert).

Två konstaterade häckningar och ytterligare 14 fynd av fåglar i lämpliga miljöer under häckningstid (15.5 - 15.7) är ett gott resultat för arten i Västerbotten sett till de senaste årens rapporteringar. Ytterligare ett antal fynd av sjungande hanar eller noteringar i lämpliga miljöer finns från perioderna slutet av april till 14 maj och från andra halvan av juli. Även dessa fynd kan mycket väl gälla fåglar på häcklokal, men det kan inte uteslutas att det bara rör fåglar på genomflytt. Återigen ett fynd med höga häckningsindicier i kustbandet nämligen en nyligen flygg unge från Skallön vid Burvik, Skellefteå. Videsparven är annars betydligt ovanligare som häckfågel i kustbandet än några mil inåt landet. Många (>20): Videsparven hade under 2021 ett för de senaste decennierna rekordartat uppträdande i Västerbotten under höstflytten. Sammanlagt ringmärktes 134 ex i Umeälvens delta och slätter 20.8 -

19.9 (Umedeltats Fältstation m.fl.), 130 ex på Vattuögrarna, Djäkneboda 23.8 - 18.9 (Umedeltats Fältstation, Niklas Andersson), 66 ex på St Fjäderägg 19.8 - 20.9 (Christer Larsson, Lotta Berg, Christer Olsson m.fl.) samt 303 ex vid Danielsten, Bureå 24.8 - 20.9 (Linus Andersson). På Vattuögrarna ringmärktes 29 ex 24.8, 68 ex 28.8 och 22 ex 5.9. Vid Danielsten märktes 89 ex 28.8, 30 ex 29.8, 70 ex 30.8 och 37 ex 5.9. Den 28.8 rastade ca 100 ex på Vattuögrarna, Djäkneboda (Niklas Andersson). Både 2019 och 2020 gav med senare tids mått många fynd och höga fyndsummor av videsparven under hösten, men 2021 slår dessa år med råge! Sett till antalet märkta fåglar vid de större märkplatserna i landskapet ligger 2021 i nivå med många av åren under 1990-talet då videsparven fortfarande ansågs allmän under höststräcket.

Dvärgsparv *Emberiza pusilla (81/84 - 1/1)**

1 2K+ ringm Obbola industritipp 27.8 (Darius Strasevicius, Maud Tyboni, Martin Lagmo m.fl.). Dvärgsparven

fortsätter vara nätt och jämnt årlig i Västerbotten. Förutom rekordåret 2017 då det noterades hela 15 dvärgsparvar i Vb är den normala fyndbildens ett till fem exemplar per år. En hög andel av fynden brukar, precis som årets gälla fynd i samband med ringmärkning under hösten.

Fenologirapport 2021

Fenologiavsnittet nedan försöker i första hand ge en beskrivning av när man ”normalt” sett kan förvänta sig att en flyttfågel börjar dyka upp på våren, samt när en art ”normalt” sett har lämnat landskapet för säsongen, det vill säga medianvärdena i vår- respektive hösttabell.

I tabellens första kolumn (Art) återfinns de arter som är mer eller mindre utpräglade flyttfåglar. Det vill säga att hela populationen av arten flyttar från (eller passerar genom) Västerbotten till övervintrings kvarteren. Sällsynta eller oregelbundet förekommande arter ingår ej.

I kolumn två (Datum) anges det datum då det första respektive sista fyndet av en art gjordes under år 2021. Arter i **röd stil** anger att fyndet innebär ett fenologirekord. För vårfynd avses första observation som betraktas vara en fågel som anlät från sydligare trakter. Dessutom anges var (Lokal) och vem (Observatör) som gjorde årets första respektive sista fynd. Den näst sista kolumnen (Median) är mediandatum för ankomst respektive bortflyttning baserat på åren 1996 – 2021.

I den sista kolumnen (Extrem) anges de ytterligheter som någonsin noterats för en arts ankomst eller bortflyttning i landskapet Västerbotten. I nedanstående sammanställning betraktas ett extremdatum på våren beröra en flyttande fågel som anländer extremt tidigt. Med andra ord beaktas inte ett tidigt januarifynd för till exempel knölsvan som ett extremt tidigt fynd, då knölsvanen egentligen bara stannat kvar in på det nya året för att havet inte blivit isbelagt. I vårtabellen finns för vissa arter ett ”(V)” i kolumnen för extremdatum, vilket markerar att det skett enstaka övervintringar eller åtminstone finns en handfull fynd av arten under vintermånaderna. I hösttabellen anger ”V” i kolumnen för extremdatum att individer vid något tillfälle stannat kvar åtminstone in i januari.

Vår

Under våren 2021 var det en mildperiod i mars som gjorde avtryck i den fenologiska kalendern och gav några fenologirekord, medan en kylig period senare under våren fördröjde en del andra arters ankomst. Två nya fenologirekord slogs under våren, båda under mars

för: större strandpipare och skogssnäppa. Även sjöorre och gråhäger anlände rekordtidigt men för dessa finns övervintringar eller försök till dito dokumenterade sedan förut. Två undantag från första ankomstdatum är angivet för vinterhämpling och snösparv (kursiverad stil i tabellen) som anger det senaste datumet på våren där det finns fynd.

Höst

Under hösten och förvintern 2021 slogs, trots en lång kall period i november-december, tre nya fenologirekord för: blå kärrhök, ljungpipare och trädgårdssångare. Fyra undantag, som visas i kursiv stil (kungsfågelsångare, tajgasångare, vinterhämpling och snösparv), anger det första datumet på hösten där det finns fynd.

VOF:s Kommittéer och Projekt

Rapportkommitté landskapet Västerbotten

Niklas Andersson
idunarna@gmail.com
070-3886353

Rapportkommitté Södra Lappland

Håkan Rune
070-2886678

Stora Fjäderäggs Fågelstation

Niklas Andersson
idunarna@gmail.com
070-3886353

Umedeltats Fältstation

Per Bernhardtson
pelle.bern@gmail.com

Projekt Kungsörn, Pilgrimsfalk och Jaktfalk

Per-Olof Nilsson
aftonmora60@gmail.com
070-4947230

Projekt Havsörn och Örnutfodring

Jan-Erik Wallin
janerik.wallin@ume.se

Projekt Berguv Nord

Ulf Sperens
ulf.sperens@pelagia.se

Aktuell information

VOF:s hemsida

Senaste nytt och information om föreningens verksamhet på <http://vasterbotten.birdlife.se/>

Artportalen - Rapportsystemet för fåglar

Rapportera dina senaste observationer och ta del av andras fynd, både lokalt, regionalt och nationellt på <https://artportalen.se/>

Fåglar i Norra Kvarken

Rapportera och se färska summeringar av sträckande och rastande fåglar på <http://fagel.slu.se/>

Upphittade ringar

Skicka till Ringmärkningscentralen Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm. Ange när, hur och var ringen hittades. Även via internetformulär på Naturhistoriska riksmuseets hemsida <http://www.nrm.se/>

Facebookgrupper

"Fåglar i Västerbotten" - diskussioner och allmän info om fåglar och fågelskådning i Västerbotten.

"Fågelskådning i Umeå" - fåglar och fågelskådning med fokus på Umeå.

"Stora Fjäderäggs Fågelstation" - Stora Fjäderäggs egna facebookside där du kan ta del av aktuell verksamhet.

"Umedalens Fältstation / Ume River Delta Field Station"- Senaste nytt om ringmärkning, återfynd och övrig verksamhet från Umeås närmaste fågelstation.

Lokalföreningar / Lokala kontaktpersoner

Umeå Fågelförening (UFF): Jan Roslin, jan.roslin@hotmail.com, 070-5165776

Skellefteå: Mattias Laisfeldt, laisafbjuroklubb@hotmail.com, 070-3861206

Lycksele: Per Hansson, Inlandsbon@hotmail.com 073-0736740

Vindeln: Henrik Sporrang, 0933-61414

Vännäs: Christer Laggår, 070-6517398

Bjurholm: Vakant Är Du intresserad av att bli kontaktperson här? Kontakta oss!

Malå: Alf-Rune Öberg, arune@hotmail.se 070-2172483

Nordmaling: Jean-Michel Roberge, 073-0637997

Norsjö: Carina Rööös Lindmark, 070-3732346

Robertsfors: Leif Bildström, calidris55@hotmail.com 070-6503457

Sorsele: Bernt-Erik Nordenström, 0952-10490

Storuman: Håkan Rune, 0951-12294

Vilhelmina: Inga Olofsson, 0940-20157

Åsele: Sture Gustafsson, 0941-66518

